

AGENDA

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Datum : 31 oktober 2024
Tijd : 09.00 uur
Locatie : Kantoor ODRN zaal 1.15

1. **Opening en vaststellen agenda**
2. **Mededelingen**
3. **Verslag en besluitenlijst:**
 - Concept-verslag vergadering Algemeen bestuur d.d. 29 augustus 2024
 - Concept-actie en besluitenlijst vergadering Algemeen bestuur d.d. 29 augustus 2024

Zie bijgevoegd concepten

Voorstel: vaststellen conform concepten
4. **Bestuursrapportage tot en met juli 2024**

Zie bijgevoegd voorstel.
5. **Stand van zaken en vervolg samenwerking ODRA-ODRN**

Voorstel volgt nog.
6. **Presentatie effectgericht werken**

Agendapunt bevat geen voorstel. Er volgt een presentatie.
7. **Rondvraag**
8. **Sluiting**

VERSLAG

Vergadering : Het algemeen bestuur ODRN
Datum : 29 augustus 2024
Aanwezig : Dhren. Arts, van Bronkhorst, Thoonen, van Elferen (plv. voorzitter), Versluijs, ten Westeneind en dhr. Kuils (sec)
Verhinderd : Dhren. Zoet (voorzitter), Janssen (namens de Kring van gemeentesecretarissen) en Vergunst en mw. Tiemens (controller)
Overig : Dhren. Jacobs (notulist), van Renselaar (business controller) en Kraan (adj. directeur)
Toevoerder : Niet van toepassing

1. Opening

De plaatsvervangend voorzitter, in het vervolg van het verslag vermeld als fungerend voorzitter, opent de vergadering en deelt mee dat de voorzitter zich heeft afgemeld maar wel een reactie op de agendastukken met het bestuur heeft gedeeld. Het staat eenieder vrij om de reactie te betrekken bij de beraadslaging. Dat gezegd hebbende stelt **de fungerend voorzitter** de vraag of iedereen kan instemmen met de agenda. Dat is het geval. Zodoende sluit **de fungerend voorzitter** agendapunt 1 af.

2. Mededelingen

Na de opening geeft **de fungerend voorzitter** aan dat **de secretaris** reeds via de mail de mededelingen met het bestuur gedeeld heeft met het idee om op deze manier eenmalig tijd te kunnen besparen en meer tijd te kunnen besteden aan de andere agendapunten.

Bij een van de mededelingen wordt nog wel de vraag gesteld of er bij het volgend overleg van het bestuur een lunch dient te worden verzorgd. Voorgesteld wordt om dit voor het dagelijks bestuur van 31 oktober wel te organiseren. **Dhr. Versluijs** laat daarop aanhakend weten waarschijnlijk afwezig te zijn bij het overleg van het bestuur van 31 oktober. **De fungerend voorzitter** is ook afwezig bij het dagelijks bestuur. Er wordt om die reden nagegaan door **de secretaris** of het overleg van het dagelijks bestuur doorgang kan vinden. Verder constateert **de fungerend voorzitter** dat er geen vragen zijn over de reeds via de mail gedeelde mededelingen en gaat na of er nog andere mededelingen zijn.

Hoewel niet zozeer een mededeling wordt **de secretaris** gevraagd door **dhr. van Bronkhorst** hoe het signaal over de personeelskrapte met het bestuur is gedeeld. Deze vraag volgt naar aanleiding van het interview dat **de secretaris** heeft gehad en welke op televisie is uitgezonden waarin **de secretaris** aangeeft last te hebben van een overspannen arbeidsmarkt en personeelstekorten. **De secretaris** laat weten dit in het dagelijks bestuur te hebben medegedeeld, maar nuanceert dat de uitgezonden interview maar een deel van het interview betreft. Belangrijke onderdelen zijn niet uitgezonden. Bijvoorbeeld dat, indien er een gebrek is aan medewerkers die toezicht kunnen voeren, de minst risicovolle bedrijven dan een keer minder worden gecontroleerd. De toevoeging van deze nuance in het verslag is voor **dhr. van Bronkhorst** voldoende.

Afrondend het agendapunt geeft **de fungerend voorzitter** nog mee geconstateerd te hebben dat het verslag van 11 juli de indruk wekt dat Nijmegen akkoord gaat met de extra zetel in het bestuur na teruggang in het aantal stemmen. **De fungerend voorzitter** laat weten dat Nijmegen het besluit onlogisch blijft vinden. Dit heeft hij ook tijdens het vorig overleg kenbaar gemaakt. **Dhr. Versluijs** sluit zich daarbij aan, maar **dhr. Arts** is het daar niet mee eens en vindt de overweging om de gemeente Nijmegen een extra lid in het algemeen bestuur te laten hebben een logische overweging. De gemeente Nijmegen blijft namelijk de grootste gemeente in het bestuur. Het standpunt van **de fungerend voorzitter** blijft echter ongewijzigd. Wat volgens hem wel logisch en aanvaardbaar is, is als de gemeente Nijmegen niet alleen de extra zetel in het algemeen bestuur behoudt, maar ook haar geborgde zetel in het dagelijks bestuur. Een overweging waar de meerderheid zich in kan vinden. **Het algemeen bestuur** herziet daarom het besluit en stemt in om de geborgde zetel voor Nijmegen te behouden.

3. Verslag en besluitenlijst:

- **Concept-verslag vergadering algemeen bestuur d.d. 11 juli 2024**
- **Concept-besluitenlijst vergadering algemeen bestuur d.d. 11 juli 2024**

Het Algemeen Bestuur stemt in met de besluitenlijst en het verslag van 11 juli 2024 en besluit conform.

4. Begroting 2024 wijziging I en begroting 2025 en meerjarenraming 2026 – 2028

De fungerend voorzitter opent het agendapunt en geeft **de secretaris** het woord. **De secretaris** vat het agendapunt kort samen. **Dhr. Thoonen** stelt de vraag of agendapunt 4 en 6 hadden moeten worden omgewisseld. **De fungerend voorzitter** stelt voor om de formele beraadslagingen rondom agendapunt 4 te staken en bij agendapunt 6 formeel te laten besluiten.

Agendapunt 6 afgewacht hebbende concludeert **de fungerend voorzitter** dat er ingestemd kan worden met het voorstel behorende bij agendapunt 4.

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van de meerjarenraming 2026 – 2028 en stemt in met:

- a. de begrotingswijziging 2024 conform de versie die behandeld is in het dagelijks bestuur van 18 april 2024 met daarin verwerkt de volgende aanpassing: een verlaging van het budget voor projectkosten ontvlechting BRIKS met 71.000 euro. Tegelijkertijd de daarmee samenhangende baten in de begroting erop aan te passen;
- b. de begroting 2025 conform de versie die behandeld is in het dagelijks bestuur van 18 april 2024, met de volgende aanpassingen:
 - i. Een aangepaste tabel omzetbedragen per deelnemer. Deze is inclusief de vergelijkende cijfers van de realisatie 2023;
 - ii. De toevoeging van de volgende kpi's:

<u>KPI</u>	<u>Doel %</u>
<u>% tijdigheid meldingen (belang partners) – Milieu</u>	<u>90%</u>
<u>% tijdigheid meldingen (belang partners) – BRIKS</u>	<u>90%</u>
<u>% tijdigheid afhandelen klachten (vanuit beginset) – BRIKS</u>	<u>80%</u>
<u>% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd (HUP)</u>	<u>90%</u>
<u>% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd – BRIKS</u>	<u>90%</u>

en besluit conform.

5. **Controleprotocol inclusief normenkader en opdrachtbrief accountantscontrole 2024**
De fungerend voorzitter opent het agendapunt en na een korte toelichting te hebben gegeven stelt **de fungerend voorzitter** gelijk voor over te gaan tot vaststelling. Vervolgens constateert hij dat het bestuur instemt met het voorstel.

Het Algemeen Bestuur stemt in met:

1. Controleprotocol 2024 inclusief normenkader;
2. Opdracht aan WHS-accountants voor de accountantscontrole 2024.

en besluit conform.

6. **Voorstel BRIKS ontvlechting**
De fungerend voorzitter opent het agendapunt, heet **dhr. Muselaers** welkom en geeft **de secretaris** het woord. **De secretaris**, aangevuld door **dhr. Muselaers**, geeft een korte toelichting. **Dhr. Versluijs** concludeert kennis te hebben genomen van de stukken en is content met zowel de onderhandelingen als het resultaat. Tegelijkertijd is het spannend en zijn er zorgen hoe het in de praktijk afloopt met het personeelsbestand. Hij uit zijn zorgen dat het toekomstig beeld – na 2028 – nog onduidelijk is en de overhead mogelijk onevenredig hoog wordt. **Dhr. van Bronkhorst** stelt eveneens content te zijn met het voorstel, maar deelt de zorgen. Tegelijkertijd roept hij op aan het dagelijks bestuur om de informatiepositie van het algemeen bestuur te blijven waarborgen. **Dhr. Arts** en **dhr. ten Westeneind** zijn het met beide voorgaande sprekers eens. Wel voegt **dhr. ten Westeneind** toe dat er vanuit Berg en Dal zorgen zijn en de houding van de gemeenteraad kritischer wordt met betrekking tot de dienstverlening van de ODRN. Onder andere over het BRIKS onderdeel. **Dhr. Thoonen** sluit zich hierbij aan en maakt zich zorgen over de financiële consequenties richting de deelnemers.

Alle reacties ontvangen hebbende reflecteert **de fungerend voorzitter**, in zijn rol als collegelid van Nijmegen, op het doorlopen proces. Voornamelijk het harmonieuze verloop van het proces wordt zeer op prijs gesteld. Het vertrouwen dat er was vanuit het bestuur als ook de inzet van de medewerkers wordt zeer op prijs gesteld en de uitkomst heeft ook op 27 augustus de steun gekregen van het college van Nijmegen. Dat laat onverlet dat de zorgen van **dhr. Versluijs** wel terecht zijn. Volgend dit voorstel en besluit dient de organisatie verder te worden gebracht.

De secretaris dankt het bestuur voor de reacties en **dhr. Muselaers** deelt deze mening. Wel reageert **dhr. Muselaers** nog op de zorgen van **dhr. Versluijs**. Het is de verwachting dat de bouw medewerkers in voldoende mate bij de ODRN aanwezig blijven. Daarmee het werk te kunnen blijven garanderen. Het aantal toezichthouders is nog wel een aandachtspunt, maar middels het traineeprogramma en via andere routes wordt toegewerkt om ook dit aantal na de ontvlechting op orde te hebben.

Alles besproken hebbende concludeert **de fungerend voorzitter** dat er ingestemd kan worden met het voorliggend voorstel en besluit conform. Daarnaast verzoekt de fungerend voorzitter, aan de hand van de suggestie van **dhr. Thoonen**, om de raden en staten te informeren over dit besluit. **De secretaris** en **dhr. Muselaers** zeggen toe deze communicatie te verzorgen.

Het Algemeen Bestuur stemt in met:

1. het ontvlechttingsvoorstel;
2. de aanvulling op de dienstverleningsovereenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen;

3. het dagelijks bestuur te verzoeken zorg te dragen voor de verdere uitvoering van dit besluit door middel van het aangaan van de bijgaande ontvlechtingsovereenkomst en het ondertekenen van bijgaande aanvulling op de bestaande dienstverleningsovereenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen; en spreekt uit dat – in afwachting van de behandeling en vaststelling van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling – de uitgangspunten zoals besloten op 11 juli bij agendapunt 6 vanaf 1 januari 2025 worden toegepast en besluit conform.

- Dhr. Muselaers verlaat de vergadering –

7. Plan van aanpak financiën ODRN 2024 t/m 2028

De fungerend voorzitter opent het agendapunt en voorziet het bestuur vanuit zijn rol als portefeuillehouder financiën een presentatie. **Dhr. Versluijs** is, aanhorend de presentatie, benieuwd of de achterstand van de werkplannen komt door een gebrek aan vraag. Dat is in zijn beleving namelijk niet het geval. **De secretaris** laat weten dat het deels komt door toch wel een achterblijvende vraag, maar ook het tekort in personeel speelt mee. **Dhr. Thoonen** vraagt zich, gezien het antwoord, hardop af of het dan wel realistisch is om te werken aan een omzet uitbereiding zoals wordt voorgesteld in het plan van aanpak robuustheid. **De secretaris** stelt dat de ODRN actief routes zoekt om meer personeel binnen te halen waaronder via het traineeprogramma. Voornamelijk het vinden van senior medewerkers is moeilijker en het gebruik van inhuur is vaak duurder. Junioren zijn gemakkelijker te vinden. **De fungerend voorzitter** vat samen dat er dus een kwalitatieve mismatch is.

Afsluitend de presentatie laat **dhr. Versluijs** weten het vraagstuk over het invoeren van een ondergrens voor de weerstandsvermogen een lastige afweging te vinden. Waarom zou de ODRN afwijken ten opzichte van andere gemeenschappelijke regelingen die ook geen ondergrens hebben van hun weerstandsvermogen. Er zijn nog onvoldoende argumenten in zijn optiek om een ondergrens voor de vermogenspositie in te voeren. **Dhr. ten Westeneind**, gedeeld door **dhr. van Bronkhorst**, delen de mening dat ze de huidige situatie liever behouden en er dus geen ondergrens gewenst is. Een reserve opbouwen bij de omgevingsdienst wordt niet wenselijk geacht en doet de vraag opkomen hoe er omgegaan moet worden met andere gemeenschappelijke regelingen. **Dhr. Arts** zit er dubbel in. Aan de ene kant geeft een eigen kapitaal bij de omgevingsdienst ruimte aan de dienst om hun problemen aan te pakken en ambities waar te maken. Aan de andere kant is het momentum, gezien de financiële situatie van de ODRN, niet opportuun. Alles samengevat is hij wel van mening dat het invoeren van een ondergrens zijn voorkeur heeft. Een mening die **de fungerend voorzitter**, vanuit zijn rol als collegelid van Nijmegen, deelt. **Dhr. Versluijs** laat weten onvoldoende argumenten te hebben om een ondergrens van het weerstandsvermogen in te voeren. **De fungerend voorzitter** doet het voorstel om met een memo naar het algemeen bestuur te komen waarin de principes en argumenten worden uiteengezet. Deze memo kan dan vervolgens ook aan de adviesfunctie (AGR) worden voorgelegd. Vervolgens kan er dan een voorstel worden opgesteld waarin diverse scenario's uiteen worden gezet en welke, gecombineerd met het advies van de AGR, vervolgens kan worden voorgelegd aan het bestuur.

Dhr. Versluijs stelt dat het voorliggend voorstel onvoldoende zal zorgen voor een sluitende begroting op lange termijn en doet de oproep eerder in te grijpen om zo toekomstige tekorten te voorkomen. **De fungerend voorzitter** concludeert dat, met de geuite zorgen in acht nemend, er ingestemd kan worden met het voorstel met de wijziging dat een eventuele ondergrens voor het weerstandsvermogen eerst nog terug komt naar het bestuur aangevuld met de bijbehorende argumenten en scenario's en het advies van de AGR.

Het Algemeen Bestuur stemt in met onderstaande punten 1 t/m 3 en neemt een standpunt in over het al dan niet instellen van een ondergrens van het eigen vermogen:

1. Het vrijgeven van bijgaand plan van aanpak financiën ODRN 2024 t/m 2028 voor partners en voor het ministerie van BZK;
2. Een reorganisatie 'light'. Deze reorganisatie behelst de samenvoegen van bouwafdelingen en reductie van afdelingshoofd -1 fte en teamleider -0,2 fte vanaf 2025;
3. De begrotingswijziging zoals beschreven in de paragraaf Financiële gevolgen* en besluit conform.

*Dit besluit is onder voorbehoud van het tot stand komen van een overeenkomst tussen ODRN en de gemeente Nijmegen waarin opgenomen een vergoeding voor frictiekosten overhead 2025 t/m 2027 van € 2.150.000 en van € 2 ton voor kosten van inhuur in 2024.

8. **Visitatierapport en vervolg**

De fungerend voorzitter opent het agendapunt en geeft **de secretaris** het woord. **De secretaris** verzorgt een presentatie. Dhr. Versluijs stelt de vraag of de directie zich in punt 1 – samenwerking **Dhr. Arts** herkent bepaalde zaken uit het rapport en ziet kansen voor een verbeterde informatiepositie van de raden. **Dhr. Versluijs** stelt het niet eens te zijn met het opstellen van een verbeterplan. Er zijn, in zijn optiek, al genoeg plannen. **De secretaris**, welke ondersteund wordt door **de fungerend voorzitter**, zijn het daarmee eens. Het verbeterplan zal voornamelijk gaan over de samenvoeging van alle reeds opgeleverde plannen. Met die toevoeging concludeert **de fungerend voorzitter** dat er voldoende kennis is genomen van het visitatierapport en dat er ingestemd kan worden met het voorstel.

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het visitatierapport en stemt in met het laten opstellen van een verbeterplan welke in het najaar van 2024 aan het bestuur wordt voorgelegd en besluit conform.

9. **Uitvoeringsprogramma (VTH - UP) - 2025 – 2026**

De fungerend voorzitter opent het agendapunt en geeft **de secretaris** het woord. **De secretaris** licht het agendapunt kort toe. **De fungerend voorzitter** stelt voor dat het bestuur kennis neemt het uitvoeringsprogramma, maar geeft tegelijkertijd mee dat er nog via de colleges ook gesproken gaat worden over het uitvoeringsprogramma. Voorgesteld wordt om dus niet zozeer de inhoud tijdens het overleg te beoordelen en input mee te geven. Afgesproken wordt dat er, conform het voorstel, kennis is genomen van het uitvoeringsprogramma met de kanttekening dat de financiën nog worden besproken. **De fungerend voorzitter** sluit het agendapunt af.

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het uitvoeringsprogramma ODRN en spreekt uit het uitvoeringsprogramma als uitgangspunt te gebruiken voor het opstellen van de werkplannen voor 2025 en 2026.

10. **Statenbrief toekomst VTH stelsel Gelderland**

De fungerend voorzitter opent het agendapunt en geeft een korte samenvatting van het voorliggend voorstel. **Dhr. Versluijs** stelt de vraag wat er nu van het bestuur gevraagd wordt. De statenbrief is binnen het college van Beuningen besproken, maar als het gaat om de toekomst van het VTH stelsel dan is het een opmerkelijke ontwikkeling van gedeputeerde staten. Een duidelijke motivering ontbreekt en tegelijkertijd wordt door gedeputeerde staten getwijfeld aan het bestuurlijke draagvlak. De situatie bij de ODRN vraagt, volgens **dhr. Versluijs**, om snelle acties en een stip op de horizon richting de ODRA. Een verkenning met de ODR mag daaraan worden toegevoegd. Daarbij dient de kwaliteit wel te worden

gewaarborgd en de kosten te worden beperkt. Desnoods door middel van een fusie. **Dhr. Thoonen** sluit zich hierbij aan en geeft aan dat, mede in het belang van het hebben van een robuuste omgevingsdienst, een samenwerking dan wel fusie gewenst is. **Dhr. van Bronkhorst** sluit zich aan bij de voorgaande sprekers, maar benadrukt de behoefte om ook de ODR erbij te betrekken. Zijn stip op de horizon is een samengaan tussen de ODRA, de ODRN en de ODR. **Dhr. Arts** sluit zich hierbij aan en ziet een fusie met, in elk geval de ODRA, als meest kansrijk. Dat was al vanaf begin zijn standpunt. Een samenwerking met de ODRA heeft ook de voorkeur van **dhr. ten Westeneind**. Een daadwerkelijk standpunt over een fusie met de ODRA wenst hij eerst voor te leggen aan het college. En ook wijst hij op het belang van het goed informeren van de raden. **De fungerend voorzitter** scherpt de standpunten van de andere leden van het bestuur aan door toe te voegen dat een fusie dient te gebeuren indien dat een logisch gevolg is van de samenwerking. Daarnaast reflecteert hij op het standpunt van Nijmegen vanuit zijn rol als collegelid van Nijmegen. Er volgt in het college van Nijmegen een memo over de standpuntbepaling. Fusie met de ODRA maakt daar onderdeel van uit en een samenwerking cq. fusie met de ODR zal daar ook worden besproken. **De secretaris** dankt eenieder voor de reacties en zal zich nog gaan beraden op de reactie richting de provincie. **De fungerend voorzitter** geeft het advies mee om in de reactie aan de provincie te wijzen op punt 4 uit de statenbrief. De eerste stap die de ODRN en de ODRA samen willen maken past daar namelijk in.

Gehoord hebbende alle reacties doet **de fungerend voorzitter** het verzoek aan alle bestuursleden om in de colleges te controleren of het standpunt voor een verregaande samenwerking in combinatie met een eventuele fusie met de ODRA en de ODR, indien de ODR wenst aan te haken, op instemming kan rekenen. Dit vervolgens uiterlijk 15 september te laten weten aan **de secretaris**.

Afsluitend geeft **de secretaris** mee dat er wordt gezocht naar een moment waarop de bestuurders van de ODRA en de ODRN bij elkaar kunnen komen. De vraag wordt gesteld of er de behoefte is om gekoppeld aan dat overleg een werkbezoek te organiseren. De algehele conclusie volgens **de fungerend voorzitter** is dat op dit moment een werkbezoek niet nodig is. Focus eerst op het organiseren van een overlegmoment.

Alles besproken hebbende concludeert **de fungerend voorzitter** dat het agendapunt geen besluit vraagt van het bestuur en kan worden afgesloten.

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van de statenbrief van 2 juli jl. en bespreekt een eventueel vervolg erop binnen het bestuur.

11. Rondvraag

De fungerend voorzitter is benieuwd of er nog vragen zijn vanuit het bestuur. Dat is niet het geval.

12. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit **de fungerend voorzitter** de vergadering.

2024 08 29 ALGEMEEN BESTUUR

Agendapunt	Onderwerp voorstel	Besluit over voorstel	Opmerking/toelichting	Nummer	Openbaar												
20240829.4	Begroting 2024 wijziging I en begroting 2025 en meerjarenraming 2026 – 2028 Kennis te nemen van de meerjarenraming 2026 – 2028 en in te stemmen met: a. de begrotingswijziging 2024 conform de versie die behandeld is in het dagelijks bestuur van 18 april 2024 met daarin verwerkt de volgende aanpassing: een verlaging van het budget voor projectkosten ontvlechting BRIKS met 71.000 euro. Tegelijkertijd de daarmee samenhangende baten in de begroting erop aan te passen; b. de begroting 2025 conform de versie die behandeld is in het dagelijks bestuur van 18 april 2024, met de volgende aanpassingen: i. Een aangepaste tabel omzetbedragen per deelnemer. Deze is inclusief de vergelijkende cijfers van de realisatie 2023; ii. De toevoeging van de volgende kpi's: <table><tr><th>KPI</th><th>Doel %</th></tr><tr><td>% tijdigheid meldingen (belang partners) – Milieu</td><td>90%</td></tr><tr><td>% tijdigheid meldingen (belang partners) – BRIKS</td><td>90%</td></tr><tr><td>% tijdigheid afhandelen klachten (vanuit beginset) – BRIKS</td><td>80%</td></tr><tr><td>% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd (HUP)</td><td>90%</td></tr><tr><td>% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd – BRIKS</td><td>90%</td></tr></table>	KPI	Doel %	% tijdigheid meldingen (belang partners) – Milieu	90%	% tijdigheid meldingen (belang partners) – BRIKS	90%	% tijdigheid afhandelen klachten (vanuit beginset) – BRIKS	80%	% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd (HUP)	90%	% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd – BRIKS	90%	Conform		2024.07	ja
KPI	Doel %																
% tijdigheid meldingen (belang partners) – Milieu	90%																
% tijdigheid meldingen (belang partners) – BRIKS	90%																
% tijdigheid afhandelen klachten (vanuit beginset) – BRIKS	80%																
% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd (HUP)	90%																
% van geplande bezoeken afgezet tegen werkelijk uitgevoerd – BRIKS	90%																
20240829.5	Controleprotocol inclusief normenkader en opdrachtbrief accountantscontrole 2024	Conform		2024.08	ja												

	<i>In te stemmen met:</i> 1. Controleprotocol 2024 inclusief normenkader; 2. Opdracht aan WHS-accountants voor de accountantscontrole 2024.				
20240829.6	Voorstel BRIKS ontvlechting <i>In te stemmen met:</i> 1. het ontvlechttingsvoorstel; 2. de aanvulling op de dienstverleningsovereenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen; 3. het dagelijks bestuur te verzoeken zorg te dragen voor de verdere uitvoering van dit besluit door middel van het aangaan van de bijgaande ontvlechtingsovereenkomst en het ondertekenen van bijgaande aanvulling op de bestaande dienstverleningsovereenkomst tussen de ODRN en de gemeente Nijmegen; en uitspreken dat – in afwachting van de behandeling en vaststelling van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling – de uitgangspunten zoals besloten op 11 juli bij agendapunt 6 vanaf 1 januari 2025 worden toegepast.	Conform	Er zal een communiqué verzorgd worden aan de raden en staten waarin de uitkomst van het besluit wordt gecommuniceerd.	2024.09	ja
20240829.7	Plan van aanpak financiën ODRN 2024 t/m 2028 <i>In te stemmen met onderstaande punten 1 t/m 3 en een standpunt in te nemen over het al dan niet instellen van een ondergrens van het eigen vermogen:</i> 1. Het vrijgeven van bijgaand plan van aanpak financiën ODRN 2024 t/m 2028 voor partners en voor het ministerie van BZK; 2. Een reorganisatie 'light'. Deze reorganisatie behelst de samenvoegen van bouwafdelingen en reductie van afdelingshoofd -1 fte en teamleider -0,2 fte vanaf 2025; 3. De begrotingswijziging zoals beschreven in de paragraaf Financiële gevolgen*. <i>*Dit besluit is onder voorbehoud van het tot stand komen van een overeenkomst tussen ODRN en de gemeente Nijmegen waarin opgenomen een vergoeding voor frictiekosten overhead 2025 t/m</i>	Conform	Het AB geeft aanvullend het besluit mee nog geen besluit te nemen over een ondergrens voor het weerstandsvermogen. Er volgt eerst nog een voorstel aan het algemeen bestuur waarin de diverse scenario's, argumenten en het advies van de AGR worden meegenomen.	2024.10	ja

	2027 van € 2.150.000 en van € 2 ton voor kosten van inhuur in 2024.				
20240829.8	<i>Visitatierapport en vervolg</i> <i>Kennis te nemen van het visitatierapport en in te stemmen met het laten opstellen van een verbeterplan welke in het najaar van 2024 aan het bestuur wordt voorgelegd.</i>	Conform	Het verbeterplan dient een samenvoeging te zijn van reeds bestaande plannen. De behoefte is er niet om met een geheel nieuw plan te komen.	2024.11	ja

Aldus besloten in vergadering van het Algemeen Bestuur ODRN d.d. 29 augustus 2024,

Nijmegen, 29 augustus 2024

De plaatsvervangend voorzitter,

De secretaris,

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Bestuursrapportage tot en met juli 2024
Nummer : 4
Datum : 31 oktober 2024

Samenvatting / concept besluit

Kennisnemen van de bestuursrapportage tot en met juli 2024 en instemmen met het verzenden van de rapportage incl. aanbiedingsbrief ter kennisname aan de deelnemers (colleges van B&W).

Aanleiding

In de Financiële verordening ODRN 2016 is in artikel 5 bepaald dat rapportages dienen te worden opgesteld. Op basis hiervan stellen we per jaar twee rapportages op (excl. het jaarverslag): over het eerste kwartaal en tot en met juli van elk jaar. De rapportage tot en met juli 2024 ligt nu voor.

Inleiding

De rapportage, die als bijlage is toegevoegd, geeft de stand van zaken weer tot en met juli 2024. We rapporteren niet alleen over de financiën maar geven ook een beeld over de uitvoering van de programma's en over overige ontwikkelingen die gedurende het deel van het jaar hebben plaatsgehad.

Inhoud

In de rapportage informeren we u over de stand van zaken van de realisatie van de begroting in financiële zin, maar ook over de uitvoering van de werkplannen waarbij we eveneens ingaan op de bedrijfsvoering.

Voor een inhoudelijke toelichting verwijzen we naar de rapportage zelf. De inleiding van deze rapportage geeft een samenvatting op hoofdlijnen en aan het begin van hoofdstuk 4, over financiën, gaan we specifiek in op de resultaatverwachting en de risico's.

We wijzen u wel op de tekortverwachting van € 1,5 miljoen met een bandbreedte van +/- € 0,3 miljoen. We hebben gepoogd het resultaat ten opzichte van de eerste rapportage van dit jaar om te buigen (mede door de inzet van een taskforce), echter blijft het effect vooralsnog uit. We blijven dit actief monitoren en in het najaar informeren we het bestuur opnieuw over de laatste stand van zaken. Het ziekteverzuim en de productiviteit blijven daarbij een aandachtspunt. Maar ook de krapte in capaciteit zorgt ervoor dat de productie achter blijft, waardoor er ook minder dekking is voor onze overhead. Het hoge percentage inhuur brengt ook extra kosten met zich mee.

We kunnen zelf tekorten afdekken tot ten hoogste het bedrag van ons eigen vermogen, ultimo 2023: € 2 ton. Nu we af stevenen op een grote tekort zullen we onze deelnemers moeten vragen ons vermogen aan te zuiveren.

De bestuursrapportage is een ODRN-brede rapportage en gaat beperkt in op afwijkingen van individuele opdrachtgevers. Voor rapportages van onze opdrachtgevers verwijzen we u naar de klantrapportages die we via de Power Bi tool met onze opdrachtgevers delen.

Communicatie

Na behandeling in uw bestuur zal de rapportage samen met de aanbiedingsbrief aan uw colleges worden gezonden ter kennisname. Ambtelijk wordt de rapportage gedeeld met het Partneroverleg.

Personele gevolgen

N.v.t.

Financiële gevolgen

N.v.t.

Bevoegdheid

Uw bestuur is bevoegd kennis te nemen van de rapportage en deze vast te stellen.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht kennis te nemen van de bestuursrapportage tot en met juli 2024 en in te stemmen met het verzenden van de rapportage incl. aanbiedingsbrief ter kennisname aan de deelnemers (colleges van B&W).

Nijmegen, 4 oktober 2024

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage Bestuursrapportage ODRN tot en met juli 2024

Bijlage Aanbiedingsbrief bestuursrapportage tm juli ODRN

BESTUURSRAPPORTAGE

t/m juli

2024

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Interne en externe ontwikkelingen	5
1.1 Reorganisatie	6
1.2 Ontvlechting BRIKS-taken.....	6
1.3 De ODRN als robuuste omgevingsdienst.....	7
1.4 OvV-rapport: conclusie en uitwerking aanbevelingen.....	8
1.5 Visitatie Omgevingsdienst Regio Nijmegen.....	8
1.6 Voorbereiding traineeship 2024-2025	9
1.7 Toekomst Gelders Stelsel en samenwerking met de ODRA	9
1.8 Rapport Berenschot over effectgericht werken	9
2. Bouwen en Milieu	11
2.1 Stand van zaken realisatie werkplannen	12
2.2 Vergunningen BRIKS en Milieu.....	14
2.3 Toezicht en handhaving BRIKS en Milieu	15
2.4 Juridisch advies	16
2.5 Milieuadvies	17
2.6 Seveso.....	18
2.7 Projecten	20
3. Bedrijfsvoering	22
3.1 Personeel.....	23
3.2 Informatievoorziening	26
3.3 Communicatie	27
3.4 Innovatie	28
4. Financiën.....	29
4.1 Begroting, prognose en resultaatverwachting 2024	30
4.2 Verklaring van afwijkingen tussen begroting en prognose	33

Inleiding

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Met deze rapportage informeren we u over de realisatie en de geleverde prestaties van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen over de eerste helft van 2024. We staan stil bij de reguliere productie en alles wat daarbij komt kijken en belichten diverse ontwikkelingen van de afgelopen maanden.

Veerkracht

Onze medewerkers hebben het afgelopen half jaar hard gewerkt aan het behalen van de afspraken die met onze opdrachtgevers in de werkplannen zijn gemaakt. Afspraken die bijdragen aan onze in maart vastgestelde missie en visie. De vele veranderingen begin dit jaar maakte dat in korte tijd veel van de organisatie gevraagd werd. Onze medewerkers toonden hun veerkracht. Ze hebben de nieuwe wetgeving en systemen zich snel eigen gemaakt en de achterstanden nagenoeg ingehaald.

Financiële prognose

Ondanks de geweldige inzet van de medewerkers is de (financiële) prognose voor de rest van het jaar erg onzeker. Op dit moment verwachten we op een verlies uit te komen. We hebben te maken met een ziekteverzuimpercentage dat boven de norm zit net zoals het inhuurpercentage en ook de improductieve inzet valt hoger uit. Daarnaast blijft de realisatie van de werkplannen achter. Een taskforce is ingesteld om er alles aan te doen de prognose positief te laten uitpakken, later in het jaar is het effect hiervan meetbaar. Om de financiële situatie verder te stabiliseren is voor de langere termijn een plan van aanpak opgesteld.

Reorganisatie

Als gevolg van de prognose hebben we het besluit moeten nemen om de reorganisatie, waar we met volle energie begin 2024 aan gestart zijn en waar het visitatierapport ook op aanstuurt, iets te temporiseren. Prioriteit is om een goede BRIKS-afdeling op te zetten zodat we op 1 januari een excellente dienstverlening blijven leveren. Daarnaast voeren we de reorganisatiepunten die kostenneutraal zijn door.

Resumerend

De aankomende maanden werkt de ODRN hard om de financiële situatie te verbeteren en tegelijkertijd de kwaliteit die de ODRN levert te blijven leveren en waar mogelijk in te zetten op groei. We blijven toewerken naar onze visie om een kennisorganisatie te worden die uitvoert.

Steve Kuils,
Directeur ODRN

1. Interne en externe ontwikkelingen

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

1.1 Reorganisatie

De nieuw vastgestelde missie en visie van de ODRN vormde de basis voor de, o.a. door de ondernemingsraad van de ODRN gevraagde, reorganisatie. In het reorganisatieplaatje is rekening gehouden met de ontvlechting van de BRIKS-taken door Nijmegen. Andere belangrijke aspecten in de reorganisatie zijn de sterkere positionering van de Seveso-taken (bedrijven waar met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen wordt gewerkt), een specifiek team dat zich richt op innovatie en projectmanagement, teams met een goede span of control en een versterking van de externe positionering van de organisatie door meer aandacht voor accountmanagement. Het belang van het uitvoeren van een reorganisatie conform het reorganisatieplaatje is versterkt door de aanbevelingen naar aanleiding van de visitatie bij de ODRN en het Plan van aanpak Robuustheid. Gezien de financiële situatie is de ODRN echter genoodzaakt om de invoering van de gehele reorganisatie in een langzamer tempo uit te voeren. Op dit moment worden enkel de noodzakelijke acties opgepakt en uitgevoerd. Het bestuur van de ODRN wordt hierover actief op de hoogte gehouden.

1.2 Ontvlechting BRIKS-taken

Vanaf 1 januari 2025 gaat gemeente Nijmegen de BRIKS-taken en enkele andere taken zoals de uitvoering van de Huisvestingswet en de Leegstandwet weer zelf uitvoeren.

1.2.1 Financieel

Er is overeenstemming met Nijmegen over de vergoeding van de projectkosten (dit zijn de kosten die worden gemaakt om de ontvlechting te kunnen realiseren). Er vindt nog overleg plaats over de andere kosten zoals de frictiekosten overhead en de extra kosten voor inhuur die nodig zijn om de VTH-taken conform werkplannen op een adequaat niveau te kunnen blijven uitvoeren voor de andere BRIKS-deelnemers.

1.2.2 Sociaal plan

In juni 2024 is het gezamenlijk met Nijmegen opgestelde sociaal plan -na goedkeuring van de vakbonden- vastgesteld. Op basis van de uitgangspunten van dit sociaal plan is de belangstellendenregistratie gestart. Via deze belangstellendenregistratie kunnen medewerkers van de ODRN aangeven of ze openstaan voor een vacature binnen Nijmegen.

1.2.3 Communicatie en aanpassing dienstverleningsovereenkomst

De ODRN en gemeente Nijmegen hebben een gezamenlijk communicatieplan vastgesteld waarin is opgenomen hoe de betrokken partijen geïnformeerd worden over de ontwikkelingen. Ook is er een aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Nijmegen opgesteld. In deze aanpassing is opgenomen welke resterende taken de ODRN voor Nijmegen blijft uitvoeren. Deze dienstverleningsovereenkomst vormt daarmee het kader voor het werkplan.

1.2.4 Ontwikkeling BRIKS-afdeling vanaf 2025

Door het terugnemen van de BRIKS-taken door Nijmegen is een herstructurering van BRIKS binnen de ODRN nodig. Hiervoor is inmiddels een kwartiermaker begonnen die op basis van het vastgestelde inrichtingsplan de nieuwe afdeling BRIKS binnen de ODRN gaat opzetten en vormgeven. Deze nieuwe afdeling zal integraal de VTH-taken voor BRIKS oppakken voor provincie Gelderland en Overijssel (Seveso) en gemeenten Berg & Dal, Heumen en Beuningen.

1.3 De ODRN als robuuste omgevingsdienst

De ODRN streeft ook na het terughalen van de bouwtaken door gemeente Nijmegen naar een robuuste organisatie. Er is hiervoor een plan van aanpak ingediend bij het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, de ODRN heeft hierop nog geen reactie ontvangen. Hieronder kort de laatste stand van zaken per KPI:

1. *Omvang regionaal werkprogramma (incl. plustaken), min. € 16,5 miljoen.* De ODRN bepaalt in overleg met opdrachtgevers of en zo ja, welke mogelijkheden er zijn om het takenpakket van de ODRN te versterken. In het voorjaar is een analyse gemaakt van mogelijke uitbreidingsopties. De kansrijkheid van de diverse opties wordt nu beoordeeld. Een alternatief waarnaar gekeken wordt is de samenwerking tussen de ODRN en andere omgevingsdiensten. Nadere informatie volgt in de Kadernota 2025 – 2026.
2. *Voldoen aan geldende kwaliteitscriteria VTH voor zowel basis als plustaken.* De ODRN heeft geïnventariseerd aan welke criteria we niet voldoen en gelijk acties op gang gezet om de kwaliteit te verbeteren. Op dit moment voldoen we aan deze criteria.
3. *(Meerjarige) innovatieagenda en vrij besteedbaar budget (minimaal 1% van de begroting) voor innovatie.* De meerjarige innovatieagenda is medio april 2024 door het algemeen bestuur van de ODRN vastgesteld. In paragraaf 3.4 wordt hier nader op ingegaan.
4. *OD kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen.* De weerstandsratio is minimaal 0,8. In onderstaande paragraaf wordt hier nader op in gegaan.
5. *Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Formatie voor businessintelligence en opleidingsbudget is 3% van de loonsom.* Aan dit criterium wordt voldaan (zie ook de Begroting van de ODRN 2025).
6. *Dienst past bij de identiteit van het werkgebied; samenhang in het takenpakket en logica in het geografisch werkgebied.* Aan dit criterium wordt voldaan.

1.3.1 Criterium 4. Weerstandratio

Het vermogen van de organisatie om risico's en veranderingen op te vangen blijft onvoldoende. Het eigen vermogen bedraagt momenteel € 2 ton. Op basis van het geprognosticeerde resultaat voor 2024 dreigt de ODRN uit te komen op een negatief eigen vermogen. Dit betekent dat de omgevingsdienst niet in staat is om de huidige risico's effectief te beheersen.

De risico's voor 2025 zijn enigszins verlaagd door het akkoord met gemeente Nijmegen over de frictiekosten die ontstaan door het terughalen van de bouwtaken. Dit biedt verlichting, maar blijft onvoldoende om de ODRN als een robuuste omgevingsdienst te kwalificeren.

Risico	Begroting 2025	
	Begroting 2025	Begroting 2025 excl frictie overhead
Inflatie	225.000	225.000
Achterblijvende omzet	526.500	526.500
Begrotingsrisico	10.000	10.000
Uitval automatisering	20.000	20.000
Ziekteverzuim	75.000	75.000
Wet Deregulering beoordeling arbeidsrelatie	25.000	25.000
Krapte op de arbeidsmarkt/ extra inhuur	500.000	500.000
Frictiekosten overhead ontvlechting BRIKS	925.000	
Frictie overig ontvlechting BRIKS	pm	
Totaal	2.306.500	1.381.500
Demping	0,6	0,6
Risico na demping	1.383.900	828.900

Om vanaf 1 april 2026 te voldoen aan de gestelde robuustheidscriteria, heeft de ODRN een weerstandsvermogen van minimaal 0,8 (80%) nodig. Op dit moment worden verschillende mogelijkheden onderzocht om de financiële positie te versterken en de risico's beter op te vangen. De ODRN gaat hier bij de Kadernota 2025 - 2026 nader op in en komt met concrete voorstellen om deze doelstelling te bereiken.

1.4 OvV-rapport: conclusie en uitwerking aanbevelingen

In april 2023 bracht de Onderzoeksraad voor Veiligheid het rapport Industrie en Omwonenden uit waarin aanbevelingen werden met betrekking tot de gezondheidsrisico's van blootstelling aan stoffen bij omwonenden en de manier waarop deze risico's worden meegenomen in de uitvoering van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.

In de in april 2024 verschenen opvolgnotitie concludeert de raad dat de Omgevingsdienst Regio Nijmegen de aanbevelingen uit het rapport heeft opgevolgd. De aanbevelingen in het rapport hebben geleid tot een project waarin de aanbevelingen verder worden uitgewerkt. Meer informatie hierover is te vinden in *Uitwerking adviezen OvV-rapport* in paragraaf 2.7.7.

1.5 Visitatie Omgevingsdienst Regio Nijmegen

Op 24 en 25 april jl. heeft de ODRN een visitatie gehad vanuit een, door de landelijke ODNL gecoördineerde visitatiecommissie. Vanuit het Interbestuurlijke Programma Versterking VTH (Pijler 6 monitoring kwaliteit milieutoezicht), waarbij het projectleiderschap is belegd bij de ODNL, worden alle 29 omgevingsdiensten in de jaren 2023 en 2024 gevisiteerd. Uitgangspunt is dat na afloop van de visitaties de daaruit voortkomende rapporten worden vertaald naar verbeterplannen. Deze verbeterplannen moeten worden geïmplementeerd en de visitaties worden voortgezet in een reguliere visitatiecyclus onder beheer van ODNL.

In augustus ontving de ODRN het visitatierapport. Hierin stonden als sterke punten onder andere de zelfredzaamheid van medewerkers, de warmte en bevologenheid binnen de organisatie en het vertrouwen tussen bestuur en directie. De aanbevelingen richtten zich onder

andere op het werken aan verbinding tussen management en medewerkers, het verbeteren van interne communicatie, het verder versterken van de relaties met deelnemers, het sluiten van de Big-8-cyclus en het verlagen van de werkdruk.

Volgend op de oplevering van het rapport en de behandeling in het algemeen bestuur is het nu aan de ODRN om een verbeterplan op te stellen. Deze dient uiterlijk eind van het jaar te zijn vastgesteld waarna het plan wordt gedeeld met de partners en ODNL ter informatie. Hierna volgt de implementatie van het verbeterplan. Updates daarover volgen in toekomstige rapportages.

1.6 Voorbereiding traineeship 2024-2025

Na het succesvol verlopen van het traineeship voor de afdeling Vergunningverlening Milieu (2022-2023), waarbij 4 van de 5 trainees bij de ODRN in dienst zijn gekomen, start per 1 november 2024 een nieuwe cyclus met ca. 6 nieuwe trainees. Dit nieuwe traineeship richt zich naast Vergunningverlening Milieu, ook op Toezicht Milieu en BRIKS-taken. De interesse in het traineeship is groot. De inhoud van het programma wordt grotendeels vormgegeven door ODRN-medewerkers die daarmee een deel van hun kennis weer overdragen aan nieuwe collega's. De ODRN hoopt dat dit traineeship weer net zo succesvol is als het vorige, zodat de organisatie op de langere termijn de werkzaamheden met voldoende eigen personeel uit kan voeren.

1.7 Toekomst Gelders Stelsel en samenwerking met de ODRA

Begin 2023 hebben de ODRA en de ODRN de wens uitgesproken om de samenwerking tussen de beide diensten te intensiveren en een verkennend onderzoek uit te voeren naar een samenwerking/fusie. Gezien de onderzoeksresultaten, de gelijkenissen en samenwerkingskansen tussen de beide diensten is besloten om provincie Gelderland te vragen een standpunt in te nemen over een samenwerking/fusie tussen de ODRA en de ODRN. Op 2 juli jl. heeft Gedeputeerde Staten een statenbrief gedeeld met de Provinciale Staten waarin een standpunt wordt ingenomen over de toekomst van het gehele Gelderse VTH-stelsel. Het hebben van één omgevingsdienst voor heel Gelderland wordt daarin als streven benoemd. Een specifieke uitspraak over de gewenste samenwerking/fusie tussen de ODRA en de ODRN op minder lange termijn wordt daarin niet gedaan. Kort volgend op de statenbrief vond een bijeenkomst plaats tussen de voorzitters van de algemene besturen van de omgevingsdiensten en diens directeuren. Tijdens deze bijeenkomst is afgesproken dat de besturen van de omgevingsdiensten in staat worden gesteld de statenbrief te bespreken en een standpunt te bepalen. In de tussentijd worden de contacten tussen de besturen van de ODRA en de ODRN warm gehouden en worden laagdrempelige acties uitgevoerd om in elk geval de relatie tussen de beide diensten te versterken.

1.8 Rapport Berenschot over effectgericht werken

Een van de onderdelen van het landelijke interbestuurlijke programma (IBP) is het inzetten op effectgericht werken (ook wel outcomegericht werken genoemd). Adviesbureau Berenschot heeft de opdracht gekregen om via pilots informatie te verzamelen over hoe omgevingsdiensten

het beste effectgericht werken en rapporteren kunnen invoeren. De ODRN heeft al langer de ambitie om effectgericht te gaan werken en heeft hierin al eerder stappen gezet. Op uitnodiging van Berenschot heeft de ODRN meegewerkt aan een pilot met als doel verbinding te leggen tussen gemeentelijke en provinciale beleidsdoelen en de activiteiten van de ODRN. De pilot benadrukte het belang van heldere communicatie met raads- en Statenleden en onderzocht hoe de bestaande infographic van de ODRN effectiever kon worden gemaakt.

Hoewel er positieve stappen zijn gezet, is de conclusie van de pilot dat het een uitdaging blijft om effectgericht werken volledig te integreren in de werkwijze van de ODRN. De voorgenomen maar op dit moment uitgestelde reorganisatie streeft hier ook naar. Tot de reorganisatie een feit is zullen laagdrempelige acties moeten worden verkend. Aanbevelingen vanuit de pilot voor de toekomst zijn onder andere het organiseren van regionale bijeenkomsten om gezamenlijke doelen te formuleren en de infographic aan te passen aan lokale behoeften.

2. Bouwen en milieu

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

2.1 Stand van zaken realisatie werkplannen

2.1.1 Vergunningverlening

Tijdigheid meldingen en vergunningen	Waarde ¹	Norm	Aantal
BRIKS-meldingen	84 %	90 %	2.266
BRIKS reguliere vergunningen	86 %	90 %	1.653
BRIKS uitgebreide vergunningen	42 %	90 %	59
Milieumeldingen	55 %	90 %	340
Milieu reguliere vergunningen	58 %	90 %	90
Milieu uitgebreide vergunningen	3 %	90 %	36

Met name de uitgebreide procedures bij zowel BRIKS als Milieu worden door diverse redenen niet binnen de termijn afgehandeld. Het betreft voor een groot deel complexe procedures met de provincie vaak als bevoegd gezag. Ook konden procedures niet eerder worden afgerond vanwege een koppeling aan een Wnb-vergunning en deden ketenpartners langer over het geven van hun advies. De schaarse capaciteit van luchtspecialisten en vergunningverleners in combinatie met het relatief hoge ziekteverzuim is hier ook in terug te zien. Dit capaciteitstekort is ook te zien bij de adviseurs van de vergunningaanvragers.

Daar waar de vastgestelde normen niet gehaald worden, worden aanvullende maatregelen getroffen en aanvullende acties ondernomen zoals sterker sturen op direct oppakken van een aanvraag, blijven uitvragen van personeel, afspraken met ketenpartners aanhalen en strakkere afspraken met de aanvrager. Dit is wat het project Scherper aan wind inhoudt. De resultaten krijgen in de volgende rapportages aandacht.

De realisatie laat zien dat een aantal KPI's, deels door externe factoren, sterk achterloopt op de norm. Dit inzicht roept de vraag op naar het realiteitsgehalte van een aantal normen. Dit gaat nader geanalyseerd worden waarna er gesprekken volgen met onze partners over deze analyse. Naar aanleiding hiervan zal de ODRN mogelijk sommige normen bijstellen. In de volgende rapportages wordt hier een update over gegeven.

2.1.2 Toezicht

Tijdigheid klachten en naleefgedrag controles	Waarde	Norm	Aantal
Tijdigheid klachten BRIKS-klachten	64 %	80 %	426
Tijdigheid klachten Milieuklachten	95 %	80 %	1.428
Naleefgedrag controles BRIKS-controles	76 %	60 %	453
Naleefgedrag controles Milieu eerste controles	55 %	60 %	500
Naleefgedrag controles Milieu eerste hercontroles	65 %	60 %	340

De afhandeling van BRIKS-klachten ligt iets onder de norm, maar met een stijgende lijn t.o.v. 2023. Meldingen worden wel op tijd opgepakt (meestal direct). Echter de afhandeling kost vaak meer tijd dan de benodigde termijn. Klagers zijn doorgaans wel tijdig geïnformeerd.

¹ De waarde van de KPI wordt gemeten van augustus 2023 tot juli 2024.

Bij de afhandeling van milieuklachten behaalt de ODRN ruimschoots de norm. Om de klachten direct op te kunnen pakken heeft de ODRN een klachtenteam waarbij er tijdens kantooruren altijd 2 klachtenbehandelaars actief zijn. Daarnaast houdt de coördinator van de klachtendienst het overzicht van de klachten bij en de afhandeling ervan bij.

Het naleefgedrag bij BRIKS-controles is redelijk goed. Bij Milieu zit de ODRN daar met 56% net onder. Bij 44% van de eerste milieucontroles zijn er één of meerdere aspecten niet in orde. Met het selecteren van de bedrijven voor een milieucontrole richt de ODRN zich zoveel mogelijk op de bedrijven met een hoog milieurisico of de bedrijven waarbij de omgevingsdienst verwacht dat er dingen niet in orde zijn. Op het moment dat de ODRN bij deze KPI ver boven de norm scoort, kan dat betekenen dat de verkeerde bedrijven zijn geselecteerd, namelijk de bedrijven met een laag milieurisico en goed naleefgedrag. Ook kan dat betekenen dat de controles niet zorgvuldig genoeg worden uitgevoerd. Hoe meer aandacht er in de controles gaat zitten, hoe groter de kans is dat er iets wordt geconstateerd dat niet in orde is. De ODRN ziet het daarom niet als doel om deze KPI te halen, wel ziet zij het als doel om de uren die aan milieutoezicht besteed worden zo efficiënt mogelijk ingezet worden. Overigens komt de waarde van deze KPI ongeveer overeen met de jaren 2021, 2022 en 2023.

2.1.3 SEVESO

Tijdigheid meldingen en vergunningen	Waarde	Norm	Aantal
Seveso-meldingen	65 %	90 %	17
Seveso reguliere vergunningen	46 %	90 %	26
Seveso uitgebreide vergunningen	0 %	90 %	11

De ODRN haalt de gestelde normen niet bij het tijdig afhandelen van meldingen en vergunningen op het gebied van Seveso. De omgevingsdienst heeft contact met de aanvragers over de planning van vergunningprocedures, maar de oorzaak achter de vertragingen is meerledig. Zo is er sprake van personeelstekorten en hebben opdrachtgevers de benodigde stukken niet altijd tijdig aangeleverd. Er is ook vertraging in de vergunningprocedures ontstaan vanwege de verplichte koppeling met de Wet natuurbescherming-procedure (Wnb). Vanuit het project Scherper aan de Wind zijn de vergunningsprocedures aangescherpt.

Tijdigheid klachten & naleefgedrag controles	Waarde	Norm	Aantal
Milieuklachten	0 %	80 %	0
BRIKS-controles	75 %	60 %	16
Milieu eerste controles	60 %	60 %	63
Milieu eerste hercontroles	57 %	60 %	37
Seveso eerste inspectie	42 %	60 %	24
Seveso eerste herinspectie	100 %	60 %	3

Meldingen van milieuklachten bij Seveso-bedrijven pakken we op tijd op (meestal direct). In een aantal gevallen wordt de melding meegenomen bij de controle en dan geadresseerd. We zien dat het naleefgedrag van bedrijven niet voldoet aan de norm. Bij hercontroles wordt beter voldaan, maar met name bij Seveso-inspecties blijft het achter. Controle op wet- en regelgeving blijft dan ook belangrijk.

2.1.4 Juridisch

Uitkomsten bezwaren & beroepen	Waarde	Norm	Aantal
BRIKS bezwaren	89 %	80 %	262
BRIKS (hoger) beroepen & VoVo's	89 %	90 %	47
Milieu bezwaren	96 %	90 %	24
Milieu (hoger) beroepen & VoVo's	72 %	90 %	29

Voor de KPI (hoger) beroepen en verzoeken om een voorlopige voorziening (VoVo's) constateert de ODRN dat 72% een zeer hoog percentage is; landelijk gezien is het percentage vergelijkbaar. Als een beroep gegrond wordt verklaard registreert de ODRN deze nu als negatief resultaat, terwijl bij deze zaken in de meeste gevallen de rechtsgevolgen wel in stand blijven. De organisatie ziet dit dus niet persé als een negatief resultaat. De voorschriften van de ODRN blijven dan gewoon gelden. De ODRN gaat onderzoeken hoe dit in het nieuwe zaakstelsel ook als dusdanig geregistreerd gaat worden.

2.1.5 Bedrijfsvoering

Klanttevredenheid	Waarde	Norm	Aantal
Inhoud controlebrief	92 %	80 %	123
Uitgevoerde controle	92 %	80 %	126
Vooroverleg	65 %	80 %	79
Melding & informatieplicht BAL	93 %	80 %	15
Behandeling omgevingsvergunningaanvraag	68 %	80 %	336

De inhoud van de controlebrief, de uitgevoerde controle en de melding & informatieplicht Bal scoren boven de norm. Het vooroverleg en de behandeling omgevingsvergunningaanvraag scoren onder de norm. Dat heeft voor een groot deel te maken met de onduidelijkheid en complexiteit van de Omgevingswet en de oplopende wachttijden in met name Q1 en Q2. Naarmate er meer kennis en knowhow is over de Omgevingswet is de verwachting dat de wachttijden verkort worden en de tevredenheid toeneemt.

2.2 Vergunningen BRIKS en Milieu

2.2.1 BRIKS

Door de gedrevenheid en betrokkenheid van de medewerkers heeft de afdeling de piek in aanvragen van begin dit jaar ingelopen, is de productiviteit op niveau en is het ziekteverzuim gedaald. De organisatie merkt dat er routine opgebouwd wordt in de nieuwe ontwikkelingen. Mede door het werven van nieuwe medewerkers kan nu de nadruk gelegd worden op het verbeteren van processen en werkwijzen.

2.2.2 Milieu

De gemiddelde besteding loopt gelijk op met de verwachting. Wel zijn er grote verschillen per opdrachtgever. Er is de afgelopen maanden vooral gewerkt aan het wegwerken van achterstanden in milieuvergunningen en -meldingen, met name bij de complexe

bedrijven. Tegelijkertijd worden er weinig nieuwe aanvragen en meldingen door bedrijven ingediend. Dat is ook te zien aan het aantal aangevraagde vooroverleggen. Mogelijke oorzaken hiervoor zijn het gebruiksonvriendelijke DSO, de complexiteit van de Omgevingswet en de introductie van leges. Daarnaast is de besteding op milieuvergunningen vraag gestuurd, met uitzondering van actualisatietoetsen en actualisaties.

Melding en/of informatieplicht per activiteit

Vanwege de Omgevingswet zijn er veel verschuivingen bij vergunningplicht en meldingsplicht. Onder de Omgevingswet moet een gemeentelijk bedrijf per activiteit een melding en/of informatieplicht indienen, terwijl onder de Wabo één melding met alle activiteiten kon worden gedaan. Dit geeft meerdere procedures bij één bedrijf. Er wordt gezocht naar een praktische werkwijze hoe hiermee om te gaan.

2.3 Toezicht en handhaving BRIKS en Milieu

2.3.1 BRIKS

Toezicht en handhaving BRIKS heeft op dit moment de formatie volledig op sterkte. Ook nam het langdurig ziekteverzuim gedurende het jaar flink af. Deze aspecten zorgden ervoor dat toezicht en handhaving het werk kon uitvoeren zoals afgesproken in de werkplannen. De overgang naar het nieuwe zaakstelsel is gebruikt om procesverbeteringen door te voeren. Dit leidt tot meer eenduidigheid, een grotere efficiëntiewinst en uiteindelijk ook meer kwaliteit. Dit is onder andere terug te zien in het proces bij de bouw- en sloopveiligheid.

De aangescherpte regels op het gebied van brandveiligheid hebben dit jaar tot discussies en onduidelijkheden geleid. De ODRN heeft samen met de Veiligheidsregio duidelijke en uniforme uitleg en toepassing van de regels opgesteld die zorgen voor een hogere brandveiligheid in gebouwen.

Het is onbekend wanneer de invoering van de gevolgklasse 1 precies gaat plaatsvinden, het Rijk heeft opnieuw een uitstel ervan aangekondigd. In het oefenjaar 2024 zijn er tot nu toe geen projecten geweest waarmee ervaring kon worden opgedaan. Dit heeft als risico dat wanneer in 2025 de gevolgklasse 1 in zijn geheel -dus zowel nieuwbouw als bestaande bouw- onder de Wet kwaliteitsborging gaat vallen de ODRN, maar zeker ook partijen in de buitenwereld, er onvoldoende op zijn voorbereid.

Naleving asbestregels

De ODRN ziet steeds duidelijker dat de organisatie herkend wordt als autoriteit op het gebied van toepassing van de asbestregels. Ze ziet dat aannemers zich meer bewust worden van het belang van naleving van de asbestregels bij het slopen van bouwwerken. Een onjuiste omgang met asbest kan tot grote risico's voor de volksgezondheid leiden. De organisatie vindt het goed om te zien dat de inspanningen van de medewerkers op dit terrein hun vruchten afwerpen.

2.3.2 Milieu

De afgelopen maanden is door de collega's van de afdeling op voortvarende wijze het werk op het gebied van Milieutoezicht opgepakt. Dat varieert tot het oppakken van klachtafhandeling, het behandelen van ongewone voorvallen, milieu-inspecties bij diverse bedrijven, uitvoeren van Seveso inspecties, specifieke aspectcontroles (zoals bodem of energie inspecties), geluidmetingen (bijvoorbeeld bij de 4 daagse feesten en Emporium), ondermijningscontroles en horecacontroles (samen met een bouwinspecteur en een deskundige vanuit de Veiligheidsregio). In de eerste helft van dit jaar hebben de milieutoezichthouders zich verdiept in de nieuwe milieuwetgeving (Omgevingswet). Dit was een uitdaging die door een efficiënte samenwerking binnen de afdeling goed is verlopen.

De afgelopen periode zijn er 6 beginnende toezichthouders Milieu gestart. Deze nieuwe medewerkers moeten het vak nog leren. Dat betekent dat deze medewerkers nog niet zelfstandig controles en dergelijke kunnen uitvoeren. Zij zijn daardoor nog onvoldoende productief. In dit geval gaan de kosten voor de baten uit. De ODRN blijft actief werven omdat er nog een tekort aan 3 fte is. Dit tekort heeft een negatief effect op de realisatie van het werkplan van Milieutoezicht.

2.4 Juridisch advies

De juridische afdeling heeft de verplichte werkzaamheden gerealiseerd, ondanks onderbezetting door personeelstekort en ziekteverzuim. Tegelijkertijd is er wat betreft aantallen een achterstand op het werkplan. Dit is te verklaren door het lage aantal vergunningaanvragen, vermoedelijk door de complexiteit van de DSO en wellicht ook de nieuwe leges kosten. De ODRN verwacht niet volledig op de aantallen die zijn opgenomen in het werkplan uit te gaan komen.

2.4.1 Omgevingswet

Er is een goede basis gelegd in kennisontwikkeling en kennisdeling in het kader van de Omgevingswet. Er is nog onduidelijkheid over de verandering van bevoegd gezag als gevolg van de Omgevingswet. Daarnaast vraagt het grijze gebied wat betreft aanpassingen in het overgangsrecht veel aandacht. De organisatie krijgt daar steeds meer grip op waardoor de verwachting is dat de komende periode er op snelheid ingelopen gaat worden.

2.4.2 Advies en ondersteuning

De juristen hebben de afgelopen periode ook tijd besteed aan het nieuwe VTH-uitvoeringsprogramma voor de regiogemeenten en de ondersteuning van ODRN-collega's bij het juiste gebruik van de nieuwe systemen. Daarnaast is er een juridische memo opgesteld voor een project waarbij vergunningen voor provinciale bedrijven worden geactualiseerd zodat ze voldoen aan de Kaderrichtlijn Water.

2.4.3 Afhandeling lopende zaken

De wachttijden bij de rechtbank zijn nog steeds erg lang. Hierdoor hebben zaken een lange looptijd. Tegelijkertijd biedt dit ruimte gezien de krapte in de formatie. Tevens ziet de organisatie dat de rechtbank veel kritischer kijkt naar de onderliggende motivatie ten opzichte van vijf jaar geleden. Hierdoor moet de motivatie grondiger onderbouwd worden en kost dit meer tijd.

2.5 Milieuadvies

ODRN-specialisten adviseren over specifieke milieuthema's (lucht/geur, water, geluid, bodem, externe veiligheid en fysieke leefomgeving), onder andere bij beleidsvorming van onze opdrachtgevers.

2.5.1 Waterkwaliteit

Het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) in 2027 staat onder druk. Met het KRW-impulsprogramma willen het Rijk en de regio samen met een stevige, aanvullende inzet op het uitvoeren van verbeteracties voldoen aan de eisen van de KRW. Op dit moment wordt door provincie Gelderland hier een plan van aanpak voor opgesteld. Naast de adviserende rol van de waterspecialisten van de ODRN bij dit provinciale plan van aanpak, heeft de omgevingsdienst een projectvoorstel ingediend voor werkzaamheden die vooruitlopend op het plan van aanpak, de komende maanden al opgepakt kan worden.

2.5.2 Bodemtaken

De komst van de Omgevingswet heeft een aantal veranderingen met zich meegebracht, waaronder:

- De systematiek is aangepast; verschillende wetten zijn ingetrokken en ondergebracht in de Omgevingswet.
- De bodemtaken zijn uitgebreid; Hoewel de insteek was om de (bodem)taken beleidsneutraal over te laten gaan, zijn meerdere inhoudelijke veranderingen doorgevoerd en zijn de bodemtaken dit jaar uitgebreid. Voor Nijmegen behandelt de ODRN bijvoorbeeld de meldingen gesloten bodemenergiesysteem buiten inrichting en het bodemadvies bij bedrijven. Voor alle regiogemeenten behandelt de omgevingsdienst de meldingen bodemsanering inclusief graven.

Er was bij initiatiefnemers het eerste halfjaar een zekere terughoudendheid (met name saneren en graven). Vanaf juli nemen de meldingen toen en is de verwachting dat deze trend zich doorzet.

2.5.3 Advies en ondersteuning opdrachtgevers

- Op verzoek van diverse gemeenten is geadviseerd bij de aanvraag van (buitenplanse-) omgevingsplanactiviteiten. Daarnaast zijn er specialisten ingezet bij diverse initiatieven om te komen tot een omgevingsplan. Iets waar de ODRN een grotere bijdrage aan wil leveren. Daarover worden gesprekken gevoerd met de opdrachtgevers. De huidige aanvragen hebben de omvang van een woningsplitsing tot aan het realiseren van een complete woonwijk van 650 woningen of meer. De inzet van de specialisten betreft meestal het beoordelen van geur-, geluid-, externe veiligheid -, en bodemrapporten en slechts een enkele keer het opstellen daarvan.
- De milieuspecialisten van de ODRN hebben adviserende rol bij aanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming. Voor de afdeling VV/HH van provincie Gelderland beoordelen zij de stikstofberekeningen (Aerius) die meestal van doorslaggevend belang zijn voor het vergunnen van een aanvraag.
- De ODRN levert ca. 3 fte aan ondersteuning van het programma Gezonde en Veilige Leefomgeving van provincie Gelderland. Dit richt zich voornamelijk op advisering op het gebied van luchtkwaliteit, geur en wegverkeerslawaaï.

2.6 Seveso

Op 1 januari 2024 veranderde de naam Brzo in Seveso. Brzo was een afkorting van Besluit risico's zware ongevallen, de Nederlandse invulling van de Europese Seveso-richtlijnen. De richtlijnen zijn opgenomen in de Omgevingswet en om deze reden is de naam veranderd.

2.6.1 Seveso | Vergunningverlening BRIKS

In december 2023 was er een piek in het aantal aanvragen. De besteding is iets hoger dan gepland (66%). Het aantal aanvragen begin dit jaar is juist minder dan voorgaande jaren. De verwachting is dat er dit jaar uitgekomen wordt op een normale werkvoorraad. De aanvragen van vóór 1 januari 2024 worden binnen de gebruikelijke termijn afgehandeld. De aanvragen die na 1 januari 2024 onder de Omgevingswet zijn binnengekomen hebben gemiddeld een wat langere behandelingstermijn.

2.6.2 Seveso | Vergunningverlening Milieu

Vergunningverlening Milieu loopt 37% achter op het werkplan. Eind 2023 waren er iets meer (kleine) aanvragen dan gebruikelijk. Deze aanvragen zijn in behandeling. Er zijn nog geen aanvragen onder de Omgevingswet ingediend. We werken daardoor met name nog volgens de Wabo en in het oude zaakstelsel WRS. De achterstand op het werkplan is te verklaren doordat rekening werd gehouden met de indiening van een aantal grote aanvragen vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dat is bedrijven niet gelukt. Zij hebben nu tijd nodig om de aanvraag aan de nieuwe wet aan te passen. De achterstand geldt met name voor de vergunningen op aanvraag en vooroverleggen. Wellicht dat door de invoering van milieuleges bedrijven minder aanvragen indienen. Als dit een duidelijke trend blijft, zou dit signaal moeten worden onderzocht. Het kan betekenen dat bedrijfswijzigingen zonder vergunning worden doorgevoerd. Het percentage goedkeuringsbesluiten en de beoordeling van rapportages vallen wel hoger uit.

2.6.3 Seveso | Toezicht BRIKS

De uitvoering van BRIKS-toezicht ligt met 28% achter op schema. In provincie Gelderland valt op dat na vergunningverlening nog weinig door bedrijven wordt gerealiseerd. Toezicht op

bestaande bouw is wat uitgesteld en loopt qua besteding ook achter. De verwachting is dat deze achterstand wordt ingelopen. In Overijssel is sprake van lichte overbesteding. Toezicht op bestaande bouw ligt hier op schema.

2.6.4 Seveso | Toezicht Milieu

De besteding op milieucontroles ligt in tegenstelling tot de vorige periode op een onderbesteding met 49%. De verwachting is dat alle geplande controles voor zowel de Omgevingswet als Seveso-inspecties worden uitgevoerd.

2.6.5 Seveso | Juridisch Advies

De besteding ligt op schema met 69%. Bij vergunningverlening betreft het met name het bezwaar en hoger beroep bij Sachem. Juridische handhaving betreft onder andere bij Aquinos Bedding, JCL en Givaudan. Verder zorgt de invoering van de Omgevingswet voor extra uitzoekwerk om het overgangsrecht goed te kunnen hanteren.

2.6.6 Actualisatieprogramma

Actualisaties en actualisatietoetsen voeren we uit in een actualisatieprogramma. Van de 61 Seveso- en RIE4-bedrijven hebben 55 bedrijven een actuele vergunning (90%). Dit is een aanzienlijk hoger percentage dan begin van dit jaar (82%). Bij de 6 bedrijven die geen actuele vergunning hebben, lopen bij 4 bedrijven procedures om tot actualisatie te komen. Bij 2 bedrijven worden deze z.s.m. opgestart. Verder staan conform de afgesproken actualisatiefrequentie voor 2024 vijf actualisatietoetsen gepland voor Seveso- en RIE4-bedrijven. Twee hiervan zijn afgerond, waarvan 1 vergunning op korte termijn moet worden geactualiseerd en 1 vergunning op een 'natuurlijk moment' (bijv. bij een eerstvolgende aanvraag). Daarnaast worden de komende tijd bedrijven aangeschreven om te bepalen of al dan niet voldaan wordt aan de nieuwe BREF Afgasmanagement en -behandeling in de chemische sector (WGC). Vergunningen die vallen onder deze nieuwe BREF moeten voor 1 januari 2027 zijn aangepast.

2.6.7 Seveso-projecten

- **Seveso Oost:** De besteding op de sub-projecten binnen Seveso Oost is niet gelijk verdeeld. In totaal is sprake van een onderbesteding (37%).
- **Boven formatie Seveso-inspecteur:** Per 1 september is de extra Seveso-inspecteur in dienst. De formatie is daarmee op orde. De ODRN verwacht daarmee een volledige besteding.
- **Nieuwe aanpak toezicht plannen:** De toezicht plannen die afgelopen jaren zijn opgesteld, worden vanaf dit jaar geüpdatet na een milieucontrole. Hiermee is geborgd dat alle plannen jaarlijks worden herzien. Gebleken is daardoor wel dat de benodigde uren te hoog zijn begroot.
- **Analyse ongewone voorvallen:** Dit project is afgerond en ruim binnen begroting gebleven. Het verslag van het project levert diverse aanbevelingen op. De vervolgacties worden opgepakt en nog uit dit project gefinancierd.
- **Altijd actuele digitale vergunningen (AADV):** Het landelijke project heeft vertraging opgelopen. De ODRN is hierbij afhankelijk van externe partijen. De verwachting is dat in de tweede helft van 2024 meer inzet kan worden geleverd in het project.
- **Regiebedrijven Seveso:** Voor de bedrijven JCL, Denka en Sachem voeren we regie op de VTH-uitvoering. De regie op vergunningverlening, toezicht en handhaving verloopt conform afspraken en planning. De regie op het overleg met de omgeving verloopt

moeizaam en vraagt om extra inzet en afstemming. Binnen het budget is rekening gehouden met deze extra inzet.

2.7 Projecten

Binnen de ODRN werken we aan diverse projecten, zowel binnen de organisatie als in samenwerkingsverband met partners. Hieronder worden er enkele toegelicht.

2.7.1 Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel

Het Interbestuurlijk programma (IBP) heeft als doel het VTH-stelsel te versterken. We volgen de landelijke ontwikkelingen, nemen deel aan werkgroepen en geven uitvoering aan eigen projecten. De ODRN loopt voor op het werkplan. De verwachting is dat het budget volledig ingezet wordt.

- De ODRN levert inmiddels een regiotrekker Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Deze regiotrekker is samen met de liaison van het RIVM verantwoordelijk voor de kennisopbouw en kennisdeling op het gebied van ZZS. De regiotrekker neemt deel aan het landelijk afstemmingsoverleg. De ODRN levert tevens de landelijk projectleider ZZS.
- De ODRN heeft het Uitvoeringsprogramma 2024/2025 met de partners samen opgesteld. In het uitvoeringsprogramma worden diverse punten voor het aankomend jaar opgenomen, zo zijn bijvoorbeeld circulaire economie en ZZS punten waar extra aandacht aan wordt besteedt.
- De training van een dronepiloot is afgerond en er is een drone aangeschaft.

2.7.2 Inventarisatie ZZS-emissies (Nijmegen)

Om inzicht krijgen welke (p)ZZS-emissies en indirecte lozingen plaatsvinden bij bedrijven werkt de ODRN samen met een bedrijf (Deconcern) dat veel kennis heeft op het gebied van ZZS. Samen met onze kennis van de bedrijven en de regio zijn de bedrijven geselecteerd die het meest interessant lijken voor dit project. De samenwerking met Deconcern verloopt goed. De eerste resultaten zijn besproken met de ODRN. Momenteel wordt de rest van de geselecteerde bedrijven behandeld. In de loop van het jaar zal duidelijk zijn welke vervolgstappen we gaan nemen bij deze bedrijven.

2.7.3 EML cofinanciering (energiecontroles, Nijmegen)

Dit project heeft als doel om energiebesparing te realiseren bij bedrijven en instellingen. Het is lastig om de gewenste bedrijven allemaal te selecteren voor een energiecontrole. Dat heeft er mee te maken dat een groot deel van de energiebesparingsplichtige bedrijven al gecontroleerd is. Waar de resterende bedrijven en instellingen zich bevinden, is alleen bij de netbeheerder bekend. Deze mag de energiegegevens echter niet delen in verband met de privacywetgeving. Het kost daardoor veel moeite en zoekwerk om de resterende energiebesparingsplichtige bedrijven te vinden. De ODRN verwacht in 2024 niet alle geplande energiecontroles uit te kunnen voeren.

2.7.4 Opbouwen CE-huis

De afgelopen maanden is er ruimte binnen de werkplannen gevonden om de borging van circulaire economie binnen de organisatie projectmatig op te pakken. Hierbij is onder andere aandacht voor:

- De opbouw van een interne structuur;
- Het delen en bespreken van praktijkcasussen CE-initiatieven, rechtsoordelen en experimenteermogelijkheden;
- De ontwikkeling van een protocol experimenteermogelijkheden;
- Aanhaken bij landelijke klankbordgroepen nieuwe wet- en regelgeving: Circulair materialenplan en CE-wet. Bijdragen aan landelijk Platform Afvalstof of grondstof;
- Het ontwikkelen van hulpmiddelen zoals een handleiding voor vergunningverleners en een checklist Circulaire Economie voor toezichthouders;
- Procedureafspraken met partners met betrekking tot circulaire initiatiefgesprekken maken;
- Een onderzoek naar de meerwaarde van een ketenaanpak in samenwerking met de ODRA.

2.7.5 Gelderse milieusamenwerking

Dit project is bedoeld voor een betere samenwerking binnen het Gelders Stelsel, om de kwaliteit van de uitvoering te verbeteren en de kosten te drukken. Het budget wordt grotendeels gebruikt voor het programma gemeentelijk complex toezicht, waarbij gemeentelijk complexe bedrijven binnen Gelderland gezamenlijk op eenzelfde manier worden behandeld. Hierbij worden onder andere toezicht- en brancheplannen gezamenlijk gemaakt en gedeeld. Ook wordt er specifieke kennis gedeeld.

2.7.6 Juridische kwaliteitszorg (provinciaal project)

In het eerste kwartaal is in samenwerking met de ODRA en provincie Gelderland het projectplan vastgesteld. Inmiddels zitten we in de actieve fase. De eerste negen van de tien beslissingen op bezwaar zijn nagekeken op de vooraf gezamenlijk opgestelde kwaliteitscriteria. In Q3 verwachten de ODRN nog meer meters te gaan maken qua uren.

2.7.7 Uitwerking adviezen OvV-rapport

Door de Onderzoeksraad voor Veiligheid zijn verschillende aanbevelingen gedaan, die niet alleen betrekking hebben op de casus APN, maar op de volle breedte van VTH taken en rollen van bevoegd gezagen en omgevingsdiensten. In reactie daarop hebben de gemeente Nijmegen en de ODRN aangegeven op welke wijze daar uitvoering aan wordt gegeven.

De gemeenten Nijmegen en Beuningen en provincie Gelderland hebben aangegeven samen met de ODRN en de ODRA aan de slag te willen met de uitwerking van deze aanbevelingen bij de uitvoering van de VTH-taken, waarbij eerst wordt ingezet op het industrieterrein TPN-West. Verschillende actiepunten zijn benoemd die verder worden uitgewerkt in dit project, bijv. het opzetten van een openbaar toegankelijke emissiedatabase, meer inzicht in gezondheidsrisico's en het opstellen van beleidskader voor het stellen van scherpere emissie-eisen bij bedrijven. Momenteel wordt hier samen met de ODRA aan gewerkt.

3. Bedrijfsvoering

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

3.1 Personeel

3.1.1 Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuim van april t/m juni 2024 bedraagt 6,5%. Er is een daling te zien in het verzuim, zowel ten opzichte van 2023 (6,8%, juli meegerekend) als van het eerste kwartaal van 2024 (7,8%). Dit komt doordat een aantal langdurige zieke medewerkers zijn hersteld en er daarnaast meer focus en aandacht is voor verzuim.

Begin dit jaar stapte de ODRN over naar AFAS. De ziekteverzuimbegeleiding in dit systeem is in juni 2024 volledig ingericht voor verzuim. De verwachting is hiermee dat het voor managers nog gemakkelijker is om het verzuim te volgen en te begeleiden, waardoor het verzuim op of onder de norm van 5% kan blijven. Effectief staan er nu 15 verzuimdossiers open, waarvan twee dossiers langer dan 1 jaar.

Het ziekteverzuim uitgesplitst op verzuimduur:

	april 2024	mei 2024	Juni 2024	gemiddelde
Kort (t/m 7 dagen)	2,73%	2,65%	2,32%	2,57%
Middel (8 t/m 42 dagen)	1,56%	1,63%	0,46%	1,22%
Lang (43 t/m 365 dagen)	2,73%	2,24%	1,85%	2,27%
Extra lang (> 365 dagen)	0,78%	0,41%	0,31%	0,50%
Totaal	7,80%	6,93%	4,94%	6,56%

Op de planning voor het derde kwartaal van 2024 staat ook de Risico inventarisatie & Evaluatie met daaraan gekoppeld; het Preventief Medisch Onderzoek (PMO). De ODRN wilt hiermee beter in kaart brengen waar eventuele (verzuim) risico's zitten, zodat de organisatie hier gericht preventieve maatregelen op kan doorvoeren.

3.1.2 Strategische Personeelsplanning (SPP)

Ook in het tweede kwartaal zijn er waardevolle sessies georganiseerd die meer inzicht en informatie opleverden. Er is in kaart gebracht wat voor personeelsbestand de ODRN in de toekomst nodig heeft op basis van de strategische koers.

Een SPP helpt de organisatie om proactief te werken in plaats van reactief. Hierdoor is ze beter voorbereid op veranderingen en uitdagingen en heeft de ODRN niet alleen nu, maar ook in de toekomst de benodigde kennis en competenties in huis.

Dit zijn de nieuwe kernwaarden van de ODRN:

Een volgende stap is om met de uitkomsten aan de slag te gaan en deze in te zetten bij onder andere:

- Strategische (jaarplannen): aandachtsgebieden (GAP-analyse) en speerpunten;
- Werving & Selectie: de kernwaarden als cruciale kwaliteiten;
- De HR-gesprekkencyclus;
- Kwaliteiten inzetten bij mobiliteitsvraagstukken / over de afdelingen heen werken;
- Kwaliteiten meenemen in professionalisering & ontwikkeling zichtbaar op 'heidagen' en tijdens teamvergaderingen.

De speerpunten voor de toekomst zijn:

- Hoe zorgt de ODRN ervoor dat we kennis binnenbrengen, samenbrengen, delen en (door)ontwikkelen?
- Hoe zorgt de ODRN ervoor dat de veranderkracht wordt versterkt?
- Hoe zorgt de ODRN ervoor dat medewerkers verantwoordelijkheid krijgen, nemen en autonomie ervaren in hun werk?

Deze drie speerpunten worden na de zomer uitgewerkt om in concrete programma's mee verder gaan.

3.1.3 Pilot nieuwe HR-gesprekcyclus

In het eerste kwartaal van 2024 stond een evaluatie gepland van de pilot nieuwe HR-gesprekcyclus. Op verzoek van de OR is deze evaluatie uitgesteld en is de looptijd van de pilot verlengd. De pilot heeft als doel meer aandacht voor medewerkers, het voeren van de goede gesprekken en minder administratieve omslachtigheid. Na de zomer zal de evaluatie plaatsvinden en nieuwe gesprekkencyclus ingevoerd worden.

3.1.4 Nieuw personeelsinformatiesysteem (AFAS-project)

Vanaf 1 januari 2024 worden de personeelsbeheerstaken in eigen beheer uitgevoerd. Hiermee is de eerste fase van het AFAS-project afgerond. Ook fase twee is in het eerste half jaar van 2024 vrijwel geheel afgerond. Er kan dus geconcludeerd worden dat het AFAS-systeem succesvol is geïmplementeerd.

3.1.5 De ontwikkeling van de personele bezetting

De ontwikkeling van de personele bezetting (in fte) is als volgt:

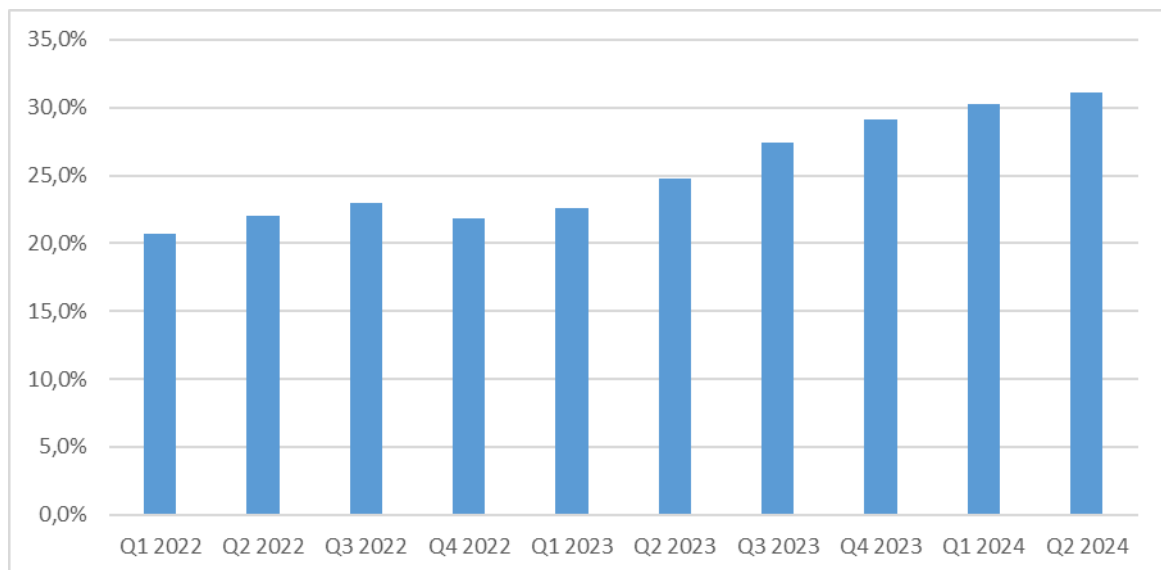
	t/m juli 2023	t/m juli 2024
In dienst	171,4	161,5
Inhuur	54,5	71,6
Totaal	225,9	233,1

Het gemiddelde personeelsbestand van de ODRN, inclusief inhuur, is tot en met juli 2024 met 7,2 fte gestegen, ten opzichte van 2023.

Het aantal inhuurkrachten is nog steeds hoog; maar liefst 30,7%, terwijl er in de begroting uitgegaan wordt van 27%. De oorzaak is tweeledig:

- De arbeidsmarkt is nog steeds erg krap en het is heel moeilijk om aan vast personeel te komen;
- De ODRN en de gemeente Nijmegen hebben de afspraak dat er bij het vertrek van medewerkers van de BRIKS-afdelingen, in afwachting van de plaatsing van vaste medewerkers, de functies tijdelijk worden ingevuld.

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van het percentage inhuur weer per kwartaal.

De volgende tabel laat het aantal fte (stand juli 2024) van de afdelingen zien. De bouwafdelingen zitten op 45% inhuur en zijn de grootste veroorzakers van de overschrijding van de inhuurnorm. Dit komt vooral door de ontvlechting van de bouwtaken.

Afdelingen	Fte inhuur	Totaal fte	Aandeel inhuur
VTH bouwen (OD20 en OD40)	29,9	65	46%
VTH milieu (OD 30 en OD50)	25,7	91,8	28%
Interne Dienstverlening en juridisch advies	18,9	73,5	26%
Totaal	73,3	237,3	31%

3.1.6 Productiviteit

Tot en met juli 2024 lag de productiviteit van ons vaste personeel op 69,7%, ten opzichte van 71,0% in dezelfde periode vorig jaar. Voor ingehuurd personeel was de productiviteit 95,8%, vergeleken met 97,9% in dezelfde periode in 2023. Zowel de productiviteit van vast personeel als van inhuur blijft achter, ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Dit is respectievelijk 1,3% en 2,1% lager. Dat heeft negatieve gevolgen voor de prognose van het resultaat 2024. Dit komt terug het hoofdstuk Financiën.

3.1.7 Opleidingsplannen

In het tweede kwartaal van 2024 bracht de ODRN in beeld welke opleidingen nodig zijn om medewerkers door te laten ontwikkelen voor de kwaliteitscriteria en te voldoen aan de

robuustheid. Daar kwam een overzicht van benodigde opleidingen voor 2024 en 2025 uit voort. Voor een gedeelte wordt gekeken of er incompany opleidingen te regelen zijn.

Ook is er in dit kwartaal tijd geïnvesteerd in het opzetten van nieuwe systemen voor medewerkers zoals OpenWave of het nieuwe AFAS-systeem.

3.1.8 Herwaardenen functieschalen

Gezien de huidige arbeidsmarkt is het beeld dat de ODRN onvoldoende concurrerend is. De organisatie gaat verkennen of de salariëring in de pas loopt met die van andere omgevingsdiensten. Daar waar de condities van de ODRN niet concurrerend zijn, zal er overwogen worden deze aan te passen om zodoende een aantrekkelijke partij te blijven voor nieuwe talenten.

3.1.9 Arbeidsmarkt

Met betrekking tot de arbeidsmarkt is de ervaring dat de vacatures wegens krapte op de arbeidsmarkt zeer moeilijk in te vullen zijn. Hoewel de markt aan het veranderen is, wordt het nog wel gezien als knelpunt en risico, ten aanzien van het behalen van de resultaten. De ODRN neemt daarom maatregelen, bijvoorbeeld door opnieuw een traineeship op te starten vanaf oktober 2024.

3.2 Informatievoorziening

3.2.1 Nieuwe systemen

Vanaf januari 2024 is de ODRN gestart met de doorontwikkeling van de drie kernapplicaties, OpenWave, AFAS en TimeTell, zodat zij beter aan de wensen en eisen van een goede informatievoorziening voldoen. De inrichting van OpenWave is inmiddels meer in lijn met de werkprocessen en verbetert ten behoeve van de uitvoering van de Omgevingswet. Daarnaast zijn aanpassingen doorgevoerd, zodat de lopende zaken uit het oude zaaksysteem, WRS, beter in OpenWave kunnen worden afgehandeld. In de tweede helft van dit jaar worden de puntjes op de i gezet.

De implementatie van AFAS en TimeTell zijn in het eerste half jaar conform aanbesteding uitgevoerd. Wel is het noodzakelijk om het gebruik van AFAS te optimaliseren in een tweede fase. Het betreft het gebruik van de projectenmodule, de IV3 analyse, onboarding en formatiebeheer. Fase twee wordt ook dit jaar afgerond.

Het streven is om de systemen eind dit jaar volledig ingericht te hebben, waarna ze in de cyclus van regulier beheer en onderhoud terechtkomen. De middelen die hiervoor benodigd zijn, komen terug in paragraaf 4.1.

3.2.2 Ervaringen van medewerkers

De implementatie van de applicaties en het nieuwe zaaksysteem kostten in het begin tijd van de medewerkers om aan te wennen. Hoewel er aan de voorkant wel de mogelijkheid was voor medewerkers om alvast kennis te maken met het nieuwe zaaksysteem, is het daadwerkelijk werken met het systeem een ander verhaal. In het begin van dit jaar heeft dit voor de nodige vertragingen, frustraties en verbeterwensen gezorgd. Dit is niet ongebruikelijk bij de implementatie van een nieuw systeem. Het eerste half jaar is het zaaksysteem doorontwikkeld. Uiteindelijk wordt er gaandeweg meer kennis opgedaan en de voordelen van het systeem en de applicaties worden steeds beter gewaardeerd en inzichtelijk. Het begrip onder de medewerkers neemt daarmee ook steeds meer toe.

3.2.3 Aanpassingen op doelstellingen IBP

De ODRN bekijkt of het noodzakelijk is om de informatievoorziening en systemen op de doelstellingen van Interbestuurlijke programma (IBP) aan te passen, naar aanleiding van eigen IBP-projecten of door resultaten uit andere IBP-projecten. Waar mogelijk voert de ODRN dit in samenwerking met andere omgevingsdiensten of partners uit. Vanwege vertraging bij de uitvoering van de landelijke ICT-projecten (pijler 3) kan pas in het tweede deel van dit jaar hier uitvoering aan gegeven worden.

Specifiek is de ODRN de impact op de informatievoorziening van het vastgestelde informatie- en applicatielandschap in beeld aan het brengen en de datakwaliteit van de data van de organisatie aan het verbeteren, die wij verplicht zijn te leveren aan Inspectieview. Ook de implementatie van het centrale gegevensmodel van de milieubelastende activiteiten (MBA's) uit de Omgevingswet is in uitvoering. Ook is de ODRN aan het experimenteren met het toepassen van AI, ten behoeve van business intelligence en het data-gestuurd werken.

3.2.4 Informatieveiligheid

Informatieveiligheid blijft belangrijk. De ODRN heeft met de Functionaris Gegevensbescherming (FG) een monitoringsplan opgesteld dat in de tweede helft van 2024 wordt uitgevoerd. Het plan raakt onderdelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). Specifiek voor de Wpg zal een interne audit worden uitgevoerd.

3.3 Communicatie

In de eerste helft van 2024 zorgden de krappe formatie, vele interne en externe ontwikkelingen en forse toename van persvragen ervoor dat team Communicatie zich moest focussen op prioriteiten en er geen ruimte was voor doorontwikkelingen of het leggen van een stevige basis. Vanaf augustus is de formatie op orde en gaat het team onder andere aan de slag met de doorontwikkeling van communicatie binnen de ODRN.

3.3.1 Organisatieontwikkelingen

Bij de diverse organisatieontwikkelingen lag de focus op interne communicatie. Het team adviseerde en ondersteunde bij onder andere de voorbereidingen op de reorganisatie, het implementeren van de nieuwe strategische koers, de opzet van een strategische personeelsplanning en de ontvlechting van de BRIKS-taken. Bij de ontvlechting van de BRIKS-taken is in samenwerking met gemeente Nijmegen een gezamenlijk communicatieplan ontwikkeld en wordt er nauw met elkaar afgestemd.

3.3.2 Positionering

Het belang van het werk van omgevingsdiensten wordt steeds meer gezien als gekeken wordt naar de aandacht vanuit pers en politiek. Tegelijkertijd is duidelijk dat het werkveld zeer complex is en dat het vaak lastig is om duidelijk over te brengen wat de ODRN doet, maar vooral ook waarom. Hiervoor werkt de ODRN samen met de ODRA en provincie Gelderland aan de positionering van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in Gelderland. In de tweede helft van het jaar brengt de ODRN een corporate video uit waarin het waarom van de omgevingsdienst centraal staat.

3.3.3 Pers en politiek

De groeiende aandacht vanuit pers en politiek voor de gezondheid, veiligheid en duurzaamheid van de leefomgeving wordt ook bij de andere omgevingsdiensten opgemerkt. Er wordt op dit moment gekeken hoe ODRN op een efficiënte en sterke wijze hier een rol in kan pakken zodat er bij landelijke vragen een eenduidig en duidelijk antwoord gegeven wordt.

3.4 Innovatie

In lijn met de nieuwe koers om de ODRN te positioneren als kennisorganisatie, heeft de organisatie de Innovatieagenda 2024-2029 ontwikkeld. Deze agenda biedt een gestructureerde aanpak om innovatie duurzaam te integreren in de organisatie. Dit is essentieel gezien de voortdurende uitdagingen in het werkveld, zoals de energietransitie en klimaatadaptatie. Dit jaar heeft de ODRN zich gericht op twee hoofdlijnen: het versterken van de positie van de organisatie in kennisnetwerken en het vergroten van de innovatiekracht. Hierbij zijn de medewerkers van de ODRN actief betrokken bij innovatieprocessen en worden zij aangemoedigd om innovatieve ideeën aan te dragen.

Belangrijke initiatieven die voortvloeien uit de Innovatieagenda zijn:

- **Pilot FastLane Milieu:** Deze pilot heeft de succesvolle FastLane-methodiek uit de natuurvergunningverlening toegepast op milieuvergunningen, met als doel de doorlooptijden te verkorten en de efficiëntie te verhogen. Dit sluit aan bij de missie van de ODRN om tijdig en effectief te reageren op initiatieven uit de leefomgeving.
- **Integratie van Circulaire Economie in Vergunningverlening en Handhaving:** Dit project bevordert duurzaamheid door circulaire economieprincipes te integreren in processen van de ODRN, wat bijdraagt aan een duurzame en gezonde leefomgeving.
- **Digitaal Voortouw:** AI-Pilots vooruit: Er zijn kleinschalige AI-pilots uitgevoerd om praktische toepassingen van AI te testen en te evalueren, gericht op het verbeteren van de efficiëntie van de werkzaamheden.
- **Ontwikkeling van AI in Manual Master:** In samenwerking met AI-projecten is er gewerkt aan een geavanceerde zoekfunctie binnen het interne documentatiesysteem, waardoor gebruikers eenvoudig en snel toegang krijgen tot relevante informatie.

Deze projecten illustreren de inzet van de ODRN om innovatie te omarmen en de organisatie toekomstbestendig te maken.

4. Financiën

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Ook de tweede rapportage van 2024 geeft een zorgelijk beeld. De financiële situatie over 2024 is verslechterd. Het dagelijks bestuur is hier ook op 11 juli over ingelicht middels een memo Financieel Zwaar weer. In deze memo werd al een signaal gegeven van een mogelijk groter tekort over 2024 dan afgegeven in de eerste Bestuursrapportage over 2024.

De winstwaarschuwing kent verschillende oorzaken. De opbrengsten blijven achter door een lage productiviteit. Het eigen personeel blijft onder de norm van 72% productief. De inhuur komt nog wel boven de 95% uit, maar is wel lager dan in 2023. Daarnaast is er binnen de afdeling Milieu een krapte in capaciteit. Dit heeft als gevolg dat er meer inhuur plaatsvindt. Op dit moment is 31,7% van het totaal aantal fte op inhuurbasis en dit is veel hoger dan begroot. Deze waarschuwing heeft binnen de organisatie ook geleid tot een taskforce financiën, die alle afdelingen analyseert en probeert bij te sturen waar mogelijk. Helaas resulteert dit nog niet in grote veranderingen.

Het ziekteverzuim blijft hoger dan de norm, zoals aangegeven in paragraaf 3.1.1.

Prognose tekorten

Al met al is de prognose voor 2024 een tekort van € 1,5 miljoen. Deze prognose kent nog steeds een behoorlijke onzekerheid (bandbreedte van + of - € 3 ton). De hoop is dat in de laatste maanden van 2024 een aantal projecten van start zullen gaan, maar er zal ook nog rekening gehouden moeten worden met kosten die samenhangen met het vertrek van medewerkers op de BRIKS-afdeling. De eventuele afkoop van verlof kan financiële gevolgen hebben.

4.1 Begroting, prognose en resultaatverwachting 2024

In de volgende tabel staat de begroting van 2024, de prognose op basis van de cijfers tot en met maart 2024 en de verschillen tussen de begroting en de prognose. Voor een vergelijking met vorig jaar is ook de realisatie van 2023 te zien.

De verschillen worden toegelicht in paragraaf 4.2.

Omschrijving	werkelijk 2023	begroting 2024	prognose 2024	Vershil prognose - begroting
in € * 1.000		I	II	II - I
Baten				
Deelnemersbijdragen	23.594	27.090	25.169	-1.921
Bovenregionale taken	1.531	2.361	1.578	-783
Subsidies en overige baten	668	820	817	-3
Ontwikkelprogramma	144			
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS		385	385	
Bijdrage frictie inhuur BRIKS			200	200
Onttrekking bestemmingsreserve	339			
Rentebaten	295	100	200	100
Totaal baten	26.571	30.756	28.349	-2.407
Lasten				
Salarissen en sociale lasten	13.986	18.350	14.838	-3.512
Overige personele lasten		395	359	-36
Inhuur	6.934	6.787	9.513	2.726
Opleidingskosten	261	367	367	

Huisvestingslasten		856	859	3
ICT en informatiebeheer		1.654	1.664	10
Piofah gastheer	2.394			
Kapitaallasten	277	150	107	-43
Materiele kosten Opdrachtgever	294	268	171	-97
Overige materiele kosten	739	336	321	-15
Bijdrage regionaal stelsel	273	408	408	
Projecten ODRN		800	876	76
Projectkosten ontvlechting BRIKS		385	385	
Kosten ontwikkelprogramma	1.314			
Totaal lasten	26.472	30.756	29.868	-888
Resultaat	99	0	-1.519	-1.519

4.1.1 Uitgangspunten prognose

De prognose van de deelnemersbijdragen, de bijdragen bovenregionale taken en van subsidies en overige baten zijn gebaseerd op extrapolatie van de omzet tot en met juli 2024. De bijdragen voor de projectkosten ontvlechting BRIKS en de frictie inhuur BRIKS zijn bedragen welke zijn afgestemd met de gemeente Nijmegen.

De prognose van de lasten is grotendeels gebaseerd op de begroting 2024. Het gaat om de geactualiseerde begroting 2024, inclusief een wijziging waarover het Algemeen Bestuur op 29 augustus besluit. Omdat dit een geactualiseerde begroting is, geeft deze voor de meeste posten een actueel beeld van de kosten. De prognose van de loonsom is gebaseerd op extrapolatie van de betaalde salarissen tot en met juli 2024 en houdt rekening met de effecten van de CAO 2024. Bij de prognose van de inhuurkosten zijn is uitgegaan van de geschreven uren tot en met juli 2024.

4.1.2 Aansluiting begroting 2024 op werkplannen

In deze tabel is de aansluiting van de begroting op de werkplannen te zien.

In € * 1.000	Begroting	Werkplan	Bijstellingen
	I	II	II - I
Deelnemersbijdragen	27.090	27.243	153
Bovenregionale taken	2.361	2.163	-198
Subsidies en overige baten	820	852	32
Subtotaal	30.271	30.258	-13
Bijdrage projectkosten ontvlechting BRIKS	385		
Rentebaten	100		
Totaal begrote baten	30.756		

De kolom Bijstellingen laat de verschillen tussen de begroting en de werkplannen zien. In totaal gaat het om een relatief kleine bijstelling van € 13.000. De begroting 2024 sluit dus nagenoeg aan.

In volgende tabel is de realisatie tot en met juli 2024 te zien, uitgesplitst naar domein en vakgebied.

In € * 1.000		Realisatie tm juli 2024	Werkplan	Voortgang
BRIKS	Totaal	7.326	12.673	58%
	Vergunningverlening	3.998	6.454	62%
	Toezicht & Handhaving	2.546	4.837	53%
	Juridische diensten	255	435	59%
	Specialistisch Advies	528	946	56%
Milieu	Totaal	6.053	10.948	55%
	Vergunningverlening	3.128	5.377	58%
	Toezicht & Handhaving	2.070	3.771	55%
	Juridische diensten	247	437	57%
	Specialistisch Advies	608	1.363	45%
Projecten		2.457	6.636	37%
Totaal		15.837	30.258	52%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de realisatie op de bouwtaken met 58% precies volgens planning loopt. De realisatie op milieu (55%) blijft achter en op projecten (waaronder subsidies) is dit 37%. De oorzaken hiervan zijn in deze rapportage toegelicht.

In de volgende tabel is inzichtelijk wat de realisatie per opdrachtgever is.

In € * 1.000	Realisatie tm juli 2024	Werkplan	Voortgang
BERG EN DAL	1.610	2.799	58%
BEUNINGEN	1.038	2.443	43%
DRUTEN	395	687	58%
GELDERLAND	4.760	8.607	55%
HEUMEN	588	1.064	55%
NIJMEGEN	5.510	10.556	52%
WIJCHEN	539	1.086	50%
Deelnemers	14.440	27.243	53%
OD IJSSELLAND	2	20	11%
OD TWENTE	6	14	45%
ODA	58	126	46%
ODDV	48	65	73%
ODR	11	34	31%
ODRA	238	417	57%
OVERIJSSEL	464	1.326	35%
ODV	91	153	60%
Arnhem	3	7	51%
Bovenregionaal	921	2.163	43%
ODNL	119	179	66%
DCMR	50	105	48%
MINISTERIE VAN EZK	77	226	34%
MINISTERIE VAN I & W	230	341	68%
Overige		2	15%
Subsidie en overig	476	852	56%
Totaal	15.837	30.258	52%

4.2 Verklaring van afwijkingen tussen begroting en prognose

4.2.1 Baten

Gebaseerd op zeven maanden van 2024 is de prognose € 28,3 miljoen aan baten. In de rapportage van Q1 2024 werd aangegeven dat de werkplannen achterliepen en dit beeld is verslechterd. De afwijking ten opzichte van de begroting bedraagt € 2,4 miljoen (8%). Met name op het gebied van de milieutaken blijft de omzet achterlopen. De omzet op bovenregionale taken blijft grotendeels achter, omdat enkele projecten niet worden uitgevoerd. Zo is het project 'Maatwerkaanpak verduurzaming industrie' van de provincie Overijssel nog onder voorbehoud.

De achterblijvende productie komt door onderbezetting, maar ook de productiviteit is een punt van zorg. Deze blijft tot en met juli 2024 zo'n 1,3% achter ten opzichte van dezelfde periode in 2023. Over de eerste zeven maanden van 2024 komt deze uit op 69,7% ten opzichte van 71,0% in dezelfde periode vorig jaar. Dit zorgt ook voor een omzetsdaling over de gehele lijn. Deze grafiek laat zien dat de productie in de maanden januari tot en met juli 2024 achterblijft bij de werkplannen (zie oranje balk). Te zien is dat na januari 2024 elke maand onder de lijn van de werkplannen blijft.

In de prognose zijn bijdragen opgenomen voor de inzet rond de ontvlechting van de BRIKS-taken en de frictiekosten rondom de inhuur van personeel rondom de BRIKS-taken. De ODRN en de gemeente Nijmegen hebben hierover een overeenstemming bereikt.

Op basis van de eerste maanden van 2024 is de verwachting dat de ODRN ook hogere rentebaten te ontvangt.

4.2.2 Lasten

De lasten laten hetzelfde beeld zien in de prognose als de baten. De lasten komen naar verwachting € 0,9 miljoen lager uit.

De salarissen van de vaste medewerkers lopen achter ten opzichte van de begroting, doordat er door verschillende oorzaken minder goed vast personeel aangetrokken kan worden. Hier voorziet de organisatie € 3,5 miljoen minder uit te geven. Naast de krapte op de arbeidsmarkt, zorgt ook de onzekerheid rondom de BRIKS-taken ervoor dat de ODRN minder vast personeel heeft dan wenselijk is.

De kosten van inhuur zijn fors hoger dan begroot. Hier worden € 2,7 miljoen aan hogere uitgaven verwacht, met name omdat het gestelde inhuurpercentage van 27% voor 2024 niet gehaald wordt. Bij de afdelingen rondom BRIKS is er een hoog percentage aan inhuur te zien. De kapitaallasten zullen naar verwachting € 43.000 lager zijn dan begroot, onder meer omdat de ODRN geen investeringen heeft gedaan die over meerdere jaren dienen te worden afgeschreven.

De materiele kosten opdrachtgever blijven € 1 ton achter op de begroting. Deze uitgaven worden doorberekend aan de opdrachtgevers.

De interne projecten waren in 2024 begroot voor € 8 ton. In de vorige bestuursrapportage stond dat een aantal plannen niet uitgevoerd zouden worden vanwege de financiële situatie. Ook zou er gekeken worden naar andere financieringsmogelijkheden voor deze projecten. Voor het traineeprogramma is er externe financiering gevonden, maar er is ook een tegenvaller omdat de implementatie van de nieuwe ICT-systemen ook meer tijd vraagt van de eigen medewerkers. De inzet van deze medewerkers zorgt voor een overschrijding van het budget. Hierdoor zal er naar verwachting in totaal € 76.000 meer moeten uitgeven aan de interne projecten.

Per saldo is de prognose een negatief resultaat van € 1.5 miljoen, met name veroorzaakt door de hogere kosten rondom de inhuur en door achterblijvende productiviteit mede veroorzaakt door een hoog ziekteverzuim.

Mariënborg 75
6511 PS Nijmegen
Telefoon (024) 751 7700
E-mail info@odrn.nl

Colleges van B&W
Gemeente Berg en Dal, Beuningen, Heumen,
Druten, Nijmegen en Wijchen

Postbus 1603
6501 BP Nijmegen

Gedeputeerde Staten
Provincie Gelderland

Datum
31-10-2024

Ons kenmerk
/

Contactpersoon
Jochem Jacobs

Onderwerp
Bestuursrapportage tot en met juli 2024
ODRN

Datum uw brief

Direct telefoonnummer
024-7517700

Aan de colleges van Burgemeester en Wethouders van de deelnemende gemeenten en het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland,

Bij deze bieden wij u de bestuursrapportage tot en met juli 2024 aan. Deze rapportage geeft een overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden en de daarbij behorende financiële situatie van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN).

Ontwikkelingen en bereikte resultaten

Ten opzichte van de vorige bestuursrapportage zijn wij bezig geweest met de ontvlechting van de BRIKS taken met de gemeente Nijmegen. Samen met de gemeente Nijmegen is een sociaal plan opgesteld en deze is inmiddels ook vastgesteld. Daarnaast is er een akkoord bereikt over de frictiekosten van de overhead die ontstaat in de jaren 2025 tot en met 2027.

Financiële situatie

Verder hebben we u in mei bericht over het negatief geprognosticeerd resultaat. Naar aanleiding van de vorige rapportage hebben we een taskforce opgericht om te onderzoeken hoe we dit kunnen ombuigen. Helaas is er, ondanks onze inspanningen, nog geen verbetering zichtbaar. Wel is inmiddels duidelijk geworden dat de krapte op de arbeidsmarkt bijdraagt aan het achterblijven van onze productie. Het resultaat lijkt nu af te stevenen op een tekort over 2024 van € 1,5 miljoen (met een bandbreedte van plus of min € 0,3 miljoen). Met een negatief eigen vermogen hebben wij geen weerstandsvermogen meer en kunnen wij de vastgestelde risico's niet afdekken. Op dit moment becijferen wij deze risico's op € 0,8 miljoen.

Inhuur en ziekteverzuim

De kosten voor inhuur blijven onverminderd hoog met een percentage van meer dan 30%. Een trend die zich tot en met juli 2024 heeft voortgezet en welke voornamelijk zit bij de bouw (BRIKS)

Vervolgvel

1

afdelingen. Het ziekteverzuim verbeterd iets maar is nog steeds aanzienlijk, wat resulteert in een lagere productiviteit.

Het Algemeen Bestuur heeft verzocht de bestuursrapportage vergezeld met deze brief aan u te zenden zodat u deze kunt gebruiken voor het informeren van uw raden en Staten.

Het Algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

H. Zoet

S. Kuils

Voorzitter

Secretaris

Bijlage:

Bestuursrapportage ODRN tot en met juli 2024

AGENDAPUNT

Aan : Het Algemeen bestuur ODRN
Van : De secretaris
Onderwerp : Stand van zaken en vervolg samenwerking ODRA-ODRN
Nummer : 5
Datum : 31 oktober 2024

Samenvatting / concept besluit

Kennisnemen van het “voorstel juridische fusie ODRA en ODRN” en instemmen met het afgeven van een opdracht aan de directie om samen met de ODRA een voorstel voor te bereiden voor een juridische fusie. Deze vervolgens voor te leggen aan beide besturen ter vaststelling. Dit wel pas te doen zodra ook het bestuur van de ODRA deze opdracht heeft afgegeven aan hun directie.

Aanleiding en inleiding

De Omgevingsdiensten Regio Arnhem (ODRA) en Regio Nijmegen (ODRN) hebben beide de wens uitgesproken om intensiever samen te werken. In navolging van een uitgebreid verkennend onderzoek en meerdere overleggen op diverse gesprekstafels wordt nu aan het bestuur gevraagd kennis te nemen van het voorstel juridische fusie en in te stemmen met het voornemen voor een juridische fusie tussen de ODRA en ODRN.

Inhoud

Het voornemen om te komen tot een juridische fusie houdt in dat de huidige organisatiestructuren van de ODRA en ODRN worden samengevoegd tot één nieuwe omgevingsdienst. Dit betekent dat de gemeenschappelijke regelingen (GR's) van beide organisaties worden beëindigd en vervangen door een nieuwe GR die een gezamenlijke exploitatie en bestuur mogelijk maakt. De ambitie is om de fusieorganisatie per 1 januari 2026 operationeel te laten zijn. Een fusieplan met concrete planning volgt nog. Zie voor de verdere inhoudelijk toelichting het bijgevoegde voorstel juridische fusie ODRA en ODRN.

Volgend op het nemen van voorliggend besluit zal er een kopgroep worden gevormd bestaande uit 2 bestuurders vanuit elke dienst conform de afspraken uit het bestuurlijk overleg van 14 oktober jl.

Argumenten en beoogd effect

Het voornemen om te komen tot een juridische fusie tussen de ODRA en de ODRN heeft de volgende voordelen:

1. Versterkte Expertise: De fusie brengt de complementaire krachten van ODRA en ODRN samen. ODRA blinkt uit in toezicht en handhaving, terwijl ODRN sterk is in vergunningverlening, inclusief BRZO-taken. Door deze samenvoeging ontstaat een robuustere organisatie met een breder scala aan specialistische kennis. Met deze specialistische kennis kan de provincie en kunnen de gemeenten in hun VTH-taken ontzorgd worden.
2. Efficiëntie: De schaalvoordelen van de nieuwe dienst kunnen leiden tot een efficiëntere inzet van middelen en specialisten, waardoor de dienstverlening wordt geoptimaliseerd zonder dat dit tot een verhoging van kosten leidt.

3. Robuustheid: De nieuwe organisatie voldoet aan de robuustheidscriteria die door het ministerie zijn gesteld en is beter in staat om de VTH-taken te blijven uitvoeren, zelfs onder druk van externe omstandigheden.
4. Innovatiekracht: Een grotere organisatie biedt meer mogelijkheden om te investeren in innovatie en digitalisering, essentieel voor toekomstbestendige omgevingsdiensten.

Financiële gevolgen

De precieze financiële dekking van het fusieproces zal worden opgenomen in een fusiebegroting die later wordt gepresenteerd en waarin ook de middelen worden meegenomen die bijvoorbeeld beschikbaar worden gesteld vanuit het rijk.

Bevoegdheid

Het algemeen bestuur van de ODRN heeft de bevoegdheid om een besluit te nemen over de toekomstige structuur van de organisatie, inclusief fusies die van invloed zijn op de VTH-taken.

Voorstel

Uw bestuur wordt verzocht kennis te nemen van het “voorstel juridische fusie ODRA en ODRN” en in te stemmen met het afgeven van een opdracht aan de directie om samen met de ODRA een voorstel voor te bereiden voor een juridische fusie. Deze vervolgens voor te leggen aan beide besturen ter vaststelling. Dit wel pas te doen zodra ook het bestuur van de ODRA deze opdracht heeft afgegeven aan hun directie en besluit niet conform.

Nijmegen, 23 oktober 2024

Steve Kuils

Bijlagen

Bijlage voorstel juridische fusie ODRA en ODRN

Bijlage tussenrapport Verkenning samenwerking ODRN & ODRA, 14 september 2023

Inleiding

Op maandag 14 oktober hebben de besturen van Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) besloten om het proces om te komen tot een juridische fusie van beide organisaties door te zetten.

Dit document presenteert een gedetailleerd voorstel voor de juridische fusie tussen de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). Het document is opgesteld voor de directeurs van beide organisaties en is bedoeld voor de besluitvorming bij gemeenten en de provincie Gelderland.

De gekozen juridische fusie is het resultaat van uitgebreide verkenning en analyse die vorig jaar is uitgevoerd en als bijlage is bijgevoegd. De fusie is nadrukkelijk gericht op het versterken van de dienstverlening en het verhogen van de efficiëntie in de uitvoering van VTH-taken (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) in de gehele Groene Metropool Regio.

Aanleiding

De aanleiding voor deze fusie is meerledig en komt voort uit zowel interne als externe ontwikkelingen:

1. Toenemende complexiteit van VTH-taken: De uitvoering van VTH-taken wordt steeds complexer, mede door nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet en de groeiende aandacht voor specifieke kennis over bijvoorbeeld duurzaamheid en circulaire economie.
2. Grote transitieopgaven in de leefomgeving: Klimaatadaptatie, energietransitie en de stikstofproblematiek vereisen een integrale aanpak en specialistische kennis die beter geborgd kan worden in een grotere organisatie.
3. Robuustere omgevingsdiensten: De commissie Van Aartsen heeft in haar rapport nadrukkelijk geadviseerd om te komen tot robuustere omgevingsdiensten om de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen en te verbeteren.
4. Complementariteit van expertise: ODRA en ODRN hebben elk hun eigen sterktes ontwikkeld. ODRA excelleert in toezicht en handhaving, terwijl ODRN sterk is in complexe vergunningverlening en BRZO-taken. Een juridische fusie zou deze expertises samenbrengen.
5. Efficiëntere bedrijfsvoering: Schaalvoordelen kunnen leiden tot kostenbesparingen in ondersteunende processen en een efficiëntere inzet van specialisten.
6. Verhoogde innovatiekracht: Een grotere organisatie heeft meer capaciteit om te investeren in innovatie en digitalisering, wat cruciaal is voor toekomstbestendige dienstverlening.
7. Aansluiting bij landelijke criteria: De fusie zou beter aansluiten bij de landelijk geformuleerde criteria voor robuustheid van omgevingsdiensten, zoals geformuleerd in het Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP).

Voorgenomen besluit

Het voorgenomen besluit luidt als volgt:

Instemmen om het proces te starten om te komen tot een juridische fusie van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en de Omgevingsdienst Regio

Nijmegen (ODRN) tot één nieuwe omgevingsdienst, met als doel het creëren van een robuuste, toekomstbestendige omgevingsdienst die kwalitatief hoogwaardige dienstverlening kan bieden aan alle deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland.

Toelichting

De voorgenenomen fusie biedt de volgende voordelen:

1. Versterkte expertise: Door het samenbrengen van de kennis en ervaring van beide organisaties ontstaat een breed scala aan specialistische expertise. Dit stelt de nieuwe organisatie in staat om complexe vraagstukken integraal aan te pakken.
2. Verhoogde efficiëntie: Schaalvoordelen leiden tot optimalisatie van bedrijfsprocessen en overhead. Dit kan resulteren in een betere kosten-batenverhouding voor de deelnemende gemeenten en provincie.
3. Verbeterde dienstverlening: Met meer specialistische kennis in huis kan de nieuwe organisatie sneller en adequater reageren op complexe vraagstukken en veranderende wet- en regelgeving.
4. Grotere innovatiekracht: Een grotere organisatie heeft meer capaciteit voor het ontwikkelen en implementeren van nieuwe methoden en (data) technologieën, wat leidt tot efficiëntere en effectievere dienstverlening.
5. Robuustere organisatie: De gefuseerde organisatie is beter gepositioneerd om grote transitieopgaven aan te pakken en te voldoen aan toekomstige eisen op het gebied van VTH-taken.

Belangrijke aandachtspunten die door beide besturen zijn meegegeven zijn:

1. Behoud van lokale kennis en nabijheid: Er zal specifiek aandacht worden besteed aan het behouden van lokale kennis en het waarborgen van de nabijheid van dienstverlening voor alle deelnemende gemeenten.
2. Waarborgen van de huidige VTH-kwaliteit: De huidige hoge kwaliteit van VTH-dienstverlening moet minimaal gehandhaafd blijven tijdens en na het fusieproces.
3. Beheersing van kosten en tarieven: Er zal worden gestreefd naar het beheersen en waar mogelijk verlagen van kosten, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van dienstverlening.
4. Zorgvuldige integratie: Er zal veel aandacht zijn voor een zorgvuldige integratie van personeel, systemen en culturen om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen.

Tijdspad

Het voorgestelde tijdspad voor de fusie is als volgt:

Eerste kwartaal 2025: ***Richting bepalen van fusieorganisatie***

1. Kennisnemen van de uitgevoerde verkenning en 'het voornemen tot juridische fusie van ODRA en ODRN'
2. Vaststellen bestuurlijke uitgangspunten bij de juridische fusie.
3. Opstellen en ondertekening van intentieverklaring door voorzitters AB met 'voorgenomen besluit tot juridische fusie'. Fusiedatum 1 januari 2026.

4. Update de “Financiële en juridische due diligence” uit de verkenning najaar 2023.
5. Uitwerken fusie (bedrijfs-) plan met besturing, formatie, begroting en concept nieuwe Gemeenschappelijke Regeling van fusieorganisatie (conform nieuwe Wgr).
6. Opstellen fusiebegroting en dekking daarvan.
7. Informatiebijeenkomsten colleges, raden en staten.

Tweede kwartaal 2025: **Besluitvorming en start inrichting**

1. Presentatie definitieve fusievoorstel aan alle betrokken gemeenteraden en Provinciale Staten
2. Formele besluitvorming door eigenaren inzake juridisch fusie (definitieve besluit tot fusie)
3. Voorbereiding inrichting nieuwe organisatie (opstellen plan van aanpak voor inrichten nieuwe fusieorganisatie conform fusie (bedrijfs-)plan)
4. Uitwerking onderdelen van plan van aanpak met tijdsplan voor besluitvorming (financiën, personeel, governance, mandatering, etc.)
5. Starten met belangrijk besluitvormingsprocessen: aanpassing GR conform nieuwe Wgr, plaatsingsproces en juridische zaken (KvK, Belastingdienst en BNG).

Derde Kwartaal 2025: **Realisatie fusieorganisatie**

1. Het realiseren van het fusieplan conform plan van aanpak.
2. Plaatsingsproces van medewerkers wordt uitgevoerd op basis van het ontwerp van de nieuwe fusieorganisatie, het formatieplan en conform het sociaal statuut/sociaal plan (en het juridische proces ‘Overgang van Onderneming’).
3. Besluitvorming van het intrekken en het vaststellen nieuwe GR vindt plaats bij de colleges met instemming van de gemeenteraden en provinciale staten en wordt gevolgd.
4. Inregelen mandaten en besluitvorming van nieuwe fusieorganisatie

Vierde kwartaal 2025: **Formalisatie en afhechten**

1. Bijeenkomsten met gezamenlijke AB's en DB's over status formele besluitvorming
2. Opstellen liquidatieplan voor ODRA en ODRN
3. Besluitvorming van het intrekken en het vaststellen nieuwe GR vindt plaats bij de colleges met instemming van de gemeenteraden en provinciale staten en wordt gevolgd en wellicht ook al afgesloten.
4. Iedereen wordt in rol en positie gebracht (medewerkers, management, directeur en bestuur)
5. Opstellen overdracht/opgave plan wat nog geregeld moet worden
6. Formele en feestelijke start nieuwe fusieorganisatie 1 januari 2026.

Bijlage: Tussenrapportage "Verkenning intensieve samenwerking ODRA en ODRN"

Bij dit voorstel is de tussenrapportage "Verkenning intensieve samenwerking ODRA en ODRN" van september 2023 als bijlage toegevoegd. Deze rapportage biedt een grondige analyse van de mogelijkheden en implicaties van een intensieve samenwerking tussen ODRA en ODRN.

De belangrijkste onderdelen van deze rapportage zijn:

1. Een gedetailleerde SWOT-analyse van beide organisaties
2. Een overzicht van de huidige financiële situatie en personeelssamenstelling van beide diensten
3. Een analyse van de potentiële synergievoordelen bij een fusie
4. Een samenvatting van de gesprekken met diverse stakeholders, inclusief hun visies en zorgen
5. Een schets van verschillende samenwerkingsmodellen, met een onderbouwing voor de keuze van een juridische fusie
6. Een voorlopige impactanalyse van de fusie op dienstverlening, personeel en financiën
7. Aanbevelingen voor het vervolgproces

Deze tussenrapportage vormt de basis voor het huidige fusievoorstel en biedt gedetailleerde onderbouwing voor de gemaakte keuzes en voorgestelde richting. Daarnaast is gebruik gemaakt van de fusie-ervaring van de OD Veluwe die afgelopen twee jaar een dergelijk proces hebben doorlopen.

VERKENNING INTENSIEVE SAMENWERKING ODRA & ODRN

TUSSENRAPPORTAGE 14 september 2023

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

IN OPDRACHT VAN DIRECTIES
ODRN & ODRA

OPGESTELD DOOR : JORIS KOK, PARTNER FRINGE

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

INHOUDSOPGAVE

01. SAMENVATTING

02. AANLEIDING

03. WENKEND PERSPECTIEF VAN SAMENWERKEN

04. ANALYSE VAN ODRA & ODRN

05. RESULTATEN GESREKKEN STAKEHOLDERS

06. SAMENWERKINGSVORMEN

07. ADVIES EN VOORSTEL VOOR VERVOLG

08. BIJLAGEN

FRINGE.

0.1 SAMENVATTING

SAMENVATTING

- De directies, managementteams en medewerkers van ODRN en ODRA willen graag intensiever samenwerken. Men ziet in de samenwerking meerwaarde om de complexer wordende dienstverlening richting gemeenten en provincies te verbeteren. Dit is de aanleiding geweest om deze verkenning naar intensieve samenwerking uit te voeren.
- Een robuuste omgevingsdienst wordt bovendien door beleidsmakers noodzakelijk geacht voor de grote toekomstige transitieopgaven. De commissie Van Aartsen heeft in de zomer van 2022 geconcludeerd dat de huidige omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn en in veel gevallen niet voldoen aan de recent door het Interbestuurlijk programma versterking VTH-Stelsel (IBP) uitgewerkte robuustheidscriteria. Dit geldt ook voor ODRA en ODRN.
- ODRA en ODRN hebben gezamenlijk circa 47 miljoen omzet, waarvan ruim 5 miljoen (prognose is 6,3 miljoen) vanaf 1 januari 2025 wegvalt door de bouwtaken die teruggaan naar de gemeente Nijmegen. De VTH taakvelden, alsmede het type werkgebied, de geografische ligging van ODRN en ODRA sluiten goed op elkaar aan. Het totale bereik ligt dan totaal op bijna 700.000 inwoners in Gelderland.
- De meeste stakeholders van ODRN en ODRA zien een kans om de dienstverlening richting gemeenten en provincies te verbeteren door intensiever samen te werken. Belangrijke randvoorwaarden zijn: *a) het borgen van nabijheid in de vorm van: 'goede communicatie', 'kennis van het gebied/bedrijven en werkcultuur' en 'laagdrempeligheid op alle niveaus' (directie/management/professionals); b) geen extra kosten/tariefsverhoging voor de interne organisatie; c) de opbouw van specifieke expertise die zorgt voor vergroting professionaliteit.*
- Over de gewenste vorm van samenwerking tussen ODRA en ODRN spreken de meeste stakeholders zich minder expliciet uit. Een (juridisch) fusieorganisatie tussen ODRA en ODRN biedt de mogelijkheid om de meerwaarde en het wenkend perspectief van samenwerking volledig te realiseren. Andere vormen van intensieve samenwerking leveren in mindere mate de genoemde meerwaarde, maar zijn wellicht een groeipad om te komen tot de gewenste eindvorm. In deze tussenrapportage wordt voorgesteld om in de volgende fase een fusierapport op te stellen voor een nieuwe gebundelde organisatie en daarbij het groeipad naar een juridische fusie tussen ODRN en ODRA uit te werken. De fusiedoelstellingen dienen in dit fusierapport scherp te worden geformuleerd. Bovendien dienen de genoemde uitgangspunten randvoorwaarden van de stakeholders nadrukkelijk aandacht te krijgen hoe deze kunnen worden geborgd.
- Deze verkenning heeft tevens het inzicht opgeleverd dat het proces om te komen tot intensieve samenwerking tussen ODRA en ODRN niet los kan worden gezien van het landelijke IPB onderzoek en het lopende onderzoek van de provincie Gelderland naar de toekomst van het Gelders Stelsel. Gezien de onzekerheid over de uitkomst van beide trajecten, wordt in deze tussen rapportage aan de provincie Gelderland gevraagd om voor eind oktober 2023 helderheid te geven. De uitkomsten worden dan in het najaar van 2023 (met deze tussenrapportage) verwerkt tot een eindrapport met een richtinggevend advies voor het vervolg. Het Algemeen Bestuur van ODRN & ODRA nemen dan een afzonderlijk besluit over deze eindrapportage en de mogelijke vervolgstappen.

0.2 AANLEIDING

AANLEIDING (1)

- De directies, managementteams en medewerkers van ODRN en ODRA willen graag intensiever samenwerken. Men ziet in de samenwerking meerwaarde om de complexer wordende dienstverlening richting gemeenten en provincies te verbeteren. Dit is de aanleiding geweest om deze verkenning naar intensieve samenwerking uit te voeren. De gewenste verbeteringen dienen zich te richten op het ontwikkelen van: *specifieke expertise, een stevige innovatie agenda, integraal behandelen van dossiers, het beter kunnen adviseren richting beleidsmakers, een professionelere bedrijfsvoering op gebied van IT, Financiën en HR.*
- Robuuste omgevingsdiensten zijn volgens de commissie van Aartsen van groot belang voor de bescherming van burgers en hun leefomgeving en het voorkomen van milieuschade. Een robuuste omgevingsdienst is wendbaar, flexibel en daadkrachtig en kan onafhankelijk blijven functioneren bij externe omstandigheden. Dergelijke robuustheid wordt noodzakelijk geacht voor de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat en waar omgevingsdiensten een belangrijke uitvoerende rol in hebben. Dan gaat het onder meer om de energietransitie, de stikstofproblematiek, integrale gebiedsontwikkeling, de uitvoering- en handavingsstrategie en data- en informatie-gedreven dienstverlening.
- De commissie van Aartsen heeft in de zomer van 2022 geconcludeerd dat de huidige omgevingsdiensten onvoldoende robuust zijn en in veel gevallen niet voldoen aan de recent door het IPB uitgewerkte robuustheidscriteria van het VTH –stelsel. Dit geldt ook voor de ODRA en ODRN. Robuuste omgevingsdiensten dienen bovendien *‘aan te sluiten bij de identiteit en logica van het werkgebied, de congruentie van de opgave en de samenhang in het VTH takenpakket.’* Het is niet voor niets dat het IBP in haar KPI normering constateert dat de scheiding van de Omgevingsdienst Arnhem en Omgevingsdienst Nijmegen niet logisch is en samen goed aansluiten op de samenwerking in de Groene Metropool Regio.
- De directies van ODRA en ODRN hebben -op basis van de interne behoefte tot intensievere samenwerking- in het voorjaar van 2023 het organisatieadviesbureau Fringe de opdracht gegeven om een verkenning uit te voeren bij de stakeholders van beide omgevingsdiensten. Doel van de verkenning is *om inzicht te krijgen over wat de stakeholders vinden van een eventuele intensievere vorm van samenwerking tussen ODRA en ODRN.* In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de mondelinge interviews met de stakeholders. In bijlage 2 is de opdrachtformulering gevoegd. In bijlage 3 een overzicht van VTH beleidsontwikkeling. In bijlage 4 is een samenvatting opgenomen van het uitgevoerde ‘due diligence’ onderzoek.
- Daarnaast is in de maand mei 2023 gesproken met belangrijke externe stakeholders die voor deze beweging van intensievere samenwerking relevant zijn zoals de andere omgevingsdiensten in Gelderland, Groene Metropool Regio en de twee veiligheidsregio's VRGZ en VRGM.
- In de loop van deze 25 gesprekken met bestuurders in mei 2023 is duidelijk geworden dat de verkenning van de samenwerking tussen ODRA en ODRN in nauwe samenhang moet worden gezien met de ontwikkeling van Gelders Stelsel als geheel en de landelijke ontwikkeling van de robuustheidscriteria. Beide ontwikkelingen zijn in juni 2023 nog niet geheel uitgekristalliseerd en zullen pas na de zomer van 2023 meer duidelijkheid geven.

AANLEIDING (2)

- Dit tussenrapport maakt het mogelijk om enerzijds 'richting te bepalen en vaart te houden' op het wenkend perspectief van samenwerking en anderzijds ook af te stemmen en condities te bepalen om een intensieve samenwerking tussen ODRN en ODRA mogelijk te maken .
- In het najaar van 2023 wordt dit tussenrapport op basis van inzichten uit de genoemde ontwikkelingen opgewerkt naar een eindrapport en formeel voorgelegd aan de besturen van ODRA en ODRN.
- Het tussenrapport is een verslaglegging van; 25 bestuurlijke gesprekken, desk research op basis van verstrekte informatie, een 'due diligence' van beide diensten die is uitgevoerd door DDJ accountants, een viertal sessies met gezamenlijke MT's waar door ODRA als ODRN een SWOT-analyse is opgesteld.
- Het tussenrapport is als volgt opgebouwd. Hoofdstuk 3 geeft inzicht in de meerwaarde van samenwerking en het wenkend perspectief. Hoofdstuk 4 geeft een (SWOT) analyse van beide omgevingsdiensten en geeft de hoofdlijn weer van de resultaten van het due diligence onderzoek uitgevoerd door DDJ Accountants. In de bijlage 3 is een grotere samenvatting van het due diligence onderzoek opgenomen. Hoofdstuk 5 geeft inzicht in de hoofdlijnen van de gehouden gespreksronde onder stakeholders. Hoofdstuk 6 beschrijft beknopt een aantal samenwerkingsvormen en geeft ook al richting welke samenwerkingsvorm het meeste perspectief geeft. Hoofdstuk 7 sluit dit tussenrapport af met een advies en een voorstel voor vervolg. In hoofdstuk 8 zijn diverse bijlagen opgenomen.

FRINGE.

03. WENKEND PERSPECTIEF VAN SAMENWERKING

MEERWAARDE VAN SAMENWERKING

De meerwaarde van (intensieve) samenwerking tussen ODRN en ODRA wordt door beide organisaties (Directie, MT en medewerkers) in de volgende punten geformuleerd:

1. **De VTH dienstverlening wordt verbeterd door het aantrekken van specifieke vaardigheden en expertise.** De complexe opgaven in onze leefomgeving zoals de energietransitie, klimaat adaptatie en een circulaire economie vragen om specifieke kennis die onze opdrachtgevers in toenemende mate van ons verwachten. Gezamenlijk kunnen wij deze kennis niet alleen in huis halen, maar ook laten renderen door het grotere schaalniveau. Bovendien draagt deze specifieke expertise bij aan een grotere professionele distantie, die de commissie van Aartsen heeft vertaald naar de vier inmiddels bekende robuustheidscriteria: effectiviteit, ontwikkelvermogen, wendbaarheid en efficiency.
2. **Het stedelijk werkgebied, de identiteit van het werkgebied van ODRA en ODRN sluit logisch bij elkaar aan.** Het wordt dan een aansluitend een groen (verstedelijkt) werkgebied, waarbij onze diensten elkaar aanvullen (KPI 6 van de robuustheidscriteria). Zo heeft ODRA een 'team meten en advies' dat haar werkzaamheden op gebied van lucht, geur en geluid met deze samenwerking nog beter kan inzetten en heeft ODRN met haar BRZO taken veel kennis en ervaring met externe veiligheid dat met deze samenwerking ook breder ingezet kan worden.
3. **De kwaliteiten van beide omgevingsdiensten van ODRA (toezicht en handhaving) en ODRN (vergunningverlening en BRZO) versterken elkaar en de dienstverlening wordt efficiënter.** Waar ODRA excelleert in de uitvoering van haar toezicht en handhavingstaken heeft ODRN met haar complexe vergunningverlening meer kennisintensieve professionals. Beide werelden komen samen en zijn ook noodzakelijk om in de toekomst robuust uitvoering te geven aan de VTH taken (van de omgevingswet). Door deze samenwerking voldoet de nieuwe gezamenlijk dienst ruimschoots aan robuustheidscriteria (KPI 1,2). Daarnaast zijn er ook efficiency voordelen te behalen op bijvoorbeeld de huidige gesplitste provinciale opdracht en in de bedrijfsvoering van beide diensten. Echter deze 'efficiency meerwaarde' vraagt wel om een nadere onderbouwing en concretisering.
4. **Professionaliteit in de bedrijfsvoering, HR, ICT wordt vergroot door het volwaardige invullen van specifieke functies.** Er is met de samenwerking meer formatieve ruimte voor noodzakelijke innovaties (zoals ook in KPI 3 van de robuustheidscriteria) die in de toekomst wordt gevraagd. Maar ook het meer informatie gestuurd werken wat in KPI 5 van de robuustheidscriteria wordt verwacht krijgt met deze samenwerking beter vorm.
5. **De aantrekkelijkheid als werkgever wordt vergroot voor hoogwaardige professionals die nodig zijn voor een robuuste omgevingsdienst.** Professionals werken graag met professionals en in een professionele omgeving. Deze samenwerking maakt het aantrekkelijker voor professionals om hier te gaan werken en vergroot hun carrière mogelijkheden. Door de samenwerking voldoet men ook aan de hiervoor gestelde criteria voor basistaken en plustaken. KPI 1 van de robuustheidscriteria geeft aan dat 80% van het primaire proces in vaste dienst moet zijn.
6. **De invloed op de bovenkant van de beleidscyclus bij beleidsmakers, zoals de provincie Gelderland krijgt beter vorm.** Daadkrachtige uitvoering kan alleen met beleid dat getoetst is op uitvoerbaarheid. Deze samenwerking maakt het mogelijk om beleidsmakers op het goede professionele niveau te adviseren op deze uitvoerbaarheid.

HET PERSPECTIEF VAN SAMENWERKING

ODRA en ODRN willen in de samenwerking het volgende behouden:

- De ervaren nabijheid van dienstverlening voor gemeenten en provincie wil men garanderen.
- Het huidige kosten- en tarievenniveau, tenzij nieuwe of aanvullende diensten worden gevraagd door deelnemers.
- Een prettige en goede werkplek voor medewerkers om zich blijvend te kunnen ontwikkelen.

Hoe willen ODRN en ODRA nabijheid borgen?

Bij de (door) ontwikkeling van het Gelders Stelsel was 'nabijheid' één van de fundamentele pijlers. De keuze voor 'de Gelderse Maat' (= nabijheid)' heeft zelfs geleid tot de bestuurlijke keuze van zeven omgevingsdiensten in de provincie Gelderland. Het begrip werd toen met name geduid als 'fysieke ruimtelijke afstand' tussen de omgevingsdienst en de bedrijven en burgers. Deze fysieke afstand mocht niet te groot worden. De laatste jaren wordt het begrip nabijheid ook in het VTH stelsel juist meer gebruikt om de nadruk te leggen op 'sociale relationele afstand'. In hoeverre heeft de omgevingsdienst: 'kennis van het gebied/bedrijven', 'is zij bereikbaar en toegankelijk' 'is er inzicht in de lokale omgangscultuur', 'communiceert zij goed op alle niveaus' en handelt de omgevingsdienst accuraat bij vragen of klachten. Het door elkaar gebruiken van beide betekenissen van het begrip nabijheid leidt tot verwarring en vraagt in deze mogelijke samenwerking tussen ODRN en ODRA ook om opheldering.

De huidige complexe opgaven en de bestuurlijke behoefte aan 'professionele distantie' van de omgevingsdiensten hebben geleid tot de uitwerking van de robuustheidscriteria. Deze gaan de komende jaren zorgen voor grotere gebundelde omgevingsdiensten met een groter werkgebied. Binnen deze schaalvergroting dient nabijheid dus een concrete invulling/betekenis te krijgen.

ODRA en ODRN zien nabijheid als een belangrijke organisatorische opgave van de samenwerking. In de betekenis van 'sociale relationele afstand' dient deze juist versterkt te worden door nog betere (expert) diensten op maat te leveren of om door nieuwe diensten te ontwikkelen die nog beter aansluiten op de lokale behoefte. In deze betekenis is 'nabijheid' een belangrijk onderdeel van de gezamenlijke professionaliteit die ODRN en ODRA nastreven. Als het gaat om de fysieke nabijheid is het voor ODRA en ODRN nog niet duidelijk hoe dit het beste is in te vullen en te organiseren. Het uitgangspunt blijft dat de omgevingsdienst bereikbaar, benaderbaar en toegankelijk moet zijn voor burgers, bedrijven en gemeenten. Zowel digitaal als fysiek. Wanneer de samenwerking leidt tot een nieuwe gezamenlijke organisatie dan dient deze fysieke betekenis van nabijheid verder uitgewerkt te worden hoe dit concreet wordt ingevuld met bijvoorbeeld werklocaties/loketten.

HET PERSPECTIEF VAN SAMENWERKING

“Het wenkend perspectief van ODRN en ODRA is een professionele en slagvaardige uitvoering van VTH taken, waarbij alle partners en inwoners kunnen rekenen op uitstekende dienstverlening voor de leefomgeving. “Lokaal en globaal organiseren” dienen elkaar te versterken in een nieuwe samengevoegde uitvoeringsorganisatie, zodat wordt voldaan aan de robuustheid criteria van het IBP en invulling wordt gegeven aan de wens/eis van nabijheid.

Een (op termijn)groter organisatieschaal leidt tot het kunnen leveren van meer inhoudelijk kennis, kunde en expertise voor de grote transitieopgaven. Tegelijkertijd dient de gewenste nabijheid van alle partners (gemeenten en provincie) te worden geborgd. Deze nieuwe gebundelde uitvoeringsorganisatie is aantrekkelijk voor de professionals van de toekomst. Die nieuwe gebundelde organisatie dient zich als autoriteit te ontwikkelen voor de uitvoering van het zich ontwikkelende veld van VTH taken in de Groene Metropool Regio.

Beide directies en gezamenlijke managementteams zien als stip op de horizon een ‘DCMR van het Oosten’ (Omgevingsdienst Groene Metropool) voor zich, die zich onderscheidt in uitvoeringskracht, nabijheid en kwaliteit van dienstverlening voor gemeenten/provincies en uiteindelijk alle inwoners en ondernemers in de Groene Metropool Regio in Gelderland.”

FRINGE.

04. ANALYSE ODRA & ODRN

- KERNGEGEVENS
- OMZETVERDELING
- BIJDRAGE DEELNEMERS
- WERKGEBIED / AANTAL INWONERS
- SWOT

KERNGEGEVENS ODRA EN ODRN (2022)

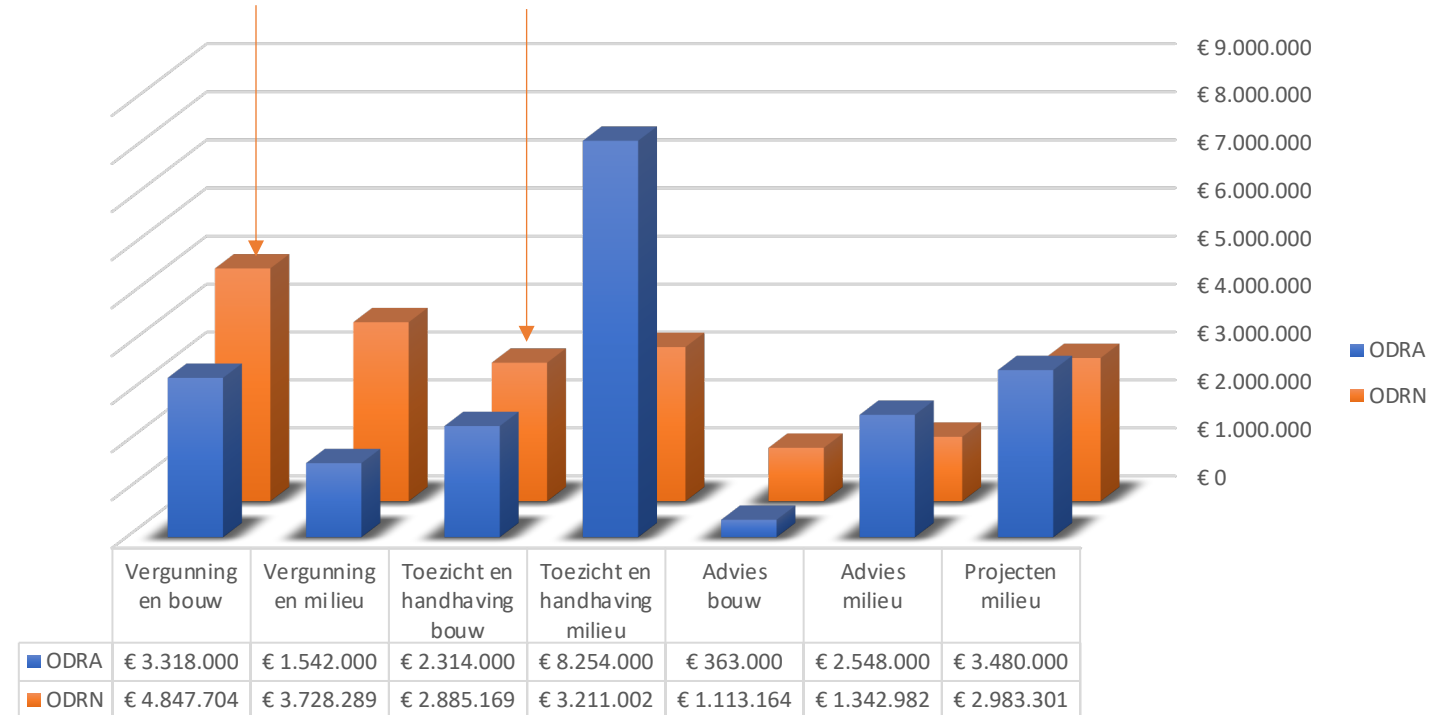
	ODRA	ODRN
Medewerkers	204,2 fte, waarvan 41,4 fte inhuur	224,7 fte, waarvan 57,8 fte inhuur
Baten (omzet)	22 miljoen, waarvan 16 miljoen taakveld milieu	23 miljoen, waarvan 13 miljoen taakveld milieu
Resultaat	53k	-/- 614k
Overhead	27%	27% [deel via Piofah overeenkomst Nijmegen]
Personeelskosten	84% van totale baten	87% van totale baten
Uurtarief dienstverlening	In 2024: € 99,00	In 2024, twee tarieven: €102,00 en € 110,00
Ziekteverzuim	5 %	7.8%
Bedrijfsvoering	37,6 fte	27,5 fte [deel via Piofah overeenkomst Nijmegen]
Taakvelden	Bouw, Milieu, Projecten, Advies	Bouw, Milieu, BRZO, Projecten, Advies
Programma's	complexe handhaving, provinciale aandachtbedrijven, circulaire economie, Energie, omgevingswet, Theseus.	complexe vergunningverlening, ketentoezicht, syndru, Theseus, BRZO en energie, circulaire economie

In bijlage 4 is een samenvatting van de uitgevoerde due diligence opgenomen

OMZET PER TAAKVELD ODRA EN ODRN (2022)

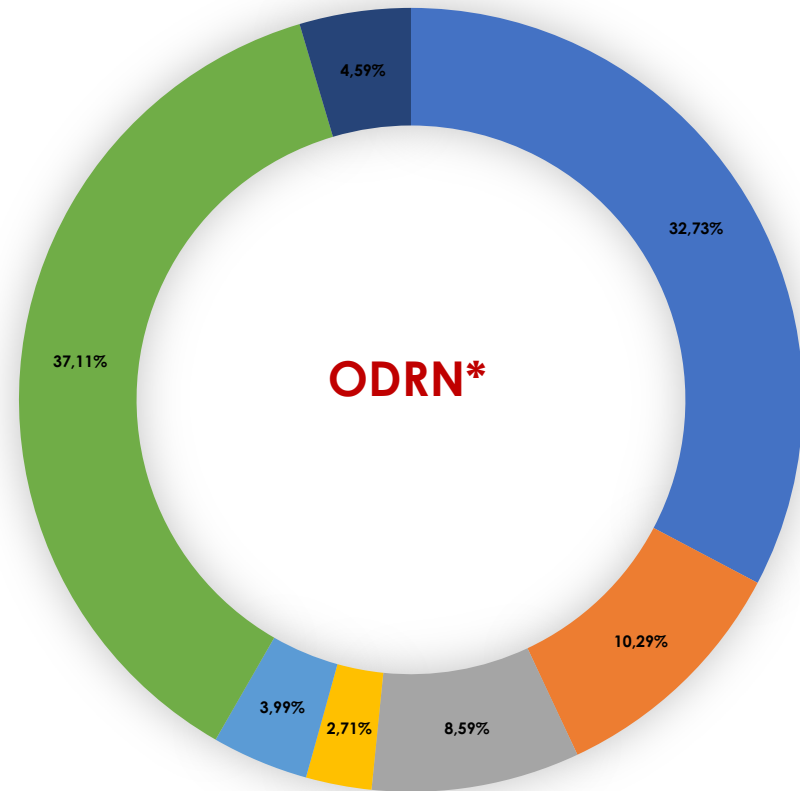
- De omzetverdeling van ODRA en ODRN betreft vergelijkbare VTH taakvelden;
- ODRA heeft een grotere omzet op gebied van toezicht en handhaving milieu. Totaal circa € 8.25 miljoen per jaar.
- ODRN heeft een grotere omzet op gebied van vergunningen milieu (inclusief BRZO deel). Totaal € 3.72 miljoen per jaar.
- Het BRZO deel van de omzet bij ODRN bedraagt totaal circa € 2.78 miljoen per jaar.
- ODRA en ODRN hebben beide een relatief grote omzet op bouwtaken, die echter niet behoren tot de basistaak (bij beide diensten > € 6 miljoen Per jaar)
- ODRN verliest een groot deel van deze bouwtaken vanaf 2025 doordat de gemeente Nijmegen heeft besloten deze zelf te willen gaan uitvoeren. Dit bedraagt totaal circa € 5.1 miljoen per jaar (2022). De prognose bedraagt voor 2023 bedraagt circa € 6.3 miljoen.
- ODRA voert meer milieu projecten uit en adviseert meer over milieuvraagstukken naar partners dan ODRN.
- ODRN en ODRA werken al samen met de Provincie Gelderland op gebied van provinciale bedrijven in verschillende programma's.

Bij ODRN zal vanaf het jaar 2025 de omzet van zowel vergunningverlening en toezicht en handhaving bouw afnemen (BRIKS-taken) omdat gemeente Nijmegen deze taken weer zelf gaat uitvoeren. Over 2022 bedroeg deze omzet totaal **circa 5,1 miljoen**.
Prognose omzet in 2023 is circa 6,3 miljoen.

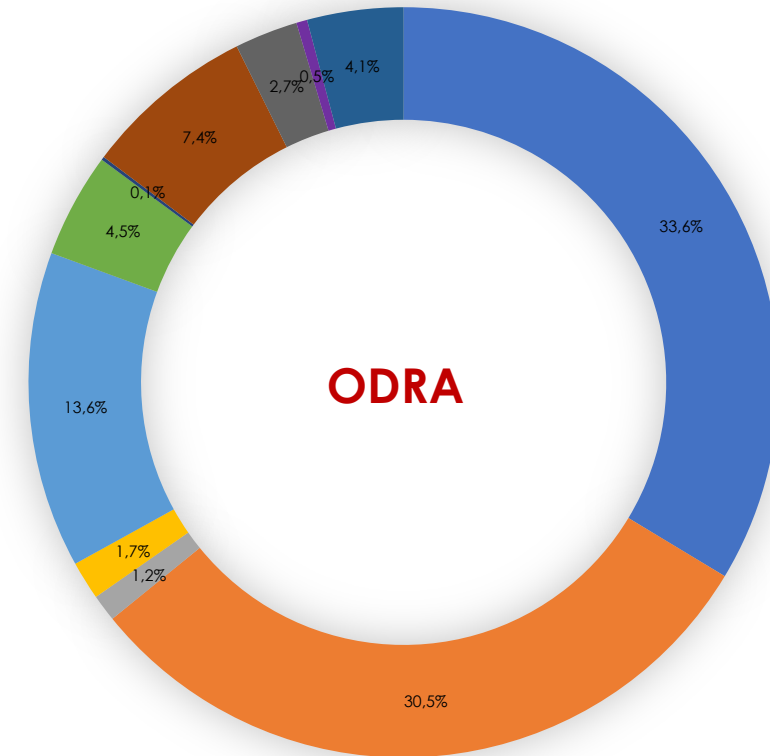

BIJDRAGE DEELNEMERS ODRN & ODRA in % (2022)

- Bij ODRN zal vanaf het jaar 2025 de bijdrage van Gemeente Nijmegen met circa 68% afnemen doordat men de bouwtaken weer zelf gaat uitvoeren. Dat betekent dat de bijdrage van de gemeente Nijmegen zakt van € 7.5 miljoen per jaar naar € 2.4 miljoen per jaar (cijfers 2022),

■ Provincie Gelderland
■ Gemeente Beuningen
■ Gemeente Heumen
■ Gemeente Wijchen
■ Gemeente Berg en Dal
■ Gemeente Druten
■ Gemeente Nijmegen

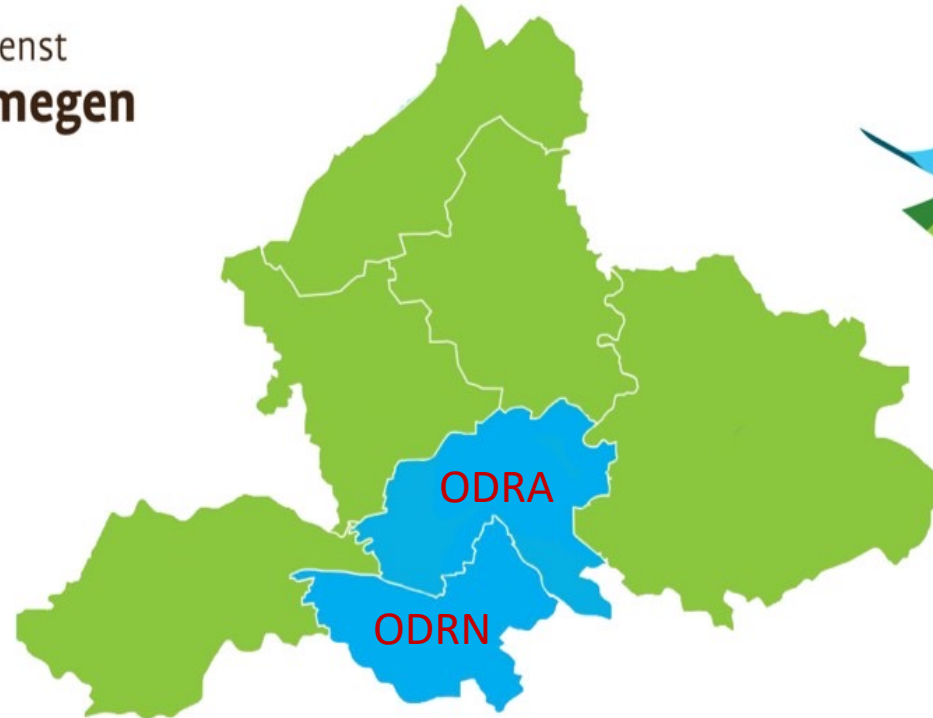
■ Provincie Gelderland
■ Gemeente Arnhem
■ Gemeente Doesburg
■ Gemeente Duiven
■ Gemeente Lingewaard
■ Gemeente Overbetuwe
■ Gemeente Rheden
■ Gemeente Renkum
■ Gemeente Zevenaar
■ Gemeente Westervoort

HET WERKGEBIED (1)

≡ provincie
Gelderland

Omgevingsdienst
Regio Nijmegen

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

WERKGEBIED (2)

ODRN		ODRA	
Berg en Dal	34.800 inwoners	Arnhem	165.800 inwoners
Beuningen	25.900 inwoners	Renkum	32.000 inwoners
Druten	18.800 inwoners	Doesburg	12.000 inwoners
Heumen	16.500 inwoners	Rheden	43.500 inwoners
Nijmegen	170.000 inwoners	Rozendaal	1.800 inwoners
Wijchen	41.000 inwoners	Zevenaar	45.000 inwoners
		Westervoort	15.000 inwoners
		Duiven	22.000 inwoners
		Overbetuwe	48.700 inwoners
Totaal	307.000 inwoners	Totaal	385.800 inwoners

SWOT ODRN

Sterkten

- Kennis en expertise (waaronder BRZO)
- Financieel in control (monitoring en rapportages)
- Goede en veilige werksfeer
- Inhoudelijk gedreven medewerkers
- Secretariaat/receptie
- Trainees, begeleiding junioren
- Vertrouwen vanuit het bestuur
- Veerkrachtige organisatie die goed om kan gaan met veranderingen
- Aantrekkelijke locatie voor medewerkers om te werken

Zwaktes

- Communicatie en externe profilering naar buitenwacht
- Innovatief vermogen (waaronder strategisch ontwikkeling)
- Kwetsbaarheid op sommige taken zoals de bouwtaken
- Beperkt weerstandsvermogen
- Integraal werken met verschillende disciplines
- Projectsturing op resultaten
- Doorlooptijd vergunningverlening milieu
- Strategisch personeelsbeleid

Deze SWOT is opgesteld door het managementteam van ODRN

Kansen

- Nieuwe wetgeving zoals Omgevingswet; vraagt nieuwe taken/vaardigheden
- De IBP pijlers bieden kansen om doelstellingen van onze organisatie te verbeteren (bijv. informatievoorziening en kennisinfrastructuur).
- Meer aanhaken beleidsafdelingen gemeenten/provincies i.v.m. big 8 beleidscyclus
- Intensivering samenwerking ODRA
- Bewustwording van outcome gericht werken

Bedreigingen

- Krappe arbeidsmarkt op kennis en capaciteit
- Terug halen niet wettelijke basis taken (zoals briks van Nijmegen in 2025)
- Landelijke ontwikkelingen t.a.v robuustheidsdiscussie (leidt wellicht niet tot beste resultaat voor de ODRN)
- Economisch (recessie wellicht minder financiën voor dienst)
- Stikstof (land op slot, lang onduidelijk hoe verder)

SWOT ODRA (1)

Sterkten

- Goede financiële positie: In control.
- Positief imago en daarmee arbeidsmarktpositie
- Ondernemende werkcultuur
- Geaccrediteerde zelfstandige meetdienst
- Steeds beter samenspel tussen de teams op inhoud
- Onafhankelijke positie bij uitvoering VTH taken
- Front office BRIKS
- Vertrouwen bij de partners
- Veel kwalitatief goede eigen mensen in dienst
- Aantrekkelijke werklocatie voor medewerkers
- Prettig en veilig werkklimaat
- Gecommitteerd Leiderschap op alle niveaus
- Externe communicatie / profilering

Zwaktes

- Informatiehuishouding: -beheer, -beveiliging, -ICT
- Kwetsbare posities binnen Bedrijfsvoering (veel éénlingen)
- Implementatie wettelijke, organisatorische kaders (Web, Woo, AVG, etc.) die vragen om specifieke expertise
- Projectorganisatie en inbedding qua bedrijfsvoering van PPI
- Inkooprol is niet goed belegd en wordt niet goed uitgevoerd
- Werkprocessen: beter borgen en actueel houden (methodisch werken)
- Samenspel Bedrijfsvoering-primair proces blijft aandachtspunt
- Complexiteit financieel model
- Analytisch vermogen (helikopterview) niet breed aanwezig: We zijn geneigd om minder over het geheel na te denken (ook qua consequenties) en meer de delen aan te vliegen
- Schaal (en de daarmee gepaard gaande kwetsbaarheid van bepaalde taken/functies)
- Ontbreken Meerjarig beleidskader
- Ontbreken Strategisch personeelsbeleid
- Veel zelf het wiel uitvinden i.p.v. samenwerken en kennis uitwisselen.

Deze SWOT is opgesteld door het
managementteam van ODRA

SWOT ODRA (2)

Kansen

- Opgaven blijven onverminderd groot, denk aan duurzaamheid, circulariteit, klimaat. Dit levert veel werk op voor Omgevingsdiensten. Hier moeten wij momentum benutten.
- Belang fysieke leefomgeving bij de politiek is gegroeid en daardoor ook de beschikbare middelen.
- Meer aandacht voor outcome /meerwaarde inspanningen Omgevingsdiensten. Omgevingsdiensten krijgen steeds meer een volwaardige rol.

Bedreigingen

- Toenemende organisatorische en financieel getinte regelgeving door de overheid waaraan wij moeten voldoen (Wet Bio, Woo, Web, in control statement, etc).
- Arbeidsmarkt / salariering
- IBP: Normfinanciering: gebrek aan invloed erop, de kans dat je echt minder budget krijgt en de verantwoordingslast die daarmee samenhangt
- Kwaliteit van het opdrachtgeverschap bij onze partners
- Keurslijf HR21
- Groeiend aandeel tijdelijke financiering van programma's en projecten
- Indeling in de veiligheidsregio en de beperkte affiniteit met deze regio-indeling
- Economisch tijt keert, en welk effect krijgt dat op taak/budget van partners en de omgevingsdiensten
- Snelheid ICT-ontwikkelingen en het risico op slecht onderhoud en beheer
- Omgevingswet/Wkb en de daarbij horende taakverschuiving
- Het risico van omslaan van het vertrouwen in ODRA van partners / omgeving

Deze SWOT is opgesteld door het managementteam van ODRA

SAMENGEVAT

- ODRA en ODRN vormen gezamenlijk circa € 47 miljoen omzet, waarvan ruim € 5 miljoen vanaf 1 januari 2025 (prognose van deze omzet is in 2023 circa € 6.3 miljoen) wegvalt door de bouwtaken die teruggaan naar de gemeente Nijmegen. Totaal circa € 42 miljoen omzet met € 29 miljoen aan milieutaken. Deze totale omvang voldoet aan robuustheidscriteria van het IBP.
- De provincie Gelderland is voor beide diensten een belangrijke opdrachtgever en financier. Bij ODRN levert de provincie Gelderland bijna 33% van de totale bijdrage en bij ODRA bedraagt is dit bijna 34%. Deze opdrachten zijn van groot belang voor beide bedrijfsexploitaties.
- De VTH taakvelden, alsmede het type werkgebied, de geografische ligging van ODRN en ODRA sluiten goed op elkaar aan. Het totale bereik ligt dan op bijna 700.000 inwoners.
- Beide SWOT analyses van ODRN en ODRA laten zien dat er gezamenlijk opgaves liggen in de bedrijfsvoering en professionele ondersteuning van het primaire werkproces en de verbinding daar tussen.
- Daarnaast dient te worden gewerkt aan het weerstandsvermogen van de organisatie om voldoende stabiel te blijven in veranderende omstandigheden en om vorm te geven aan de grote transitie in de leefomgeving.
- De uitvoeringskwaliteit van ODRA in termen van: nabijheid van dienstverlening, in control zijn, relatiemanagement is aanvullend op de kennisintensieve en de veerkrachtige organisatie van de ODRN organisatie. Hier lijkt men van elkaar te kunnen leren.
- ODRN en ODRA zien dezelfde kansen; meer 'outcome gericht werken', inspelen op de Omgevingswet, het meedenken en meedoen in de beleidscyclus en uitvoering geven aan het VTH instrumentarium voor de grote transitieopgaven waar Nederland voor staat.

05. RESULTAAT 25 GESPREKKEN MET STAKEHOLDERS ODRN EN ODRA

MOTIEVEN VAN SAMENWERKING

De bestuurders van ODRN en ODRA noemen de volgende motieven/ bevestiging waarom een intensieve vorm van samenwerking tussen beide diensten wenselijk zou zijn:

- De toename van complexiteit van uitvoering / de transitieopgaven vragen om professionele uitvoeringsdiensten met een bepaalde schaalgrootte. Met name de grote integrale transities in de leefomgeving worden genoemd en behoefte aan goede adviezen en de inzet van VTH instrumentarium;
- De ontwikkeling van het VTH veld en de noodzaak om daar met VTH diensten op in te spelen, zoals de Omgevingswet, vraagt om innovatiekracht die met een bepaalde schaalgrootte beter is te realiseren;
- Het samenwerkingsinitiatief van ODRA en ODRN sluit aan bij landelijke criteria voor robuustheid en de gewenste bundeling van omgevingsdiensten.
- De identiteit, het werkveld, de (stedelijke) opgaven en de inhoud van de VTH taken van ODRN en ODRA liggen dicht bij elkaar. ODRN is beter in (complexe) vergunningverlening, BRZO en ODRA is e beter in (complex) toezicht en handhaving. Dit vult elkaar goed aan.
- Het Gelders Stelsel met de zeven omgevingsdiensten functioneert niet naar behoren en remt ontwikkelingen. De zwakste schakel bepaalt het tempo. Sommige omgevingsdiensten in het stelsel ontkennen de werkelijkheid dat een beweging/transitie noodzakelijk is.

KANTTEKENINGEN BIJ DE SAMENWERKING

De bestuurders van ODRN en ODRA geven de volgende punten mee bij de verkenning van de intensieve vorm van samenwerking :

- Er is nog onvoldoende kennis en inzicht bij de stakeholders over de andere omgevingsdienst (ODRN of ODRA);
- Het samen opgaan van ODRA en ODRN is volgens enkele bestuurders niet logisch. Bundeling van diensten dient namelijk aan te sluiten op de bestuurlijke indeling van de veiligheidsregio's;
- De huidige kwaliteit van dienstverlening wil men behouden. Dit geldt met name voor de ODRA stakeholders;
- 'Groter is niet altijd beter', 'groter wordt vaak duurder, bureaucratischer en komt verder af te staan van de inwoners';
- De huidige invloed op de dienstverlening wil men behouden en op onderdelen (adviestaken) liefst versterken;
- De 'nabijheid' in termen van: snelle en goede communicatie, kennis van gebied en werkcultuur, de toegankelijkheid op alle niveaus en de oplossingsgerichtheid wil men behouden;
- De hoogte van de financiële jaarbijdrage mag niet stijgen, tenzij daar ook wenselijke nieuwe diensten tegenover staan;
- Het terugtrekken van de bouwtaak van Nijmegen en de consequenties voor de ODRN organisatie dient inzichtelijk te zijn;
- De effecten op het Gelders Stelsel dienen inzichtelijk te zijn. De eventuele samenwerking tussen ODRN en ODRA staat niet op zich zelf. Het moet voor heel Gelderland kloppend zijn: elke inwoner in Gelderland moet kunnen rekenen op dezelfde kwaliteit dienstverlening;
- Begin eerst met de inhoudelijke samenwerking en de bestaande logische organisatorische verbindingen;
- Verspil geen energie en transitiekosten bij de interne organisatieverandering. De dienstverlening naar stakeholders dient voorop te blijven staan.
- Het lopende onderzoek naar de toekomst Gelders Stelsel dient afgestemd te worden met dit samenwerkingsinitiatief. Er moet een totaaloplossing komen voor Gelderland.
- Hoe houd je nog 'grip' op een grote omgevingsdienst als ODRA en ODRN samen gaan. De invloed van de opdrachtgevers vraagt om extra aandacht en dient beter georganiseerd te worden in de gehele governance structuur.
- De 'samenwerkingsvorm' volgt de inhoud, welke diensten worden dan beter en welke samenwerkingsvorm past er vervolgens bij.
- Bestuurlijke relaties binnen Gelderland dienen goed te blijven.
- Posities en rollen van stakeholders, maar ook binnen de nieuw te vormen (fusie) organisatie dienen van te voren helder te zijn.

SAMENGEVAT

In de meeste gesprekken met de stakeholders van ODRA en ODRN wordt de meerwaarde van intensieve samenwerking gezien en ondersteund. Enkele stakeholders van ODRA zien dit anders en willen graag dat de huidige uitvoering door ODRA onveranderd blijft. Twee partners geven aan dat dit initiatief van intensieve samenwerking tussen ODRA en ODRN niet logisch past binnen de indeling en integrale dienstverlening van de veiligheid regio's VRGZ en VGGM. De intensieve samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland zou juist meer op deze regio-indeling moeten aansluiten.

Bestuurders geven aan onvoldoende inzicht te hebben in het functioneren van de samenwerkingspartner (ODRA of ODRN) . De meerderheid van alle stakeholders noemen in ieder geval de volgende voorwaarden om intensiever samen te werken:

- a) De nabijheid in de vorm van: 'goede communicatie', 'kennis van het gebied/bedrijven', 'cultuurverschillen' en 'laagdrempeligheid op alle niveaus' (directie/management/professionals) dient te worden geborgd;
- b) Er ontstaan geen extra kosten/tariefsverhoging door de intensieve vorm van samenwerking;
- c) De opbouw van specifieke expertise moet daadwerkelijk zorgen voor vergroting van de professionaliteit;
- d) De vorm van intensieve samenwerking volgt op de inhoudelijke voordelen van samenwerking.

De stakeholders spreken zich minder expliciet uit over de definitieve vorm van intensieve samenwerking. Een aantal stakeholders zien een groeimodel voor zich van inhoudelijke samenwerking, naar een eventuele bestuurlijke- en vervolgens juridische fusie.

Een aantal stakeholders vindt dat de intensieve samenwerking tussen ODRN en ODRA afgestemd dient te worden met de ontwikkeling van het Gelders Stelsel en de andere omgevingsdiensten in Gelderland.

0.6 SAMENWERKINGSVORMEN

SAMENWERKINGSVORMEN (1)

In deze verkenning zijn drie belangrijke vormen van intensieve samenwerking op hoofdlijn bekeken. Deze drie vormen zijn in deze tussenrapportage van juni 2023 nog niet getoetst op juridische aspecten/effecten. Deze toetsing dient nog plaats te vinden.

- **Contractuele samenwerking/ uitbreiding huidige samenwerking ODRA-ODRN 'Samen Sterk'**
 - Inhoudelijke samenwerking in VTH werkprocessen
 - Bundeling van krachten op gebied van overhead/inkoop/ICT/HR
 - ODRA en ODRN blijven eigen entiteit houden en bestaande GR's blijven bestaan
 - Financiering blijft zoals deze nu is.
- **Organisatorische/bestuurlijke fusie – Huidige GR's blijven bestaan-**
 - Organisatorische samenwerking/vervlechting vindt plaats op onderdelen
 - Een gebundelde aansturing door één DB, directie en MT
 - Twee afzonderlijke exploitaties / Huidige GR's van ODRA en ODRN blijft bestaan
 - Financiering blijft zoals deze nu is.
- **Juridische fusie (nieuwe juridisch entiteit) - Oprichting nieuwe GR -**
 - Volledige organisatorische samenwerking/vervlechting
 - Een gebundelde aansturing door AB, DB, directie en MT
 - Eén nieuwe gezamenlijke exploitatie / GR's voor ODRA en ODRN worden opgezegd en nieuwe grotere GR wordt opgericht voor alle partners
 - Financiering/ zeggenschap wordt veranderd en wijzigt in nieuwe verhoudingen.

SAMENWERKINGSVORMEN (2)

- De meest verregaande intensieve vorm van samenwerking “de juridische fusie” leidt tot organisatievoordelen die er voor zorgen dat aan de robuustheidscriteria worden voldaan. De meerwaarde van samenwerking en het wenkend perspectief zoals eerder geschetst wordt in deze samenwerkingsvorm bereikt. Deze intensieve vorm van samenwerking is het meest ingrijpend voor de organisatie en voor alle stakeholders. De bestaande GR's dienen worden opgezegd en een nieuwe GR construct dient te worden opgezet. Deze dient bestuurlijk opnieuw worden vastgesteld met nieuwe financiële- en dienstverleningsafspraken. Deze nieuwe fusieorganisatie dient nadrukkelijk rekening te houden met de uitgangspunten en randvoorwaarden die door de stakeholders zijn meegegeven.
- De organisatorische samenwerking /bestuurlijke fusie is een tijdelijke samenwerkingsvorm. Dit is een tussenstap om te komen tot een juridische fusie. Hierbij blijven de bestaande GR's bestaan. Blijven huidige AB's bestaan en wordt er gezamenlijk een nieuwe DB gevormd. De organisaties zelf worden wel samengevoegd waar dat kan en de voordelen worden zoveel mogelijk benut. Wel blijven er twee afzonderlijke bedrijfsexploitaties van ODRA en ODRN bestaan en blijft de financiering zoals deze nu is. Dit laatste zal in de praktijk leiden tot verdelingsvraagstukken is de verwachting. Deze vorm moet derhalve worden gezien als tussenstap naar een juridische fusie.
- De contractuele samenwerking is een intensivering van wat ODRA en ODRN al samen doen met de provincie Gelderland in het programma Samen Sterk. Het is een samenwerkingsmodel waarbij op organisatieonderdelen wordt samengewerkt. Zowel op het primair proces als op de ondersteunende diensten. In deze vorm verandert er niets aan de entiteiten van beide organisaties. Groot voordeel is dat dit snel kan en al (kleine) voordelen kan opleveren. Nadeel is dat deze samenwerkingsvorm geen effect heeft op de versterking van de robuustheid van beide organisaties.
- Beide directies en MT's zien de juridische fusie tussen ODRN en ODRA als de meest geschikte intensieve vorm van samenwerking om de meerwaarde van samenwerking en het wenkend perspectief te kunnen realiseren. De andere twee vormen ziet men als groeipad van samenwerking om zowel intern als extern naar het momentum toe te werken van een juridische nieuwe entiteit, waarin ODRN en ODRA in elkaar opgaan. Tegelijkertijd realiseren de directies en MT's van ODRN en ODRA dat dit alleen maar kan als men intern en extern deze grote samenwerkingsbeweging ondersteunt en dat deze past in het grotere geheel van het Gelders Stelsel en het bestuurlijke krachtenveld van andere regionale samenwerkingen zoals de veiligheidsregio's en de GMR.
- Bovendien zijn in deze verkenning diverse uitgangspunten en randvoorwaarden door stakeholders meegegeven bij deze meest intensieve vorm van samenwerking en dient in een mogelijk vervolg van dit traject een goede inhoudelijke onderbouwing plaats te vinden hoe de nieuwe fusieorganisatie er uit dient te zien en op welke wijze bepaalde randvoorwaarden en uitgangspunten worden geborgd.

FRINGE.

07. ADVIES EN VOORSTEL VOOR VERVOLG

ADVIES EN VOORSTEL VOOR VERVOLG

- Op basis van deze verkenning mag worden geconcludeerd dat de meeste stakeholders een intensieve samenwerking tussen ODRN en ODRA steunen. De stakeholders vinden dat een aantal belangrijke uitgangspunten en randvoorwaarden wel vooraf moeten worden geborgd en plaats dienen te krijgen in het vervolgtraject.
- Een juridische fusieorganisatie tussen ODRA en ODRN biedt naar verwachting de mogelijkheid om de meerwaarde en het wenkend perspectief van samenwerking volledig te realiseren. Dit vraagt echter om een verdergaande inhoudelijke onderbouwing. De andere vormen van intensieve samenwerking leveren in mindere mate de genoemde meerwaarde, maar kunnen wel als groeipad worden gezien om te komen tot de gewenste eindvorm.
- Op basis van boven genoemde inzichten wordt hier voorgesteld om in een volgende fase een fusierapport voor een nieuwe gebundelde organisatie op te stellen en daarbij het groeipad naar een juridische fusie tussen ODRN en ODRA uit te werken. In dit op te stellen fusierapport dienen de door de stakeholders meegegeven randvoorwaarden en uitgangspunten verder vorm en inhoud te krijgen en met name hoe de nieuwe organisatie deze gaat borgen. Daarnaast dient het fusierapport verder te onderbouwen waarom deze eindvorm uiteindelijk de meest passende vorm is om de meerwaarde en het wenkend perspectief te realiseren. De fusiedoelstellingen dienen in dit fusierapport scherp te worden geformuleerd.
- Deze verkenning heeft ook het inzicht opgeleverd dat het proces om te komen tot intensieve samenwerking tussen ODRA en ODRN niet los kan worden gezien van het landelijke IPB onderzoek van de robuustheidscriteria en het lopende onderzoek naar de toekomst van het Gelders Stelsel. Verschillende stakeholders van ODRN en ODRA vinden dat de mogelijke samenwerking tussen ODRN en ODRA dient te passen binnen de toekomst van het gehele Gelderse Stelsel. De toekomst van het Gelders Stelsel en de zeven omgevingsdiensten is nog niet uitgekristalliseerd en zal naar verwachting pas na de zomer van 2023 meer richting krijgen. De provincie Gelderland voert hier de regie.
- De provincie Gelderland wordt gevraagd om voor half oktober 2023 helderheid te geven over de toekomst van het Gelders Stelsel en de wenselijke ontwikkeling van de omgevingsdiensten. De uitkomsten kunnen namelijk grote invloed krijgen op deze verkenning. Zo is het van cruciaal belang dat de huidige ondergebrachte provinciale VTH taken bij ODRA en ODRN in de toekomst ook in een eventueel nieuwe fusie organisatie langjarig zijn gegarandeerd.
- Het voorstel is om de uitkomsten van beide trajecten in het najaar van 2023 te verwerken in deze tussenrapportage en deze dan als eindrapportage af te ronden met een richtinggevend advies voor het vervolg. Het Algemeen Bestuur van ODRN en ODRA nemen dan een afzonderlijk besluit over deze eindrapportage.

08 BIJLAGEN

FRINGE.

BIJLAGE 1: OPDRACHTFORMULERING

Naar aanleiding van het urgentiebesef van de MT-sessie van 7 maart jl. en de sterke behoefte om 'het ijzer snel te smeden' wordt hier beknopt het proces geschetst om te komen tot een mogelijke krachtenbundeling. Het belang van beide organisaties ODRN en ODRA, de betrokken medewerkers, de eigenaren en de hechte dienstverleningsrelaties vragen namelijk om een zorgvuldig proces en afweging. De genoemde voordelen/doelstellingen en mogelijkheden van krachtenbundeling dienen voldoende te worden onderbouwd om een dergelijk ingrijpend bestuurlijk besluit te kunnen nemen.

Het onderzoeksproces van krachtenbundeling verloopt normaal gesproken in drie stappen: 1) *een oriëntatie/verkenning*; 2) *een (voorkeurs)ontwerp*; 3) *een nadere inrichting en actieplan*. Deze drie stappen worden onderscheiden door formele bestuurlijke besluitvormingsmomenten waarbij go/no-go besluiten worden gevraagd. Bij sommige van deze besluiten is instemming noodzakelijk van aandeelhouders en medezeggenschap. Na stap 1, 'de verkenning' wordt bij een positief beeld van mogelijke bundeling van krachten 'een intentieovereenkomst voor het bundelen van krachten' voorgelegd aan beide besturen. Duidelijk moet overigens zijn dat deze intentieverklaring niet kan worden opgevat als een 'voorgenomen besluit tot fusie'. De medezeggenschap dient namelijk nog in stap 2 een belangrijk advies te kunnen geven. Bij het tekenen van de intentieovereenkomst kan vervolgens gestart worden met stap 2: het maken van het ontwerp van de nieuw te vormen (gebundelde) organisatie. Deze stap vraagt om het uitwerken en verdiepen van onder andere: de statuten, doelstellingen, aandeelhouderschap, financiering, organisatiestructuur, sturingsfilosofie, gebruik van systemen, dienstverlening (portfolio), formatie, exploitatie/begroting. Deze onderdelen worden allemaal beschreven in een fusierapport. Dit fusierapport is dan de onderlegger voor het besluit van 'het voornemen tot fusie'. Ook dit is een formeel bestuurlijk besluit waarbij ook instemming van de aandeelhouders en medezeggenschap noodzakelijk is.

Na dit belangrijke besluit van beide organisaties, wordt in de stap 3 de nieuwe gebundelde organisatie ingericht conform fusierapport. Een belangrijk onderdeel is hier ook de benoeming van alle medewerkers in hun posities en rollen. Als de belangrijkste zaken zijn ingericht en gerealiseerd volgt het formele fusiebesluit. In feite is dit besluit een bekrachtiging van het voornemen en is de fusie al in gang gezet.

Uitgangspunten en randvoorwaarden

Op basis van gesprek van 7 maart en 14 maart zijn o.a. de volgende punten besproken:

- Dit voorstel beschrijft uitsluitend stap 1 'de begeleiding van de verkenning'. Stappen 2 en 3 behoren nadrukkelijk niet tot dit voorstel;
- De verkenning wordt begeleid door een gezamenlijke stuurgroep en een klankbordgroep. De stuurgroep beoordeelt de stukken. In de stuurgroep zitten beide directeurs Steve Kuils en Ruben Vlaander. De klankbordgroep denkt en doet mee bij de totstandkoming daarvan. In de klankbordgroep zitten namens ODRN: Marjan Vaartjes, Robert Kraan en Robin Tophoven en namens ODRA: Annette Prent, Pieter Paul van de Wal, Fred Mossink.
- In de verkenning wordt een brede consultatie gehouden bij stakeholders. Daarbij gaat het om het bestuur, de aandeelhouders, belangrijke bestuurders in de regio (Groene Metropool) en sleutelfiguren in de landelijke ontwikkelingen zoals IBP.
- In de verkenning wordt ook een 'due diligence' uitgevoerd bij ODRA en ODRN. Na de opdrachtformulering wordt contact gezocht met de Jonge & Laan in Elst;
- In de verkenning wordt ook eventueel een juridisch advies gevraagd voor het juridische proces en noodzakelijke uitwerkingen. Na de opdrachtformulering wordt contact gezocht met Dirkzwager of Hekkelman te Arnhem.
- De verkenning wordt voor 1 juni 2023 afgerond, zodat voor de zomer 2023 eventueel stap 2 kan worden ingezet.

Plan van aanpak

De aanpak van de verkenning bestaat uit drie fasen.

Fase 1 is een inventarisatie en analyse op basis van mondelinge interviews en deskresearch. In deze fase wordt rekening gehouden met totaal 20 mondelinge interviews. Deze interviews worden gehouden met de betrokken (gemeentelijke) aandeelhouders en de provincie Gelderland. Daarnaast worden er interviews gehouden met bestuurders van de Groene Metropool en met belangrijke sleutelfiguren in het kader van het in programma Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP). Voor de gesprekken wordt een interviewleidraad vastgesteld en er wordt samen met de stuurgroep bepaald in welke (stuurgroep) samenstelling deze gesprekken worden gevoerd. Belangrijk doel van de stakeholders gesprekken is om de motieven, doelstellingen en mogelijke varianten van een eventuele bundeling van krachten duidelijk voor ogen te krijgen. Ook de mogelijke "mitsen en maren", risico's of eventuele no go's worden geïnventariseerd. Daarnaast wordt er deskresearch gedaan door stukken van ODRA en ODRN te bestuderen en beide organisaties beter te doorgronden en de huidige situatie goed in beeld te krijgen. Vragen zoals: Waar is ODRA en ODRN goed in? Hoe ziet de dienstverlening eruit? Hoe is de formatie, de productiviteit en financiering? Hoe is de huidige structuur en besturing georganiseerd? Wat is de werkcultuur, hoe is men gewend te werken? Hier wordt voorgesteld om bij de deskresearch de klankbordgroep te betrekken. De accenten in deskresearch wordt mede bepaald door de uitkomsten van de gespreksronde. Een belangrijk onderdeel van deskresearch is ook de due diligence. Deze wordt snel in fase 1 uitgezet en de resultaten worden toegevoegd aan de resultaten van de deskresearch. Op basis van het inzicht van de gespreksronde en de deskresearch wordt in deze fase als afsluiting specifiek getoetst aan de geformuleerde motieven/doelen van een mogelijke bundeling gekeken en op welke wijze deze kunnen worden onderbouwd.

Fase 2 is het opstellen van een (concept) rapportage en deze met de klankbordgroep doorlopen, aanvullen en bespreken. Belangrijke aandacht verdient de varianten van krachtenbundeling. Bij deze paragraaf 5 wordt in de onderbouwing het gevraagde juridisch advies gebruikt op welke wijze de mogelijke voorkeursvariant juridisch kan worden gerealiseerd. Vervolgens wordt de rapportage vastgesteld door de stuurgroep.

Fase 3 is het presenteren van de resultaten aan het bestuur. In deze fase worden de uitkomsten van het rapport gepresenteerd en voorgelegd aan het bestuur. Wanneer de verkenning een positief beeld geeft en een duidelijke voorkeursvariant van krachtenbundeling kan worden onderbouwd wordt hier een formeel bestuurlijk besluit gevraagd om deze variant ook daadwerkelijk verder te gaan ontwerpen. Wanneer beide besturen dit besluit nemen wordt een gezamenlijke intentieovereenkomst ondertekend om het proces te continueren. Op basis van de ondertekening van de intentieovereenkomst wordt stap 2 van het beschreven proces in paragraaf 2 in gang gezet en wordt stap 1 afgerond. De verwachting is dat de hier beschreven stap 1 voor 1 juni 2023 moet zijn afgerond.

FRINGE.

BIJLAGE 2: GESPREKSRONDE

Bestuurlijke Gesprekken Mei 2023

1. Gemeente Arnhem	Marco van der Wel	Lid DB en AB ODRA
2. Gemeente Doesburg	Birgit van Veldhuizen	Lid AB ODRA
3. Gemeente Duiven	Dominique van Dam	Lid AB ODRA
4. Gemeente Lingewaard	Maarten vd Bos	Lid AB ODRA
5. Gemeente Overbetuwe	Rik van Dam	Lid DB en AB ODRA
6. Gemeente Renkum	Joa Maouche	Voorzitter DB en AB ODRA
7. Gemeente Rheden	Paul Hofman	Lid AB ODRA
8. Gemeente Rozendaal	Simom Warmerdam	Lid AB ODRA
9. Gemeente Westervoort	Hans Sluiter	Lid DB en AB ODRA
10. Gemeente Zevenaar	Bart Kagei	Lid AB ODRA
11. Provincie Gelderland	Peter Kerris	Vicevoorzitter DB en AB ODRA
12. Provincie Gelderland	Jan van der Meer	Voorzitter AB en DB ODRN
13. Gemeente Beuningen	Sijmen Versluijs	Lid AB en DB ODRN
14. Gemeente Berg en Dal	Alex ten Westeneind	Lid AB ODRN
15. Gemeente Druten	Ronald Thoonen	Lid AB ODRN
16. Gemeente Heumen	Vincent Arts	Lid AB en DB ODRN
17. Gemeente Nijmegen	Tobias van Elferen	Lid AB en DB ODRN
18. Gemeente Wijchen	Twan van Bronkhorst	Lid AB ODRN
19. Gemeente Nijmegen	Noël Vergunst	Agenda lid AB ODRN
20. Gemeente Arnhem	Ahmed Marcouch + Directeur Henk Bril	Voorzitter DB en AB VGGM
21. Gemeente Ede	René Verhulst	Vicevoorzitter DB en AB VGGM
22. Gemeente Nijmegen	Hubert Bruls + directeur Dennis van Zanten	Voorzitter DB en AB VRGZ
23. Groene Metropool regio	Harriëtte Tiemens	Voorzitter GMR regio
24. Provincie Gelderland	Henrice Wittenhorst en Henrike Aarnink	Ambtelijke Aandeelhouder /Opdrachtgeversteam VTH
25. Provincie Gelderland	Peter Drenth	Bestuurlijk opdrachtgever

FRINGE.

BIJLAGE 3: OVERZICHT BELEIDSONTWIKKELING

BELEIDSONTWIKKELING VTH VELD 2008-2022

- 2008 Commissie Mans
- 2009 Eerste Kwaliteitscriteria, Landelijke afspraken over RUD's en De Gelderse Maat (november 2009/7 diensten)
- 2010 Kwaliteitscriteria VTH verder uitgewerkt (output-outcome)
- 2013 Omgevingsdiensten in de wet vastgelegd en Het Gelders Stelsel met 7 Gelderse Omgevingsdiensten operationeel waaronder ODRA en ODRN
- 2014 Aanpassing WABO | Landelijke Handhavingsstrategie | Tussenevaluatie vorming RUD's Commissie Wolfsen
- 2015 Evaluatie Gelders Stelsel door Lysias en PvA doorontwikkeling Gelders Stelsel
- 2017 Evaluatie wet VTH Berenschot
- 2018 Vergunningverlening provinciale bedrijven gecentraliseerd bij ODRN (180 bedrijven waarvan 36 BRZO)
- 2019 Kwaliteitsborging bij de uitvoering van VTH taken (evaluatie van het instrumentarium), door Berenschot.
- 2020 Toezicht en handhaving provinciale bedrijven programmatisch ondergebracht bij ODRA
- 2020 Programmatische samenwerking ODRA en ODRN en Provincie Gelderland met stuurgroep samen sterk | Rapport MMG Doorontwikkeling VTH coördinatie taak in Gelderland
- 2021 Algemene Rekenkamer "een onzichtbaar probleem" : kwaliteit van data en informatie uitwisseling
- 2021 Rapport Commissie Van Aartsen: 10 adviezen om functioneren Omgevingsdiensten te verbeteren
- 2022 Kamerbrieven opvolging versterking VTH stelsel (8a pril/10 juni /8 juli)
- 2022 Programmaplan voor Interbestuurlijke programma versterking VTH stelsel (IBP) voor de zes pijlers.

FRINGE.

BIJLAGE 4: SAMENVATTING DUE DILIGENCE

Staat van baten en lasten (gecomprimeerd)

ODRA							ODRN						
	Realisatie		begroting		begroting			Realisatie		begroting		begroting	
	2022	%	2023	%	2024	%		2022	%	2023	%	2024	%
Baten [x € 1.000]							Baten [x € 1.000]						
Partners	20.485	93%	22.737	92%	21.887	91%	Partners	20.154	87%	24.592	87%	25.789	92%
Overige deelnemers (OD's)	391	2%	537	2%	439	2%	Overige deelnemers ¹	1.817	8%	2.099	7%	1.715	6%
Derden en projecten	943	4%	1.294	5%	1.757	7%	Derden en projecten	1.012	4%	1.204	4%	593	2%
Mutatie reserves en ohw	205	1%	95	0%	-	0%	Mutatie reserves en ohw	78	0%	483	2%	-	0%
Totaal baten	22.024	100%	24.663	100%	24.083	100%	Totaal baten	23.061	100%	28.378	100%	28.097	100%
Lasten [x € 1.000]							Lasten [x € 1.000]						
Personele lasten	18.480	84%	21.408	87%	21.072	87%	Personele lasten ²	20.153	87%	24.225	85%	23.902	85%
Overige bedrijfslasten	3.491	16%	3.255	13%	3.011	13%	Overige bedrijfslasten	3.522	15%	4.153	15%	4.195	15%
Totaal lasten	21.971	99,8%	24.663	100%	24.083	100%	Totaal lasten	23.675	103%	28.378	100%	28.097	100%
Saldo	53	0,2%	-	0%	-	0%	Saldo	-614	-3%	-	0%	-	0%

¹ collega Omgevingsdiensten en Provincie Overijssel

² incl. identificeerbaar aandeel personele lasten gastheerschap gemeente Nijmegen

Opmerkingen

- De (gewijzigde) begrotingen 2023 en 2024 zijn inmiddels door de Algemene Besturen vastgesteld.
- De kaders en planning voor ontvlechting BRIKS taken gemeente Nijmegen zijn inmiddels door het AB van ODRN vastgesteld.
Eventuele financiële effecten zijn, in afwachting van de concrete uitwerking, nog niet in de begroting 2024 van ODRN verwerkt.

Financiële en personele kengetallen

	ODRA		
Baten per taakveld	2022	2023	2024
Taakveld bouw	27,0%	27,7%	29,3%
Taakveld milieu en algemeen	73,0%	72,3%	70,7%
Gerapporteerd aandeel overheadkosten			
Overhead als % totale lasten	26,8%	25,8%	25,1%

	ODRN		
Baten per taakveld	2022	2023	2024
Taakveld bouw ¹	44,1%	43,5%	44,3%
Taakveld milieu en algemeen	55,9%	56,5%	55,7%
Gerapporteerd aandeel overheadkosten			
Overhead als % totale lasten	26,9%	28,0%	29,1%

¹ aandeel BRIKS-taken Nijmegen in 2022 afgerond 50% (ca. 22% van totale baten)

Personeel	ODRA					
	Realisatie		begroting		begroting	
Aantal fte's	2022	%	2023	%	2024	%
Uitvoering	166,6	82%	179,2	82%	169,7	83%
Management en staf	37,6	18%	39,3	18%	35,3	17%
Totaal	204,2	100%	218,5	100%	205,0	100%
Fte's intern en extern						
Intern	162,8	80%	184,8	85%	176,4	86%
Extern	41,4	20%	33,7	15%	28,6	14%
Totaal	204,2	100%	218,5	100%	205,0	100%

Personeel	ODRN					
	Realisatie		begroting		begroting	
Aantal fte's	2022	%	2023	%	2024	%
Uitvoering	189,1	84%	193,0	80%	198,2	83%
Management en staf ¹	35,6	16%	48,3	20%	40,5	17%
Totaal	224,7	100%	241,3	100%	238,7	100%
Fte's intern en extern						
Intern	166,9	74%	178,0	74%	187,2	78%
Extern	57,8	26%	63,3	26%	51,5	22%
Totaal	224,7	100%	241,3	100%	238,7	100%

Notes

¹ ODRN heeft de ICT organisatie en salarisverwerking volledig uitbesteed aan iRVN resp. Nijmegen, i.t.t. ODRA. De hiermee gepaard gaande kosten zijn begrepen onder overige bedrijfslasten, aangezien het personele aandeel thans niet betrouwbaar is vast te stellen. In 2023 is een (tijdelijke) uitbreiding van de van de staf begroot, i.v.m. vervanging van ICT systemen en invoering OW/WKB, hetgeen de (tijdelijke) toename verklaart.

	ODRA	ODRN
Systematiek	Beheerste outputfinanciering	$P * Q$ vereenvoudigd
Tarief	Eén uniform tarief [2024: € 99,-)	Gedifferentieerd: - twee tarieven [2024: € 102, € 110], inclusief toeslag [2024: 23%] conform methodiek 'indirect productief / basistarief.
Beprijzing producten en diensten	- diensten o.b.v. werkelijk bestede uren vermenigvuldigd met het uniforme tarief. - producten tegen vaste prijs. - collectieve diensten tegen vaste prijs. - doorbelasting van materiële kosten tegen kostprijs.	- Werkelijk bestede directe uren vermenigvuldigd met het toepasselijke tarief, inclusief een toeslag ter dekking van de indirect productieve inzet. - doorbelasting van materiële kosten tegen kostprijs.

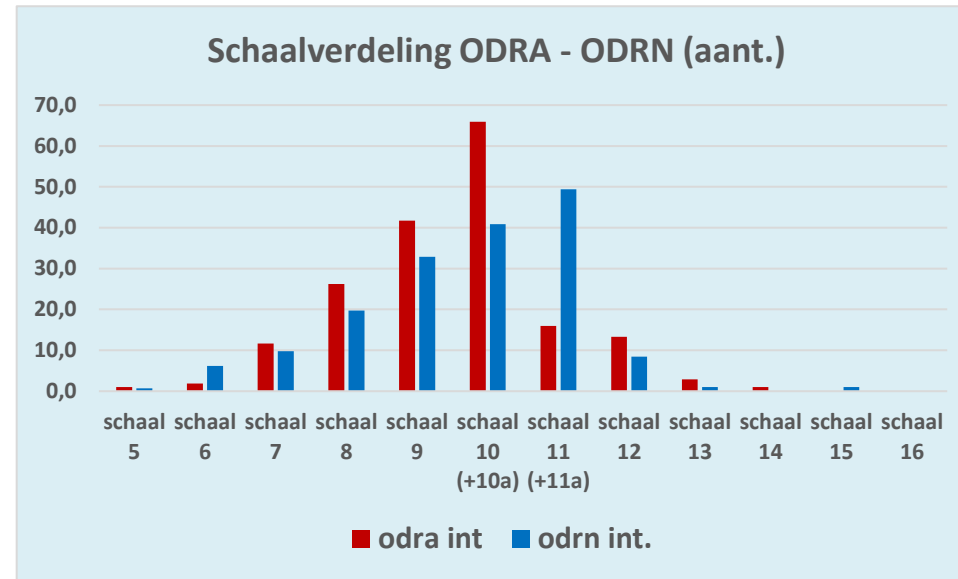
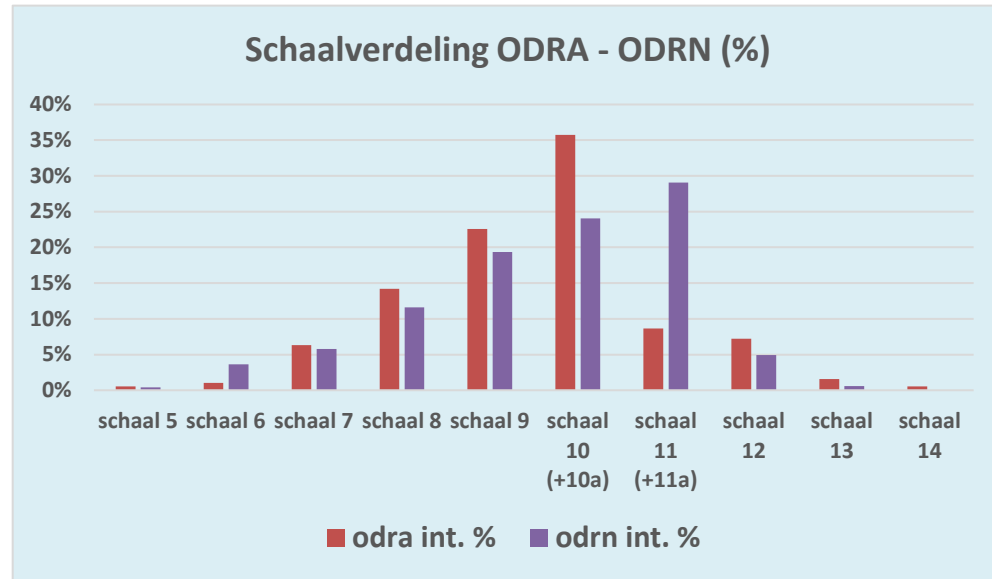
Analyse

De door beide diensten gehanteerde financieringsmethodiek verschilt van elkaar. Eerste analyses wijzen uit dat dit niet persé leidt tot grote verschillen in de kosten per declarabel uur van beide diensten. Wel kunnen zich onderlinge herverdelingseffecten voordoen, wanneer de tariefdifferentiatie wordt losgelaten (door ODRN) of juist wordt geïntroduceerd (door ODRA).

De reden voor tariefdifferentiatie (ODRN) hangt samen met verschil in complexiteit van de verschillende werkzaamheden en, in het verlengde daarvan, de hogere inschaling van personeel. Verder verschilt op enkele onderdelen de wijze waarop tijd wordt geschreven. Ook loopt ODRA een dekkingsrisico op haar dienstverlening die wordt afgerekend tegen vaste prijzen. Dat geldt ook voor ODRN waar het gaat over de indirect productieve inzet. De afgelopen jaren heeft dit dekkingsrisico zich overigens nauwelijks voorgedaan.

Tenslotte, het is aan te bevelen om ook de 'waarde' van de dienstverlening met elkaar te vergelijken. Door bijvoorbeeld bij beide diensten veel voorkomende werkzaamheden op meerdere aspecten te analyseren, zoals gemiddelde tijdsbesteding, kwaliteit, tijdigheid en dergelijke.

Vergelijking loonschalen eigen personeel (excl. Inhuur)

Toelichting

Uit bovenstaande grafieken blijkt de verdeling over de verschillende salarisschalen. Het zwaartepunt bij ODRA ligt op de schalen 9 en 10 (totaal 58%) en bij ODRN op de schalen 10/11 (totaal 53%). Dit is onder meer het gevolg van de eerder vermelde inschaling op grond van complexe(re) werkzaamheden. Maar ook anciënniteit speelt een rol.

Verder hebben we de twee functiegebouwen met elkaar vergeleken. Conclusie is dat deze verschillen van elkaar. Met name in opbouw, benaming en inschaling. Een analyse gericht op het vaststellen van overlap en complementariteit is aan te bevelen, maar zal om nader onderzoek vragen.

BRIKS-taken ODRN

ODRN - baten 2022 BRIKS taken			
[x € 1.000]			
Taak	Totaal baten deelnemers	Aandeel gemeente Nijmegen	Aandeel overige deelnemers
VTH - BRIKS	8.210	4.576	3.634
Advies - BRIKS	1.118	514	604
Totaal baten 2022	9.328	5.091	4.237
Relatief aandeel in BRIKS baten [2022]	100%	54,6%	45,4%
O.b.v. werkplan 2023	100%	56,6%	43,4%
Aandeel in totale baten [2022]	40,4%	22,1%	18,4%

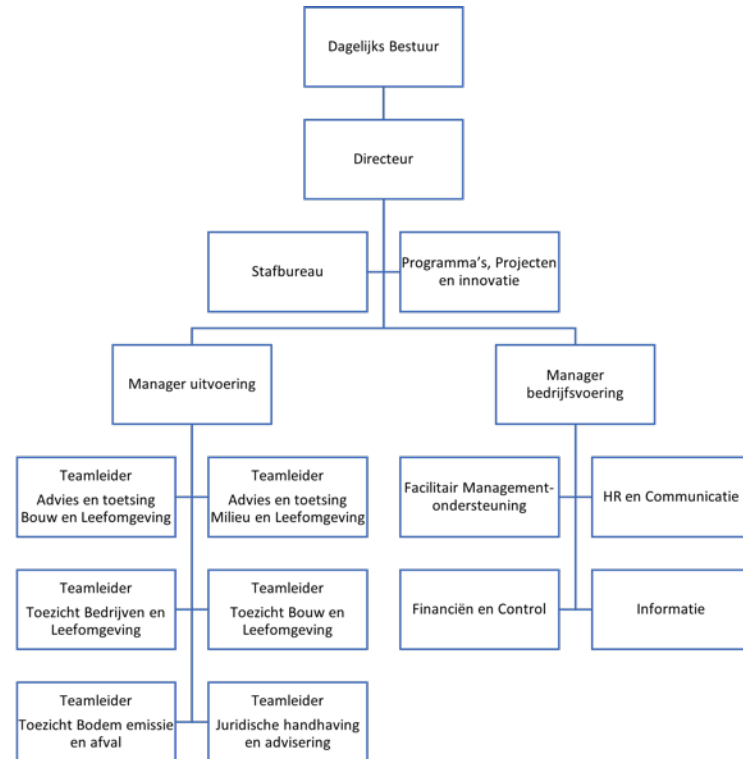
Beschouwing

Gemeente Nijmegen heeft het voornemen om BRIKS-taken terug te nemen. Over 2022 representeerden deze taken ongeveer 22% van de totale inkomsten en ruim 50% van alle bouw gerelateerde inkomsten.

Inmiddels ligt er een kaderbesluit waarin onder meer staat dat de ontvlechting voor ODRN niet mag leiden tot financieel nadeel en dat ODRN ook na ontvlechting een robuuste organisatie zal blijven.

Met het wegvallen van de hieraan gerelateerde inkomsten vervalt ook een deel van de dekking van de overhead kosten. De precieze impact is op dit moment niet te bepalen. Dat geldt zowel voor het mogelijke dekkingstekort als ook voor de inschatting van het variabele deel van de overhead.

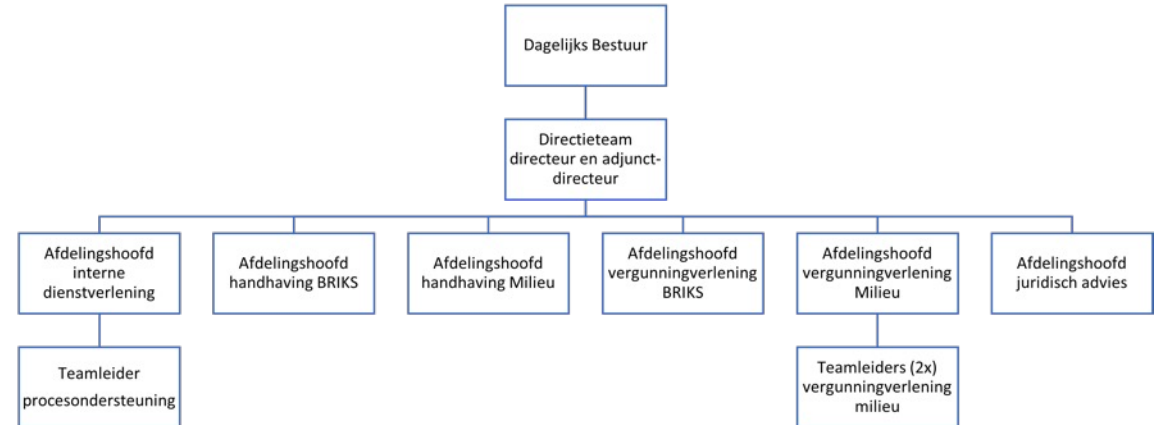
Organogram ambtelijke organisatie ODRA

Structuur en mandatering ODRA

Aan het hoofd van de interne organisatie staat de directeur. Hij is bevoegd voor het nemen van operationele besluiten en deelt deze verantwoordelijkheid met twee managers, uitvoering en bedrijfsvoering. Zij hebben mandaat voor aangaan van verplichtingen tot € 100.000. Daarboven ligt het mandaat bij het Dagelijks Bestuur (DB).

Organogram ambtelijke organisatie ODRN

Structuur en mandatering

De ambtelijke organisatie bestaat uit zes afdelingen, met aan het hoofd de directeur en het afdelingshoofd interne dienstverlening, tevens adjunct-directeur. De afdelingshoofden geven ieder leiding aan een afdeling. Bij de grotere afdelingen vergunningverlening milieu en interne dienstverlening zijn teammanagers benoemd.

Het dagelijks bestuur heeft aan de directeur een mandaat verleend tot een bedrag van € 100.000, voor het aangaan van contractuele en financiële verplichtingen en tot het doen van betalingen. Voor het afdelingshoofd interne dienstverlening en de overige afdelingshoofden geldt in beginsel een zelfde limiet. De directeur kan bij toewijzing van het budget een lagere limiet toekennen.

ODRN heeft een voorstel tot verruiming van het mandaat in voorbereiding. Voorgesteld zal worden om de limiet te verhogen tot € 300.000.

Overzicht van materiële overeenkomsten en verplichtingen

Selectie van belangrijke contracten en voor zover niet elders benoemd

ODRA

- Licenties voor Microsoft Office. Looptijd tot en met mei 2024, waarde van € 200.000 per jaar. Eind 2023 wordt een Europese aanbesteding uitgeschreven.
- Licenties voor SAP en zaakprogramma Open Wave. Looptijd tot en met april 2025 resp. januari 2026. Waarde van € 178.000 per jaar.
- Uitbesteding milieucontroles. Looptijd tot en met april 2025. Waarde van € 130.000 per jaar.

ODRN

- Samenwerkingsovereenkomst Omgevingsdienst Regio Nijmegen – Gemeente Nijmegen. Looptijd tot en met december 2023. Verlengingsoptie van telkens 2 jaar, voor 1 september 2023. Begrote waarde 2023 € 2.677.000, inclusief de ICT dienstverlening door iRVN.
- Financieel Informatiesysteem AFAS. Looptijd tot 2032. Waarde van € 60.000 per jaar.

Huisvesting

Vergelijking kerngegevens huisvesting

	ODRA	ODRN
Contractuele bepalingen		
Verhuurder	Private onderneming	Gemeente Nijmegen
Einddatum huurovereenkomst	31 januari 2043	31 december 2024
Beëindiging	Opzegtermijn 1 jaar [vóór 31.01.2042]	Opzegtermijn 1 jaar [vóór 31.12.2023]
Tussentijdse opzegmogelijkheid	Nee	Alleen bij overname contract door andere huurder
Verlengingsoptie	Vijf jaar	Telkens met één jaar
Bijzonderheden	De bijdrage van verhuurder in de verbouwingskosten van het kantoor wordt verrekend via een huurkorting, gedurende de looptijd van de huurovereenkomst. Voorkeursrecht m.b.t. aanhuur aansluitende ruimtes op 8 ^e en 12 ^e verdieping, wanneer deze beschikbaar komen.	Ca. 1.396m2 [“bedrijfsruimte Elckerlyc”] is onderhuur en kan worden gebruikt tot maximaal het moment van start herontwikkeling, dat gepland staat voor januari 2025.
Metrage [v.v.o.]	2.023 m²	2.471 m²
Aantal parkeerplaatsen	35	-
Aantal werkplekken	121	144

Omgevingsdiensten hebben te maken met een veelheid aan generieke informatiewetten, waaraan (op enig moment) uitvoering moet worden gegeven. Deze wetten beogen individueel bij te dragen aan verschillende publieke waarden zoals transparantie, privacy, informatieveiligheid en toegankelijkheid. Met behulp van interviews hebben wij ons een eerste beeld gevormd over het hoe bij ODRA en ODRN staat met de implementatie en uitvoering van een aantal van deze wetten en voorschriften. Een samenvatting van de gespreksnotities is als bijlage IV toegevoegd. Een aantal opvallende bevindingen zijn hierna beschreven.

- De geïnterviewde functionarissen van beide diensten wijzen op de aanzienlijke impact van alle (aangekondigde) wetgeving in het informatiedomein. Niet alleen waar het gaat over de herkomst van de benodigde middelen voor implementatie en uitvoering, maar ook het belang van tijdige beleidskeuzes en de afstemming met partners en opdrachtgevers.
- Bij beide diensten staat alle wetgeving ‘op de radar’. De eerste impactanalyses zijn gemaakt. In elk geval moet voor de WOO (gedeelte m.b.t. actieve informatieverstrekking) en de WDO door beide diensten het besluitvormingsproces nog worden doorgevoerd.
- ODRA kiest ter voorbereiding een integrale benadering, door 21 informatiewetten te bundelen in een beleids- en uitvoeringsplan dat thans onderhanden is.
- ODRN is partner van ICT Rijk van Nijmegen (iRvN). Onder meer de implementatie van wetgeving omtrent het informatiedomein en informatiebeveiliging ligt voor een deel bij deze centrale organisatie. Hierdoor bestaat bij ODRN de indruk dat de impact van (nieuwe) informatiewetgeving op de organisatie van beperkter is.
- Op grond van de verstrekte informatie is niet gebleken dat beide diensten niet voldoen aan de voorschriften overeenkomstig BIO, AVG en WEP. Een aandachtspunt voor beiden is de borging van de Wpg (Wet Politiegegevens).
- Maatregelen om de toegankelijkheid ingevolge de WDT te verbeteren zijn bij beiden in beeld, maar ter zake bestaat er spanning tussen beschikbare capaciteit en gestelde prioriteiten.

FRINGE.

Het lef

OM HET ANDERS TE DOEN

Joris Kok

06-27085523

joris@fringe.works

WWW.FRINGE.WORKS